

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 27. TRAVNJA 2007. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 218

Informativno-politički tjednik, izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

INTERVJU

BOJAN KOSTREŠ

Petar Kuntić
IZMEĐU BEOGRADA
I SUBOTICE

NARODU PRUŽI
ONO ŠTO RAZUMIJE.
A TO JE ISPRED SVEGA
NJEGOV GOVORNI JEZIK,
KOJEG JE IPAK USISAO,
SA MATERINIM MLIKOM!
UZ TO - JA 55 g. VJERUJEM -
TAJ JEZIK JE
KRASAN I PREKRASAN.
VJERUJEM ČAK I TO,
DA SAM GA PONEKAD USPIO,
"FOTOKOPIRATI" U TOJ LJEPOTI.
BALINT VUJKOV

VUJKOV MILKA EMILIDA 1913-1985
VUJKOV BALINT 1912-1987
VUJKOV FRANJO 1942-2006

OBIJEŽENA 20. OBLJETNICA OD SMRTI KNJIŽEVNIKA BALINTA VUJKOVA

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR:

Zvonimir Perušić

ODGOVORNA UREDNICA:

Jasminka Dulić

POMOĆNIK I ZAMJENIK

ODGOVORNE UREDNICE:

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk

KOREKTOR: Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69

E-MAIL: hrvatskarijec@tippnet.co.yu

WEB: www.hrvatskarijec.co.yu

TISAK: »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine pod
rednim brojem 73.List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
32+659.3(497.113=163.42)

Primopredaja

Utorak smo prisustvovali jednom doista izuzetnom događaju u hrvatskoj zajednici. Jedna primopredaja dužnosti bila je ujedno i kulturni događaj u svečanom i radosnom ozračju uz lijepe riječi, pjesmu i smijeh. Prvi urednik »Zvonika«, sada već, kako sam kaže, bivši urednik, radosno je predao dužnost glavnog urednika, koju je obnašao trinaest godina, svome nasljedniku.

Ovaj vjerski, katolički mjesečnik, devedesetih je godina, osim stranačkog glasila »Glas ravni-
ce« i subotičkog dvotjednika »Žig« bio jedan od rijetkih svjedoka da i na ovim prostorima žive hrvatska riječ i Hrvati. No, ne pišemo ovaj uvodnik samo zbog značaja koji je ovaj mjesečnik imao i ima za vjerski, duhovni, kulturni, pa i nacionalni život Hrvata na ovim prostorima, već i zbog načina i ozračja u kojem se dogodila primopredaja dužnosti.

Svjedoci smo bili da se napuštanje jedne dužnosti, čak i onda kada se radi o stvaranju i razvi-
janju jedne sasvim nove institucije u teškim uvjetima, volonterski i uz puno entuzijazma pa i žrtvi, može doživjeti i kao sasvim normalna stvar. Kao radostan a ne traumatičan događaj. Ovaj je događaj, doista možemo reći, bio životan dokaz kako u hrvatskoj zajednici ima entuzijazma i snage i velikih ljudi koju svoju veličinu i snagu pokazuju u tome da osjete trenutak kad trebaju prepustiti svoje mjesto drugima. Jer u svakome poslu, kad se dugo radi, dođe i do »zamora materijala«, zasićenja.

Ako se odlazak s dužnosti ne shvaća kao osobni poraz, gubitak »značaja«, moći, utjecaja i resursa, već kao prirodan proces smjene ljudi na odgovornim dužnostima, i ako pri svemu tome ostajemo prijatelji, nema sukoba, nema ružnih riječi i svađa. Dapače i onome koji dolazi lakše je jer zna da i on može doći i otići s dužnosti na lijep način.

A kad je riječ o obnašanju javnih dužnosti, ponekad se i drugi zasite onih koji se predugo i grčevito bore zadržati neku poziciju. A najžalosnije je ako, kad odemo s pozicije i kad više nismo »glavni«, postajemo ogorčeni pa i destruktivni kritičari naših nasljednika i gubimo svaki interes za ciljeve koji su nam, barem na riječima, bili do nedavno »sveti« i najvažniji na svijetu.

J. D.

Attila Szalai

Održana 16. sjednica HNV-a

Usvojen proračun za 2007. godinu 4,5

Međunarodni festival ogranaka Matice hrvatske u Osijeku

Povezivanje u zajedničkoj hrvatskoj riječi 8,9

Branko Ištvančić, filmski redatelj

Konkretna potpora izostaje 30, 31

Bela Vojnić, predsjednik KK »Bačka« iz Subotice

Bogat kalendar nove kasačke sezone 40

Održana 16. sjednica HNV-a

Usvojen proračun za 2007. godinu

*Zdenko Đaković i dr. sc. Josip Ivanović novi dopredsjednici HNV-a * Jašo Šimić imenovan za člana Izvršnog odbora Vijeća zaduženog za obrazovanje * Razmatrano izvješće Nadzornog odbora * Glasovanjem većine vijećnika prihvaćeno je izvješće o financijskom poslovanju HNV-a za 2006. godinu, a usvojen je i financijski plan Vijeća za 2007. godinu*

Na 16. sjednici Hrvatskog nacionalnog vijeća održanoj 21. travnja u Subotici izabran je dopredsjednik HNV-a za područje Srijema **Zdenko Đaković**, kao i dopredsjednik Vijeća za područje Subotice dr. sc. **Josip Ivanović**, a glasovima većine vijećnika imenovan je za člana Izvršnog odbora Vijeća za oblast obrazovanja **Jašo Šimić**.

Na sjednici je razmatrano izvješće Nadzornog odbora HNV-a o materijalno-finanjskom poslovanju Vijeća u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka 2007. godine, a usvojeno je izvješće o financijskom poslovanju HNV-a za 2006. godinu, te financijski plan za ovu godinu.

IZABRANI DUŽNOSNICI: Prije početka redovitog rada sjednice, vijećnik **Petar Kuntić** predao je pehar predsjedniku Vijeća **Branku**

Horvatu za osvojeno treće mjesto nogometne momčadi HNV-a, koju su sačinjavali pripadnici hrvatske manjine u Vojvodini i koja je, na Europskom prvenstvu nogometnih reprezentacija iz hrvatske dijas-pore održanom u prosincu prošle godine u Splitu, zabilježila spomenuti uspjeh.

Zbog ostavke **Vladimira Bošnjaka** na dužnost dopredsjednika HNV-a za područje Srijema, kao i zbog toga što duže vrijeme nije imenovan dopredsjednik Vijeća za područje Subotice, predsjednik Vijeća **Branko Horvat** je predložio da se za vršitelje ovih dužnosti izaberu vijećnici **Zdenko Đaković** i dr. sc. **Josip Ivanović**, što je glasovima većine vijećnika prihvaćeno, a na prijedlog predsjednice Izvršnog odbora **Slavice Peić** za člana Izvršnog odbora HNV-a zaduženog za obrazovanje

imenovan je **Jašo Šimić**, ravnatelj Predškolske ustanove »Naša radost« u Subotici.

RIJEŠITI FINANCIRANJE EMISIJE »TV TJEDNIK«: U daljnjem tijeku sjednice donesena je odluka o isplati naknade **Vesni Prčić** za pružene intelektualne usluge tijekom 2006. godine, jer je to naslijeđena obveza iz prošle godine koja se treba regulirati, a nakon diskusije je donesena i odluka o isplati naknade **Julijani Skenderović** temeljem ugovora o filmskom djelu za potrebe televizijske emisije »TV Tjednik«. Član Izvršnog odbora HNV-a **Mato Groznica** je istaknuo, kako je ta emisija važna za hrvatsku zajednicu i da bi se trebao naći način financijske potpore za očuvanje te emisije.

»Osobno smatram da se naše Vijeće ne treba baviti producira-

njem radijskih ili televizijskih emisija. Smatram da se produkcija ove emisije treba povjeriti Novinsko-izdavačkoj ustanovi »Hrvatska riječ«, koja je ovu emisiju ranije producirala, ili oformiti novi vid produkcije. Za sada je pronađeno prijelazno rješenje i Vijeće financira tu emisiju sredstvima dobivenim na natječaju, rekao je **Mato Groznica**, nakon čega je prihvaćena odluka o isplati naknade.

IZVJEŠĆE NADZORNOG ODBORA HNV-a: Vijećnicima je izvješće Nadzornog odbora HNV-a o materijalno-finanjskom poslovanju Vijeća u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka 2007. godine, u kojemu se konstatira kako nema nepravilnosti u tromjesečnom poslovanju Vijeća, predložio predsjednik Vijeća **Branko Horvat**, nakon čega su uslijedile primjedbe vijećnika **Laze Vojnića Hajduka** glede ovoga izvješća.

»Čudi me kako izvješće Nadzornog odbora ne sadrži ni jednu cifru, a u izvješću se govori i o strategiji poslovanja i rada Vijeća, što nije zadatak Nadzornog odbora. U otvorenom pismu, koje sam u ime skupine vijećnika uputio predsjedniku Nadzornog odbora **Martinu Bačiću**, navedeno je da ima prekršaja u financijsko-materijalnom poslovanju Vijeća, ali se na to pismo nije odgovorilo«.

Vijećnik **Petar Kuntić** je istaknuo činjenicu kako je u izvješću Nadzornog odbora konstatirano da su ostali neisplaćeni razni doprinosi iz 2005. i 2006. godine, na koje sada treba platiti i visoke pripadajuće zakonske zatezne kamate, dok je vijećnik **Joza Kolar** iznio primjedbku kako izvješće ne sadrži cifre kao pokazatelje, a vijećnik

Stipan Stipić, Slavica Peić, Branko Horvat, Stipan Šimunov, Jasna Peić i Aleksandra Lipozenčić

Josip Ivanković je rekao da su izvješće sačinili nepismeni ljudi. Vijećnik Lazo Vojnić Hajduk je predložio neusvajanje izvješća i razrješenje predsjednika i članova Nadzornog odbora, jer se, prema njegovu mišljenju, njihov rad pokazao kao nekompetentan, a vijećnik Joza Kolar je predložio da za sljedeću sjednicu Vijeća Nadzorni odbor dostavi sve relevantne podatke, potkrijepljene ciframa. Prijedlog Laze Vojnića Hajduka nije stavljen na glasanje, jer bi to onda bila nova točka na dnevnom redu koji je već usvojen. Glasovanjem vijećnika usvojen je prijedlog vijećnika Joze Kolara da Nadzorni odbor na sljedećoj sjednici HNV-a izvješće potkrijepi ciframa, kao pokazateljima materijalno-financijskog poslovanja Vijeća. Dosadašnji član Nadzornog odbora *Branko Melvinger* razriješen je dužnosti, jer od početka rada ovog tijela nije prisustvovao niti jednoj sjednici, a kandidat za novog člana Nadzornog odbora HNV-a bit će predložen na sljedećoj sjednici Vijeća.

FINANCIJSKO POSLOVANJE U 2006. GODINI: Predsjednica

Izvršnog odbora HNV-a Slavica Peić predložila je vijećnicima analitiku plana rashoda Vijeća za 2006. godinu i financijski plan rada za 2007. godinu. Materijal tih planova vijećnici su mogli pratiti i u priloženom materijalu za ovu sjednicu, a knjigovođa *Sandor Szabadi* je istaknuo kako nema nepravilnosti u tromjesečnom poslovanju i da je poslovanje Vijeća u prva tri mjeseca ove godine vođeno u skladu s propisima.

»Važno je napomenuti kako za 2006. godinu Vijeće nije usvojilo plan rashoda, rebalans plana, a također nije usvojilo ni financijsko izvješće za 2005. godinu. Posebno želim istaknuti enormno velik iznos troškova reprezentacije, koji su načinjeni u prvih deset mjeseci u 2006. godini u odnosu na planirane troškove reprezentacije. Kod načina obračuna isplate troškova reprezentacije konstatirano je kršenje zakonskih propisa, a sljedeća nepravilnost konstatirana je kod obračuna putnih troškova. Tu nije kraj nepravilnostima koje su učinjene tijekom 2006. godine. Na podignutu gotovinu u vidu avansa fizičkim osobama nisu obračunati doprinosi i porezi, a postoji i takav

Grgo Kujundžić i Josip Ivanković

iznos koji potječe još iz 2005. u ukupnom iznosu od 351.876,00 dinara na koje treba obračunati pripadajuću zakonsku zateznu kamatu. U ovom slučaju u pitanju je i kaznena odgovornost«, rekla je Slavica Peić podnoseći izvješće o financijskom poslovanju u 2006. godini i zaključila kako po ovom izvješću Vijeće na neke troškove koji su fiksni ne može utjecati u smislu njihovog umanjenja, ali da postoje značajni iznosi na koje bi se moglo utjecati racionalnijim planiranjem, štednjom, poštivanjem zakonskih propisa, boljom organizacijom i stručnijim radom.

FINANCIJSKI PLAN ZA 2007. GODINU: »Kako je zbog tehničke vlade Vijeće još uvijek na privremenom financiranju, nismo upoznati s iznosima koje možemo očekivati kao prihode iz proračuna Republike Srbije i Pokrajine, a također nismo upoznati ni s iznosima donacija Republike Hrvatske i drugih eventualnih donacija. Iz tog razloga na tabeli nema strukture očekivanih prihoda za 2007. godinu. U izradi financijskog plana rukovodili smo se analizom rashoda iz 2006. godine, uz umanjenje onih iznosa na koje možemo objektivno utjecati«, rekla je Slavica Peić i naglasila, kako će dugovi iz prethodnih godina u velikoj mjeri opteretiti financije u prvih 6 mjeseci – zbog utrošenih velikih sredstava reprezentacije i putnih troškova, kojima se pridodaju porezi, kamate i doprinosi koji se moraju obračunati.

»Oštećena je ne samo država Srbija koja je naš glavni financijer, nego, možda još i mnogo više, i naša hrvatska zajednica, jer se radi o milijunskom iznosu kojim smo mogli značajno pripomoći rad naših udruga i institucija. Radi poboljšanja rada Vijeća planirali

smo u 2007. godini izvršiti profesionalizaciju uposlenika, otvoriti mjesto projekt-menadžera, koji bi radio za udruge i institucije, praćenjem natječaja u Srbiji, Hrvatskoj i Europskoj uniji, te zapošljavanjem pravnika. Kada budemo dobili konkretne iznose kojima ćemo biti financirani i uradimo rebalans plana, realnije ćemo moći sagledati prihode i rashode i donijeti valjane odluke sukladno prioritetima«.

U kratkoj raspravi koja je uslijedila vijećnik Lazo Vojnić Hajduk je predložio da se podnesu kaznene prijave, ako se smatra da postoji odgovornost bivših dužnosnika za prekršaje u financijsko-materijalnom poslovanju u proteklom radu HNV-a, a takav su prijedlog podržali i vijećnici Josip Ivanković i *Marinko Jandrijević*. Glasovanjem većine vijećnika prihvaćeno je izvješće o financijskom poslovanju HNV-a za 2006. godinu, a usvojen i financijski plan Vijeća za 2007. godinu.

Na koncu sjednice vijećnik *Šima Raić* je iznio informaciju da je HKUD »Vladimir Nazor« upućena ponuda od strane Radio Sombora za realizaciju polusatne emisije na hrvatskom jeziku. Glede ove inicijative, zaključeno je da će s direktoricom Radio Sombora *Natašom Turkić* razgovarati predsjednik HNV-a Branko Horvat, a vijećnik Joza Kolar je iznio primjedbu da se na sjednici Izvršnog odbora Vijeća razgovaralo o radu zamjenika pokrajinskog tajnika za upravu, propise i nacionalne manjine *Dorđa Čovića*, u vrijeme dok je on još obnašao tu funkciju, ali da nije donesena odluka da Izvršni odbor HNV-a predloži Tajništvu njegovu smjenu i imenuje drugu osobu za obnašanje te funkcije, a da je to ipak učinjeno.

Z. Sarić

Antonija Čota i Mato Groznica

Predsjednik DSHV-a Petar Kuntić

I dalje se zalažemo za izravnu zastupljenost nacionalnih manjina

Razgovor vodila: Jasminka Dulić

prisutni, bila su dva kandidata, osim mene svoju je kandidaturu istaknuo Josip Z. Peko. U glasovanju je moj protukandidat dobio jedan glas i kada se glasovanje približavalo kraju, povukao je svoju kandidaturu i praktički sam jednoglasno izabran. Među onima koji su javnim izjašnjavanjem, dali svoj glas za moju kandidaturu bili su i *Dorđe Čović, Stipan Stantić i Joža Kolar*.

► **Je li dogovor između dviju političkih stranaka tada bio uvjetovan time da se HNV izjašnjava o kandidatu?**

Nacionalno-manjinska vijeća osnovana su radi ostvarivanja manjinske samouprave u oblasti kulturne autonomije, a ne za sudjelovanje na izborima. HNV je, prema sadašnjoj zakonskoj regulativi, savjetodavno tijelo i nema mogućnosti izravnog utjecaja niti veta na odluke koje se donose u izvršnim tijelima na bilo kojoj razini. Mi želimo biti dio političke zajednice društva u kojem živimo i sudjelovati u vlasti na svim razinama, dok je cilj manjinske samouprave, odnosno Vijeća, unutarnje samoorganiziranje manjine. U tome je razlika i ne vidim kako se može nacionalno vijeće opredjeljivati za neku političku opciju, jer su u našem nacionalnom vijeću članovi i pripadnici drugih političkih stranaka, koji su imali sasvim drugu orijentaciju na republičkim izborima.

Osim toga, zamisao potpisnika pisma da je HNV predstavničko tijelo Hrvata nije uopće točna. Zakonom je točno definirano što je nacionalno vijeće. Ono odlučuje o četirima oblastima kulturne autonomije a ne o političkom predstavljanju.

► **Za kakav oblik političkog zastupanja nacionalnih manjina se Vi zalažete?**

Morali bismo imati popis birača hrvatske nacionalne zajednice, koji bi se formirao i na koji bi se birači dragovoljno upisivali i tada bi sami Hrvati izabrali svog predstavnika u parlamentu. Slično kao što je to riješeno za izbor zastupnika srpske nacionalne zajednice u Hrvatskoj.

► **Optužujete se da ćete svojim politikom dovesti do utapanja jedine relevantne stranke Hrvata u Demokratsku stranku?**

Za sada iskustvo pokazuje, s obzirom da se jednom do dva puta tjedno sastajemo u zastupničkom klubu Skupštine Srbije, da ne postoji takva opasnost. Sve naše sugestije se iznose, analiziraju i ne vidim niti da bi u perspektivi to mogao biti problem. Naravno da, samim prihvaćanjem izlaska na listu DS-a, svi naši prijedlozi moraju proći raspravu na zastupničkom klubu DS-a, pa se tek onda mogu iznijeti na Skupštini.

Doista, za sada, nema nikakve odbojnosti prema predstavniku DSHV-a i na mojoj legitimaciji u zastupničkom klubu stoji DSHV, te se ni tu ne potire identitet stranke.

► **Optužuju Vas za rigidnu retoriku i destruktivan odnos prema pojedincima u hrvatskoj zajednici?**

Mnogo smo vremena potrošili u stranci na bavljenje samima sobom, jer se nismo ponašali kao ostale stranke na političkoj sceni. Ako netko ne poštuje odluke, ako ne poštuje stranačku stegu, nema te stranke koja će to trpjeti. Mi smo to trpjeli pune dvije godine. Na našim sjednicama Vijeća i Predsjedništva donosili smo odluke da bi odmah sutradan na HNV-u naši vijećnici, koji su članovi stranke, glasovali protivno odlukama. Tako se ne može. Stranka mora imati jasnu viziju, jasnu stranačku stegu i temeljem rada nagrađivati svoje članove i samo tako se može napredovati. Nema nekog trećeg modela. Kroz stalno popuštanje, s pričom kako nas je ionako malo i da se osipamo, ne ide. Uvijek dolaze i novi članovi, ali mora se znati što, tko i kad radi.

► **Također je apostrofirano moguć sukob interesa, budući da obnašate istodobno dužnost zamjenika predsjednika Općine u Subotici i zastupnik ste u republičkom parlamentu?**

Što se tiče dopisa Republičkog odbora za rješavanje sukoba interesa od 21. ožujka, u kojemu se kaže kako se smatra da je narodni zastupnik Petar Kuntić povrijedio Zakon o sprječavanju sukoba interesa, pri vršenju javnih poslova, poslali smo odgovor u kojemu smatramo da nismo povrijedili taj Zakon. Temeljem Zakona o lokalnoj samoupravi, izabran sam za zamjenika predsjednika Općine i prema zakonu zamjenjujem predsjednika Općine u slučaju njegove odsutnosti i spriječenosti da obavlja tu dužnost. Prema članku 40. stavak 6 istog zakona predsjednik Općine imenuje i razrješava zamjenike uz suglasnost Skupštine Općine. Dakle, nisam izabran u postupku koji je određen za izbor predsjednika Općine niti za izbor vijećnika u Skupštini. Ukazujem na članak 102. stavak 3 Ustava Srbije, gdje je predviđeno da narodni zastupnik ne može biti i zastupnik u Skupštini AP Vojvodine, niti u tijelima Izvršne vlasti i pravosuđa, niti može obnašati druge funkcije i dužnosti za koje je utvrđeno da predstavljaju sukob interesa. Tijela lokalne samouprave nisu tijela državne vlasti pa ne mogu biti svrstana niti u izvršnu niti sudsku vlast. Izvršnu funkciju u Općini ima predsjednik Općine, a ne izvršnu vlast. To znači da ustavna odredba iz članka 102. ne uređuje nespojivost funkcija narodnog zastupnika s jedne strane i dužnosnika lokalne uprave s druge strane. I zbog toga smatram da ne postoje pravne smetnje da obnašam obje funkcije. Hoće li se završiti na preporuci Republičkog odbora o sukobu interesa ili ćemo ići na Ustavni sud, odlučit će i stranka i zastupnička skupina kojoj pripadam, u svakom slučaju nismo namjerno ušli u sukob interesa, jer je tumačenje došlo tek kad su izbori bili završeni. U krajnjem slučaju, nakon provedenog postupka ako se utvrdi da ipak postoji sukob interesa, opredijelit ću se za dužnost narodnog zastupnika.

Otvoreno pismo šest vijećnika Hrvatskog nacionalnog vijeća upućeno, kako se navodi, predsjednicima i premijerima Srbije i Hrvatske, kao i sveukupnoj javnosti, objavljeno u više dnevnih i tjednih novina, nakon tri mjeseca od izbora, ponovno je pokrenulo pitanje zastupanja hrvatske nacionalne manjine u predstavničkim tijelima. U pismu šest vijećnika Hrvatskog nacionalnog vijeća tvrde kako Hrvatsko nacionalno vijeće nikad nije raspravljalo o tome tko će predstavljati Hrvate u republičkom parlamentu i zbog toga ne smatraju predsjednika Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini *Petra Kuntića* za svoga zastupnika.

► **Kako komentirate ovo pismo?**

DSHV unazad nekoliko godina konstantno govori o manjkavosti izbornog zakona. Ne postoji više niti jedan političar, niti u domicilnoj niti u državi matičnog naroda, koji nije upoznat s našim inzistiranjem na zastupljenosti nacionalno-manjinskih zajednica u predstavničkim tijelima i smatramo da je to i suština članka 9. međudržavnog Sporazuma o zaštiti manjina koji je država Hrvatska poštovala a država Srbija još nije došla na tu razinu, već su manjine upućene na tzv. prirodni prag. Sasvim je evidentno da u momentu raspisivanja izbora, to jest u momentu kada se morala donositi odluka kako će DSHV izaći na izbore, umanjenje cenzusa još nije postojalo te smo mi, s obzirom da nismo u mogućnosti bili prikupiti 10.000 potpisa, odlučili ići na listi Demokratske stranke. Tada je postignut dogovor u Novom Sadu s Pokrajinskim odborom DS-a, na kojem su bili nazočni predsjednik Pokrajinskog odbora DS-a i IV APV *Bojan Pajić* i član Predsjedništva stranke *Oliver Dulić*, te osim mene tadašnji dopredsjednik DSHV-a, a istodobno i predsjednik HNV-a *Josip Z. Peko*. Na tom je sastanku dogovoreno kako će predstavnik DSHV-a biti na listi DS-a. Mi smo istu večer na sjednici Predsjedništva morali donijeti odluku tko će biti naš kandidat. Na sastanku Predsjedništva, na kojem su svi članovi bili

Održana sjednica Predsjedništva DSHV-a

Očuvati ime u budućim koalicijama

Predsjedništvo Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini na svojoj sjednici, održanoj 23. travnja, isključilo je iz članstva *Stipana Stantića*, člana Predsjedništva i donijelo odluku da se *Josip Zvonko Pekanović* povuče s mjesta vijećnika u Skupštini Općine Sombor, budući da je na to mjesto izabran kao kandidat DSHV-a na listi Demokratske stranke a više nije član stranke.

Razlog za isključenje Stantića, koji je u medijima najavio izlazak iz stranke, ali nije do održavanja sjednice podnio pismenu ostavku, je Otvoreno pismo šest vijećnika Hrvatskog nacionalnog vijeća koje je objavljeno u nekoliko listova, a kojeg su kao vijećnici Hrvatskog nacionalnog vijeća, pokraj Stantića, potpisala tri bivša člana Predsjedništva DSHV-a: *Đorđe Čović*, *Josip Zvonko Pekanović* i *Joza Kolar*, te bivši predsjednik Izvršnog odbora HNV-a *Lazo Vojnić Hajduk* i vijećnik *Josip Ivanković*.

Odluka o isključenju odlaze se do konačne odluke, ukoli-

ko *Stipan Stantić* podnese žalbu Vijeću DSHV-a. Na istoj sjednici je, kao odgovor na ovo pismo, Predsjedništvo izdalo priopćenje.

Članovi Predsjedništva su raspravljali i o predstojećim izborima za skupštine mjesnih zajednica u Subotici. Za sada je jedino Demokratska stranka uputila ponudu za zajednički izlazak na izbore u pojedinim mjesnim zajed-

nicama. Predsjedništvo je usvojilo odluku da se ne ulazi niti u jednu koaliciju, bilo s DS-om ili nekim drugim koalicijskim partnerom, koja bi dovela do gubljenja imena DSHV-a, drugim riječima, da se na listama pokraj naziva stranke-koalicijskog partnera mora uvijek nalaziti i ime DSHV-a.

Također je donesena odluka da se ne podrže zaključci o Narodnom

kazalištu koji bi doveli do rušenja velikog dijela zgrade, budući da se radi o zaštićenom kulturnom dobru od velikog značaja.

Predsjedništvo je usvojilo i prijedlog da se za općinsku nagradu Pro urbe kandidira Hrvatsko akademsko društvo s projektom Leksikon podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca.

J. D.

Sa sjednice Predsjedništva DSHV-a

Priopćenje Predsjedništva DSHV-a u svezi »Pisma predsjedniku DS-a Borisu Tadiću«,

Dežurni intriganti

»**K**ao i mnogo puta do sada, iz zapećka naše političke i kulturne scene na pozornicu izmilješe već zaboravljeni političari i disidenti DSHV-a, vođe, tribuni, lideri, a sve ih ujedinjuje mržnja spram DSHV-a. Svi bi se oni htjeli obračunati s jedinom relevantnom političkom strankom Hrvata u Vojvodini, a da pri tomu prešućuju kako u glasovanju, kada je odlučeno da *Petar Kuntić* bude predstavnik hrvatske nacionalne manjine, od potpisnika jedino gospoda *Lazo Vojnić Hajduk* i *Josip Ivanković* nisu sudjelovali. Dapače, protukandidat *Petru Kuntiću* bio je gospodin *Josip Pekanović*, tada aktualni predsjednik HNV-a i dopredsjednik DSHV-a, ali je prilikom glasovanja dobio samo jedan glas.

Među šest potpisnika nalaze se četvorica smijenjenih članova DSHV-a. Do prije neki dan nije im smetalo da predstavnik DSHV-a bude predstavnik hrvatske zajednice u Skupštini Srbije. Nešto se preko noći u njihovim glavama promijenilo. Da je netko iz HNV-

a bio u Skupštini Srbije, zar ne bi bio na listi DS-a?! Zar hrvatski narod, na predizbornim skupovima, nije više nego jasno pokazao koga želi za predstavnika?! Potpisnici »upozorenja« kao vijećnici nastupaju u javnosti bez ikakvih odluka Hrvatskog nacionalnog vijeća. To njih i ne zanima. Glavno je da su u gro planu. Donedavno su jedni druge smjenjivali, a danas koračaju jedni s drugima. Nije nas iznenadio gospodin *Lazo Vojnić Hajduk*, koji je etabliran protivnik DSHV-a i koji se, kako nedavno reče, neće smiriti dok ne uništi DSHV. Još manje nas iznenadiše *Lazini* kamerdineri i njihov plačljivi diskurs za ugroženim pravima hrvatske zajednice.

Danas nitko ozbiljan i ne postavlja pitanje nepogrešivosti stranke i partije. Naprotiv, bez toga bi svaka partija, a i svaka stranka, bila osuđena na dogmatsku organizaciju. Onih koji pokazuju propuste, šire vidike, upozoravaju na nedostatke, nikada dosta. To su za nas dragocjeni kritičari. Međutim, ovo što provijava iz permanentnih napada na DSHV

ima druge primjese i premise. Nama i čitavoj hrvatskoj zajednici nisu potrebni dežurni intriganti, »zabrinuti rodoljubi«, sitne duše koje šire zapanjujuće riječi da se ne vode poslovne knjige, da je netko nešto ukradio i sl., i to bez ikakvih dokaza. Tako se samo sije sjeme razdora u hrvatskoj zajednici. Kada je trebalo nešto i poraditi onda nisu bili tu.

Predsjedništvo DSHV-a ima puno povjerenje u predsjednika *Petra Kuntića*, a također i u dobre namjere Demokratske stranke. Sigurni smo da će *Petar Kuntić* dobro predstavljati svekoliku hrvatsku zajednicu u Srbiji i nećemo dopustiti da tek nekoliko članova HNV-a kvare dobre odnose DS-a i DSHV-a.

Potpisnici »upozorenja« ne predstavljaju HNV. »Upozorenje« je očito njihovo privatno pismo, jer je u međuvremenu, dana 21. travnja 2007. godine, održana u Subotici sjednica HNV-a na kojoj potpisnici nisu upoznali Vijeće s upozorenjem, pa je očigledno da se radi o privatnom pismu usmjerenom u pravcu klevete DSHV-a.«

Međunarodni festival ogranaka Matice hrvatske u Osijeku

Povezivanje u zajedničkoj hrvatskoj riječi

Tijekom dva dana »matičari« iz Osijeka, Pečuha, Subotice i Tuzle razgovarali su o hrvatskom jeziku, časopisima, izdavačkoj djelatnosti, dramskoj i likovnoj umjetnosti, te književnim dosezima i identitetu

Osijek je 19. i 20. travnja bio domaćin ograncima Matice hrvatske iz Pečuha, Subotice i Tuzle, pa su »matičari« ovim prvim međunarodnim festivalom premostili i Dunav i Savu, a dva je dana u Osijeku raspravljano o jeziku našem hrvatskom, o časopisima, izdavačkoj djelatnosti, o dramskoj i likovnoj umjetnosti, o književnim dosezima i književnom identitetu. Organizator ovog lijepog festivala je osječki ogranak Matice hrvatske a pokrovitelj je grad Osijek, pa je manifestaciju otvorila pročelnica Gradskog ureda za kulturu *Mirjana Smoje*, istaknuvši zadovoljstvo što je baš Osijek prvi domaćin festivala koji njeguje hrvatsku riječ, pisanu i izgovorenu, a ovaj će događaj i potvrditi ono čemu kultura služi, da nas dovede do dijaloga, do uzajamnog poštovanja, da nas poveže i učini boljima.

A kako je sve počelo, otkrila je *Helena Sablić-Tomić*, koja je u Matici od malih nogu i osječkome je ogranku često slušala o potrebi povezivanja, još dok je predsjednik bio *Josip Vrbošić*, pa poslije i *Stanislav Marijanović*, i sada kada je zasjela na predsjed-

Na festivalu: Osječani, Pečušani, Subotičani i Tuzlaci

nički tron, smatrala je kako je sazrelo vrijeme da se taj projekt realizira. Zahvalila je na pomoći tajniku *Josipu Cveniču* te *Mirti Bijuković* i *Veri Erl*. Osmislili su jedan kvalitetan koncept i ponudili ga ograncima u Pečuhu, Subotici i Tuzli, koji su tu kvalitetu odmah prepoznali i objeručke prihvatili jer su i sami osjećali potrebu za čvršćim zajedništvom. Tako je na

jednom mjestu skupljena rasuta energija, pokazana i prikazana, a festival se već dogodine seli u Tuzlu, potom u Suboticu, da bi 2010. godine gostovao u Pečuhu, kada će ovaj lijepi mađarski grad ponijeti laskavu titulu europske prijestolnice kulture.

PREDSTAVLJANJE OGRANKA: Helena Sablić-Tomić je na samome početku uručila i maleni dar svakome ogranku pa su se oni tako i predstavljali, a tuzlanski je ogranak predstavila predsjednica *Marica Petrović*, profesorica na tuzlanskom sveučilištu, koji je i najmlađi, jer djeluje tek šest godina. Očarana ostvarenjem ideje i kvalitetom već prvoga festivala, predstavila je njihov časopis *Gradovrh*, koji je dobio naziv prema franjevačkom samostanu, koji je iseljen iz Tuzle u 16. stoljeću, a crkva je bila i ostala stožer oko kojega se okupljaju Hrvati van granica matične domovine. Istaknula je i ponos da je vrlo živa aktivnost Matice u Bosni, koja okuplja Hrvate i ne samo Hrvate, već i sve ljude dobre volje, te

činjenicu da se kultura brani u Bosni i to možda baš najčešće u Tuzli.

I pečuški je ogranak dosta mlad, istaknula je predsjednica *Milica Klaić-Taradžija*, novinarka u hrvatskoj redakciji Radio Pečuha. Pohvalila se kako već godinama imaju dobru suradnju s ogrankom iz Osijeka ali i Subotice, ali ovaj prvi zajednički nastup četiri ogranka očarao ju je ljepotom i bogatstvom sadržaja u ova dva dana, a oni su se predstavili novom knjigom dr. *Dinka Šokčevića*, izložbom fotografija mladog autora *Ondruša Peštija*, dok je časopis *Pogledi* predstavio tajnik *Stjepan Blažetin*, koji je i urednik časopisa. Pohvalila je osječki ogranak za odličnu organizaciju Festivala i pozvala sve nazočne da budu gosti Pečuha 2010. godine.

Ogranak Matice hrvatske u Subotici ima duboke korijene i zadire u same početke osnutka Matice, kojoj se priključuju i desetine uglednih Hrvata iz Subotice, rekao je *Milovan Miković*, član Izvršnog odbora, i dodao kako je

S otvorenog predavanja Salona Matice hrvatske

Subotički književni krug u Osijeku

potom bilo aktualno matičarenje u Subotici koncem 60-ih i početkom 70-ih, ali je zbog već znanih razloga bilo proganjano 125 uglednih subotičkih Hrvata, a neki su i odrobijali, kao npr. *Ante Sekulić*. U Subotici je Matica obnovljena 1996. godine, obnovljen je i časopis *Klasje naših ravni*, o čemu je na Festivalu bilo puno riječi. Glede Festivala, Miković je zadovoljan jer je led probijen, komunikacija je ostvarena i otvoren je put za daljnje unapređivanje odnosa. Cilj je ostvaren, a na svim je sudionicima da i dalje njeguju i unapređuju ovu ideju.

POTREBA POVEZIVANJA: Ideju osječkog ogranka pohvalio je i dopredsjednik Matice hrvatske, središnjice u Zagrebu, *Stjepan Sučić*, Slavonac podrijetlom, rodom iz Čadavice i osječki đak, i ocijenio to iznimnim načinom povezivanja ogranka, kako bi se njihov rad prikazao u najboljem svjetlu i sve ono najbolje u njihovom svakodnevnom djelovanju, tim prije, jer je ovaj prostor izuzetno važan u djelovanju Matice hrvatske, koja je jedno veliko kulturno radilište koje okuplja sve one koji su spremni slijediti tradiciju, čuvati baštinu i njegovati naš hrvatski identitet. »Ovdje smo puno toga čuli o časopisima *Književna revija* i *Kolo*, *Klasje naših ravni*, *Pogledi* i *Gradovrh*, vidjeli smo ovaj divni dokumentarac *Milivoja Prčića*, Pivaj Bačko veselo, akademik Bratulić predstavio je istarsku spomeničku i kulturnu baštinu, Tuzlaci su se predstavili izložbom slika *Marine Trogrlić* i monodramom *Tarika Markovića*, a naši Hrvati iz Pečuha izložbom fotografija i novom knjigom Dinka Šokčevića,

o kojoj je tako nadahnuto govorio sam autor ali i profesor-emeritus *Stanislav Marijanović*.

O identitetu je govorila skupina intelektualaca okupljenih u Salonu Matice hrvatske, novom kulturnom projektu koji tjedno organizira po jedno predavanje iz 15-ak oblasti. Osim voditelja *Marinka Miškovića*, o kulturnom, književnom i jezičnom identitetu govorili su još *Ivan Bešlić*, *Kristijan Luis* i *Krešimir Šimić*, koji je također podrijetlom Osječanin. Predavanje je zaintrigiralo nazočne posjetitelje pa je poslije vođena vrlo živa rasprava u kojoj su prednjačili gosti iz Tuzle, Subotice i Pečuha.

KRUG: Ova je tema često spominjana i sutradan, kada se u Klubu-galeriji Magis predstavio Subotički književni krug, skupina intelektualaca iz Subotice, koja je već ostavila vidnoga traga ne samo na sjeveru Bačke, već općenito u hrvatskoj književnosti. Četvoricu književnika mlade generacije predstavio je *Zvonimir Perušić*, direktor NIU »Hrvatska riječ«, u okviru koje djeluje i izdavačka djelatnost koja bilježi uspon a tiskano je 14 naslova i u pripremi je 15. knjiga. I nisu

Vujkova, vlč. *Andriju Kopilovića*, *Milivoja* i *Dražena Prčića*, *Vladimira Bošnjaka*, *Željku Zelić* i posebice *Lazara Merkovića*, čiji je roman u pripremi, čovjeka čijom zaslugom i postoji Subotički književni krug.

I *Zvonko Sarić*, pjesnik i novinar, spominjao je *Raymonda Carvera*, ističući kako i sam voli govoriti i pisati o ljubavi, pohvalno se izrazio o festivalu matičara u Osijeku, a *Dražen Prčić* je naglasio kako nije književnik, jer oni

Gosti iz Istre

Kako su gosti Festivala bili i istarski ogranci MH, pročelnik Matice hrvatske u istarskoj županiji i predsjednik ogranka u Puli Josip Škifić izrazio je zadovoljstvo gostovanjem u Osijeku, gdje su predstavili svoje domete i iskustva, ali predstavili i dvije nove knjige Branka Fučića o istarskoj spomeničkoj baštini, o kojima je nadahnuto govorio akademik Josip Bratulić, te urednica izdanja Inga Vilogorac. Nada se da će ideju podržati i drugi u Matici hrvatskoj, a sve nazočne pozvao je dogodine u Istru, kada će ova regija biti domaćin Skupštine Matice hrvatske.

Subotičani objavili samo »svoje«, našli su se tu i *Jasna Melvinger*, *Petko Vojnić-Purčar*, *Ljubica Kolarić-Dumić* i da ne nabrajamo. Govorio je potom *Stevan Mačković*, ravnatelj Historijskog arhiva u Subotici i predstavio časopis *EX-Panonija*, koji je u posljednjih desetak godina doživio desetak brojeva, te o leksikograf-

stvaraju ostavštinu za budućnost, već naprosto pisac koji piše za sadašnjost i nastoji zabaviti čitatelja, kojemu je dosta ovozemaljskih i globalizacijskih briga te očekuje trenutke zabave i opuštanja.

Izostala je jedino *Julijana Matanović*, koja se opravdala zbog bolesti, pa je osječki Festival zatvoren gostovanjem

Predstavljanje knjige Dinka Šokčića

Tema je bila »O čemu govorimo kad govorimo o književnosti i/ili o hrvatskom književnom identitetu«, što je parafraza *Carverova* djela »O čemu govorimo kad govorimo o ljubavi«.

SUBOTIČKI KNJIŽEVNI

skom radu koji je urodio plodom i tiskan je već 6. svezak Leksikona podunavskih Hrvata-Bunjevaca i Šokaca. Milovan Miković je kao čelni čovjek izdavačke djelatnosti govorio o svih 14 knjiga, apostrofirajući *Vojislava Sekelja*, *Balinta*

tuzlanskog teatra Kabare, koji je na sceni Dječjeg kazališta Branka Mihaljevića izveo odličnu monodramu »La linea«, autorski projekt *Tarika Markovića*.

Slavko Žebić

Bojan Kostreš, predsjednik skupštine Autonomne Pokrajine Vojvodine

Vojvodina je sastavni dio Srbije, a ne njena kolonija

Potpisivanjem ugovora o davanju koncesije za izgradnju, korištenje i održavanje autoceste od Horgoša do Požege, ministar za kapitalne investicije Velimir Ilić i tehnička Vlada Srbije su grubo prekršili Zakon o koncesijama

Razgovor vodila: Slavica Mamužić

Bojan Kostreš je za predsjednika Skupštine Autonomne Pokrajine Vojvodine izabran na konstitutivnoj sjednici 30. listopada 2004. godine, kao predstavnik Koalicije »Zajedno za Vojvodinu«. Član je političke stranke Liga socijaldemokrata Vojvodine i član zastupničkog kluba Koalicija Zajedno za Vojvodinu u Skupštini Autonomne Pokrajine Vojvodine, te predsjednik Odbora za pitanja ustavno-pravnog položaja Pokrajine. Kostreš je najavio ponovno pokretanje inicijative za vraćanje vojvođanske imovine, koja je, kao i lokalnim samoupravama oduzeta 1995. godine. U tu imovinu spadaju građevinsko i poljoprivredno zemljište, kao i prirodna bogatstva od vode i plina do rudnog blaga, infrastruktura i objekti, odnosno zgrade. Također se usprotivio potpisivanju sporazuma o davanju koncesije na autocestu Horgoš-Beograd i rekao da je spreman pozvati građane na prosvjed, kao posljednji potez koji će povući, ukoliko niti jedan od preostalih institucionalnih načina da se obrani imovina Vojvodine ne urodi plodom.

HR: Najavili ste ponovno pokretanje inicijative za vraćanje vojvođanske imovine. Na koju se sve to imovinu odnosi i očekujete li da će republički parlament prihvatiti takav zakon?

Kada je riječ o inicijativi za vraćanje vojvođanske imovine najvažnije jest to što je ona utemeljena u Ustavu Republike Srbije, kao i u Platformi Izvršnog vijeća Vojvodine, kojom je naglašena naša namjera da se Vojvodini vrati zakonodavna, izvršna, djelomična sudska vlast, izvorni prihodi i imovina. Imovina je Vojvodini, kao i lokalnim samoupravama, oduzeta 1995. godine Zakonom o imovini u vlasništvu Republike Srbije, takozvanim »Šešeljevim zakonom«. Mi smatramo kako se sada, kada postoji ustavni temelj i mogućnost da se ona vrati, ona mora vratiti što prije, jer je to uvjet daljnjeg razvoja Vojvodine. U tu imovinu spadaju sva sredstva u državnom i društvenom vlasništvu koja su koristila tijela Autonomne Pokrajine Vojvodine do centralizacije izvršene Šešeljevim zakonom 1995. godine. U tu imovinu spadaju građevinsko i poljoprivredno zemljište, kao i prirodna bogatstva, od vode i plina do rudnog blaga. Zatim, infrastruktura, od čega su najznačajnije ceste, vodotoci,

dalekovodi, plinovodi, naftovodi. Tu su, dakako, i objekti, odnosno zgrade koje koriste tijela AP Vojvodine, prije svega Banovina, u kojoj je smješteno Izvršno vijeće Vojvodine i zdanje Skupštine AP Vojvodine, kao i sve ostale zgrade pokrajinskih institucija od javnog značaja. O ovoj temi razgovarat ćemo na predstojećoj sjednici Skupštine Vojvodine, a očekujem da će novi saziv Narodne Skupštine Republike Srbije imati više sluha za prijedloge i inicijative koji dolaze iz Pokrajine.

HR: Unatoč Vašim apelima tehnička vlada Srbije ustrajava na potpisivanju sporazuma o davanju koncesije na autocestu Horgoš-Beograd, što Vi nazivate pljačkom građana Vojvodine. Rekli ste i kako ste spremni pozvati građane na prosvjed.

Moram odmah naglasiti kako je pozivanje građana Vojvodine na prosvjed u povodu davanja koncesije na autocestu Horgoš-Beograd posljednji potez koji ću povući, ukoliko niti jedan od preostalih institucionalnih načina da obranimo imovinu Vojvodine ne urodi plodom. Čekam da bude formirana nova Vlada Republike Srbije, za koju se nadam da će za razliku od Vojislava Koštunice, razumjeti kako je Vojvodina sastavni dio Srbije i da nije njena kolonija. Nadam se da će ta Vlada imati razumijevanja da zaštititi interese Vojvodana i da neće dopustiti odnošenje najmanje 450 milijuna eura iz Vojvodine. Ukoliko ovakav pristup ne bude dao rezultat, sudskim ćemo putem pokušati zaštititi našu imovinu. Tek ukoliko ništa od navedenog ne pomogne, a nadam se da do toga doista neće morati doći, posljednji korak jest poziv građanima Vojvodine da sami zaštite vlastitu imovinu. Želio bih ponovno naglasiti jednu stvar: potpisivanjem ugovora o davanju koncesije za izgradnju, korištenje i održavanje autoceste od Horgoša do Požege, ministar za kapitalne investicije Velimir Ilić i tehnička vlada Srbije grubo su prekršili Zakon o koncesijama i to: članak 16, stavak 2 i članak 17, stavci 2 i 3. U tom Zakonu (*Službeni glasnik Republike Srbije 55 2003*) precizno je navedeno kako je Tendersko povjerenstvo moralo dostaviti ovlaštenom tijelu Pokrajine izvješće o provedenom javnom tenderu s obrazloženim prijedlogom o

izboru ponuđača koji je dao najpovoljniju ponudu, a Vlada Srbije morala je kod donošenja odluke zatražiti mišljenje Izvršnog vijeća Vojvodine, što oni nisu učinili. Nadam se da će buduća vlada shvatiti kako u ovoj zemlji nitko ne smije biti iznad zakona, osobito ne oni koji ga donose.

da država počne funkcionirati. To je osobito važno u ovom trenutku kada Vijeće sigurnosti UN-a odlučuje o jednom dijelu teritorija, što bi moglo biti veoma problematično i neophodno je da funkcioniraju sve institucije države.

HR: Što će biti prvi koraci zastupničke

k tome da novac koji se zaradi u Vojvodini i ostane u Vojvodini, a da se država Srbija gradi kao regionalna, demokratska i građanska država. Očekujemo podršku svih onih partija i zastupnika kojima su bliski principi koje sam nabrojao.

HR: Liga socijaldemokrata Vojvodine

Sav novac mora ostati Vojvodini

Tražiti ćemo da u Statutu budu nabrojane sve tradicionalne vojvođanske nacionalne zajednice, počevši od najbrojnije srpske, zatim mađarske, hrvatske, rumunjske, slovačke, crnogorske, zaključno s rusinskom. Tražit ćemo i da u novom Statutu, Vojvodina bude definirana kao decentralizirana regija, da u Vojvodini postoji osam gradova (Sombor, Subotica, Srijemska Mitrovica, Kikinda, Zrenjanin, Pančevo, Vršac i Novi Sad, koji već ima status grada) i da ima jednak regionalni razvoj. I svakako, ono što stalno naglašavam, a to je da sav novac koji se zaradi u Vojvodini mora i ostati u Vojvodini.

HR: Kakve su posljedice odugovlačenja formiranja Vlade? Jesu li mogući ponovni izbori?

Novi izbori su teoretski mogući, ali mislim da se to neće dogoditi. Svakim je danom Srbija na gubitku zbog toga što Vlada još nije formirana, od toga što nije donesen proračun, do toga što Srbijom upravlja tehnički premijer, tehnička vlada i ministri koordinatori, koji ne postoje nigdje u civiliziranom svijetu. Mislim da je neophodno Vladu formirati što prije i

skupine »Vojvođanski zastupnici LSV, SVM« i na čiju podršku računete u parlamentu?

Nasha će zastupnička skupina 17. travnja predložiti Skupštini Srbije »Deklaraciju o zaustavljanju narastajućeg šovinizma i nasilja nad neistomišljenicima«, koja je za nas veoma važna. Tom deklaracijom želimo pokazati kako u državi Srbiji postoji problem s kojim se moramo suočiti i na koji moramo reagirati. Sve aktivnosti koje vojvođanski zastupnici budu inicirali u Skupštini Srbije bit će usmjerene

se zalaže za promjenu Statuta Vojvodine. Što će te promjene značiti?

Najznačajnije jest to da ćemo Vojvodinu definirati kao europsku i građansku regiju, koja pripada svim građanima Vojvodine bez obzira na vjeru, naciju, podrijetlo i zavičaj. Tražit ćemo da u Statutu budu nabrojane sve tradicionalne vojvođanske nacionalne zajednice, počevši od najbrojnije srpske, zatim mađarske, hrvatske, rumunjske, slovačke, crnogorske, zaključno s rusinskom. Tražit ćemo i

Vojvođanska policija bi bila učinkovitija

Mislim da je neophodno da Vojvodina dobije svoju policiju i ja od tih zahtjeva neću odustati. Osnivanje Uprave policije za Vojvodinu je u skladu s aktualnim Zakonom o policiji. Mislim da bi na taj način policija bila učinkovitija i mogla, u suradnji s pokrajinskom administracijom, brže i bolje rješavati probleme koji u Vojvodini postoje. S druge strane, to otvara i mogućnost da vojvođanska policija bude i bolje tehnički opremljena, a da vojvođanski policajci budu više plaćeni od svojih kolega u Beogradu i središnjoj Srbiji. Mislim da su sve to razlozi koji idu u prilog osnivanju te Uprave.

da u novom Statutu, Vojvodina bude definirana kao decentralizirana regija, da u Vojvodini postoji osam gradova (Sombor, Subotica, Srijemska Mitrovica, Kikinda, Zrenjanin, Pančevo, Vršac i Novi Sad, koji već ima status grada) i da ima jednak regionalni razvoj. I svakako, ono što stalno naglašavam, a to je da sav novac koji se zaradi u Vojvodini mora i ostati u Vojvodini.

HR: Prema Vašoj ocjeni kakvo je stanje međunacionalnih odnosa u Pokrajini i što je s Vašom inicijativom o osnivanju Uprave policije za Vojvodinu?

Međunacionalni su odnosi u Vojvodini značajno bolji u odnosu na neke prethodne godine, osobito u odnosu na one godine kada su u okruženju vođeni ratovi. Ali svakako, pokrajinska administracija mora i dalje svakodnevno ulagati napore da se oni još više poboljšavaju i da Vojvodina po međunacionalnoj toleranciji bude prepoznatljiva i primjer u Europi. Mislim da je neophodno da Vojvodina dobije svoju policiju i ja od tih zahtjeva neću odustati. Osnivanje Uprave policije za Vojvodinu je u skladu s aktualnim Zakonom o policiji. Mislim da bi na taj način policija bila učinkovitija i mogla, u suradnji s pokrajinskom administracijom, brže i bolje rješavati probleme koji u Vojvodini postoje. S druge strane, to otvara i mogućnost da vojvođanska policija bude i bolje tehnički opremljena a da vojvođanski policajci budu više plaćeni od svojih kolega u Beogradu i središnjoj Srbiji. Mislim da su sve to razlozi koji idu u prilog osnivanju te Uprave.

HR: Koordinacija nacionalnih vijeća zatražila je veću finansijsku potporu radi realizacije programa nacionalnih vijeća. Jesu li u pokrajinskom proračunu planirana veća sredstva za ove namjene?

Želio bih odmah na početku naglasiti kako u potpunosti podržavam

te zahtjeve, kao i da je pokrajinska administracija uvijek bila na raspolaganju, a bit će i dalje, podržavanju takvih inicijativa. U ovogodišnjem je proračunu ta inicijativa uvažena i ukupno je 69,3 milijuna dinara predviđeno za rad udruga etničkih zajednica, za pomoć crkvama i vjerskim zajednicama i za rad nacionalnih vijeća. Prošle je godine za nacionalna vijeća izdvojeno 9,4 milijuna dinara, a u 2007. prema projekciji je predloženo 12,5 milijuna dinara.

HR: Kada je riječ o pravima nacionalnih zajednica (obrazovanje, informiranje) u koliko su mjeri, po Vašoj ocjeni, ona ostvarena i gdje su najčešći problemi?

Mislim da sve nacionalne zajedni-

što bismo mi željeli. Ukoliko se uspijemo izboriti da novac koji se zarađuje u Vojvodini i ostane u Vojvodini, mislim da ćemo i po ovom pitanju imati bolje rezultate. Politička volja za tim nije sporna, ali novac koji nam nedostaje u velikoj mjeri koči da se stvari brže razvijaju. Osim svega toga ipak moram reći kako primjećujem napredak iz godine u godinu.

HR: Svojedobno ste najavili i inicijativu za rehabilitaciju žrtava političkog terora od 1988. do 2000. godine.

Ta je inicijativa u pripremi, a kao kulminacija, odnosno kao završna aktivnost, bit će jedan okrugli stol u Skupštini AP Vojvodine. Kada to uradimo, pripremit ćemo prijed-

mo razmjenjivati iskustva po svim pitanjima, ali i zajednički konkurirati za određena sredstva europskih fondova. Mislim da su rezultati te naše suradnje veoma vidljivi. Više od 80 članova Komiteta 3, koji se bavi obrazovanjem, kulturom i međunarodnom suradnjom AER-a, upravo će ovog tjedna biti naš gosti i održati svoje zasjedanje u Skupštini Vojvodine. Tema trodnevne međunarodne konferencije glasi »Nema inovacije bez edukacije«, a pokrajinska će administracija biti domaćin europskim regionalnim ministrima za obrazovanje. Sve to u velikoj mjeri govori o tome kako je Vojvodina prihvaćena kao veoma značajan partner i da imamo punu podršku i povjerenje naših prijatelja iz Skupštine europskih regija.

HR: Mislite li da u Srbiji postoji jasan politički konsenzus za europske integracije?

Sve zemlje u okruženju, kako se približavao kraj tranzicijskog postupka, dolazile su u poziciju da imaju sve veću podršku za europske integracije. Mislim da će tako biti i u Srbiji i da ćemo, što se

ce u Vojvodini moraju imati jednaka prava i jednake mogućnosti da se informiraju i obrazuju na svom materinskom jeziku, kao i da moraju imati sve uvjete za čuvanje i izražavanje svog kulturnog identiteta i svoje tradicije. Ono što je značajan problem jest to da zbog nedostatka novca neke od tih aktivnosti idu mnogo sporije nego

log zaključaka koji će biti upućen Skupštini Vojvodine na usvajanje.

HR: Vojvodina je članica Skupštine europskih regija. Što podrazumijeva to članstvo?

To znači da je Vojvodina ravnopravna članica obitelji europskih regija i da mi kroz suradnju s drugim europskim regijama može-

tranzicija bude brže odvijala, imati i sve veću podršku europskim integracijama. Danas već postoji jasna svijest među političkim partijama kako su europske integracije jedini put kojim ova zemlja treba ići i očekujem sve veću i veću podršku građana Srbije. Mislim da smo se mi Vojvođani po tom pitanju već opredijelili. ■

Knjige i knjižarski posao u Hrvatskoj

Nulta stopa poreza na knjige

O kulturi knjige i čitanja, nakladništvu i knjižarskom poslu govori vlasnik knjižare »Nova« u Osijeku Ivica Vuletić

Knjige ne interesiraju svakoga i mnogi ih ne kupuju, ali one se i dalje pišu i tiskaju za brojne zainteresirane čitatelje koji posjećuju knjižare i knjižnice. Čitatelji također mogu pronaći djela koja ih interesiraju i na internetskim stranicama u vidu objavljenih knjiga u elektroničkom obliku, a čitatelje koje zanimaju jedinice građe koje predstavljaju jedinstvene primjerke povijesne ili znanstvene baštine mogu, primjerice, posjetiti internetske stranice

nja knjižare »Nova« u Osijeku, čiji je vlasnik *Ivica Vuletić*. Knjižarskim se poslom kontinuirano bavi od davne 1989. godine i uspješno opstaje u ovome poslu. U ovoj knjižari, koja se nalazi na Trgu Ante Starčevića, odnedavno se mogu kupiti i knjige u izdanju Novinsko-izdavačke ustanove »Hrvatska riječ« iz Subotice.

OSTVARENA VIZIJA: Iako se Ivica Vuletić školovao za profesora, nakon što je diplomirao književnost na Pedagoškom fakultetu u Osijeku nije se

knjižaru u koju bih i sam volio ući da sam kupac. O financijskoj strani poslovanja jednog knjižara nisam znao ništa i zbog toga nisam imao straha prilikom odluke o otvaranju knjižare. Otvorio sam malu, alternativnu knjižaru, a uz knjige prodavali smo ploče i stripove. Dolazi rat, ali knjižara nije zatvorena, bio je to izraz otpora i prkosa u to vrijeme. Poslije 1998. godine počinje ovaj posao oživljavati, kao i izdavaštvo u Hrvatskoj, javili su se mali, neovisni izdavači i taj trend ima uzlaznu putanju. Knjižaru 'Nova' otvorio sam

EKSPANZIJA NAKLADNIŠTVA: »Godine 2001. dolazi do ekspanzije nakladništva u Hrvatskoj. Male nakladničke kuće koje su rođene u sobama, izdaju hitove. Za 1000 eura mogu se kupiti prava za objavljivanje određenog naslova iz inozemstva. Prijatelj preveo određeni naslov, tada se nađe uslužni tiskar koji tiska na kredit i djelo se pušta u nakladu. Do etabliranja nakladničke kuće dovode naravno veća ulaganja te atraktivni naslovi. Godišnja produkcija je negdje oko tri tisuće naslova. Porez na dodanu vrijednost se ne plaća na knjigu,

»Prodajemo i književne časopise, ali oni na žalost nemaju tradiciju kupovanja u knjižarama. Teško se prodaje čak i zagrebački časopis 'Europski glasnik' koji uređuje Dražen Katunović i koji ima kulturni status, jer se u svakom broju objavi po jedan cijeli roman, na primjer, časopis je objavio prijevod romana 'Elementarne čestice' Michela Houellebecqa, koji je kasnije, ovdje postao vrlo popularan«, kaže Vuletić o prodaji književnih časopisa.

2001. godine. Svi mi znamo da je kultura čitanja nedovoljna, ali Osijek je dovoljno velik grad u kojemu živi i veliki broj kupaca knjige. U okviru knjižare 'Nova' radi i klub u kojem se održavaju književne večeri«, kaže Ivica Vuletić i napominje kako u njegovoj

jer knjige glede poreza imaju status kao i hrana i lijekovi. Interesantno je napomenuti da su od ove godine udžbenici za učenike osnovnih škola besplatni, a besplatni su i udžbenici za učenike prvih razreda srednjih škola s tendencijom da za iduće tri godine udžbenici za sve razrede srednje škole budu besplatni, jer Vlada želi da i srednjoškolsko obrazovanje bude obvezno i besplatno. To je dobro, jer ćemo u utakmici na europskom tržištu morati igrati 'na pamet i znanje', kaže Vuletić i ističe kako država pomaže izdavače otkupom knjiga, a značajan broj naslova, za koje postoji namjenska potreba, potpomaže kroz donacije.

Z. Sarić

»Dobro se prodaju knjige Miljenka Jergovića, Ante Tomića, Julijane Matanović, Zorana Ferića, Pavao Pavličića, Gorana Tribusona, čitatelji vole djela domaćih autora, a od inozemnih autora najbolje se prodaju naslovi Orhana Pamuka, Paola Coelhoa, Dan Browna, kao i ultra-popularne knjige o djetetama«, kaže knjižar Ivica Vuletić.

zagrebačke Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Ipak, većina čitatelja, zaljubljenika u pisanu riječ, i dalje kaže kako je jedinstven osjećaj držati u ruci ukoričeno djelo prilikom čitanja.

Dokaz da knjižarski posao ne jenjava je i primjer poslova-

odlučio raditi u školi, nego se upustio u avanturu otvaranja svoje prve knjižare.

»Bilo je to davne 1989. godine, kada smo živjeli u iluziji da smo samo na korak od uspostave tržišnih zakonitosti. Imao sam viziju otvoriti takvu

knjižari postoji ponuda izdanja doslovce svih hrvatskih nakladničkih kuća, što je prednost ove knjižare glede široke ponude naslova, jer nakladničke kuće koje imaju svoje knjižare, prodaju samo svoju nakladu.

Knjiga u svakodnevnici

Tko to tamo čita?

Uz nedavno obilježeni Dan knjige, te sajam koji je upriličen u Subotici, moramo se zapitati koliko je pisana, tiskana riječ u našoj svijesti

Piše: Dražen Prčić

Još od Guttenberga i prve tiskane Biblije, svijet je postao bogatiji za mogućnost jednostavnijeg i praktičnijeg umnožavanja knjiga, za razliku od prijašnjeg unikatnog (prepisivačkog) načina stvaranja replika pisane riječi. I knjige su se počele tiskati, prvo u manjim, pa sve većim nakladama i do današnjih dana tiskano ih je »bezbroj«. Ali, knjige nisu samo za tiskanje, već se tiskaju da bi se čitale. Nažalost, sve se više tiskaju, a sve manje čitaju, osobito na našim prostorima.

MALO STATISTIKE: Prema jednoj istraživačkoj studiji, urađenoj za razdoblje 2006. godine, dobiveni su odista poražavajući podatci o zastupljenosti knjige u životu prosječnog građanina Srbije. Uz čak 70 posto ljudi koji nisu pročitali niti jednu knjigu tijekom iste godine, sljedeće statističke crtice tjeraju na ozbiljnije razmišljanje glede budućnosti »čitanja«.

Na standardnom anketnom uzorku, dobiven je podatak kako 55 posto ljudi nije kupilo niti jednu knjigu u 2006. godini, dok oni koji kupuju knjige u prosjeku kupe 8,6 posto knjiga tijekom 12 mjeseci. Kupci svoje primjerke najviše nabavljaju u knjižarama (47 posto), na sajmovima (15 posto) ili na kioscima (15 posto), a od najvažnijih razloga za kupovinu pojedinog naslova istaknuli su: sadržaj (41 posto), poslovne potrebe (15 posto), darivanje (11 posto), dok su knjigu kupili zahvaljujući preporuci (8 posto)

ili reklami (5 posto). Najviše se traže naslovi iz beletristike (41 posto), stručne literature (24 posto), a potom mnogo manje publicistika (11 posto), dječja literatura (10 posto) i rječnici (8 posto). Zanimljiva je gotovo ravnopravna podjela interesa za domaće (54 posto) i strane autore (46 posto), no ipak najveća diferencijacija glede nabave i kupovine knjige dolazi do, čega bi drugog, njene cijene. Najtraženije i posve logično najviše kupovane su knjige do 400 dinara (44 posto), od 400 – 800 dinara (26 posto), dok se nešto malo više kupuju knjige preko 800 dinara (29 posto).

Navedene brojke i postotci daju određenu sliku aktualnog stanja na tržištu knjiga u Srbiji.

RIJEČ ČITATELJA: Ipak, na ovim prostorima postoje i ljudi kojima knjiga nije strana, i

koji unatoč brojnim životnim obvezama uspijevaju odvojiti vrijeme za čitanje. Jer pravi, pasionirani ljubitelji knjiga uvijek će »stvoriti« makar trenutak za »istinski najboljeg prijatelja u životu«.

BUĐUĆNOST KNJIGE: Nakon statistike i prakse, čini se ipak ima nade za knjigu kao još

Nakladnička djelatnost

Spetnaest naslova objavljenih u nakladničkoj djelatnosti NIU »Hrvatska riječ« značajno doprinosi poboljšanju čitalačke kulture na našim prostorima. U raznolikosti tiskanih djela svatko može pronaći svoju sferu interesiranja, a svaka pročitana knjiga predstavlja individualni dobitak njezinom čitatelju.

Mira Temunović

uvijek najpraktičniji medij. Jer, ne zaboravimo, unatoč svim dostignućima suvremene tehnologije i prednostima računalne ere, sve to ipak ovisi o dodatnom izvoru napajanja električnom ili baterijskom energijom. Za najobičniju, staru ili novu knjigu potrebna vam je samo jedna energija. Energija vašeg mozga i želja za čitanjem. Ukoliko je imate, problema za knjigu neće biti ni u blizjoj, ni u daljnjoj budućnosti. Iako im pojedini negativni statistički podaci prijete, a armija »nečitatelja« biva svakim danom sve brojnija, čini se kako će i ovu krizu knjiga nadživjeti. Baš kako što je proživjela sve svoje pogrome od davnih vremena svog izuma. Čitali mi više ili manje!

Mira Temunović, profesorica tambure

Osobno me najviše interesira literatura vezana uz moje profesionalno interesiranje, glazbu, ali uvijek, kada imam prilike, volim čitati i druge vrste knjiga. U tom smjeru odgajam i svoga sina, govoreći mu kako je bolje potrošiti novac za knjigu nego za neke, često besmislene stvari. Nažalost, zbog svih obveza na poslu i doma nemam toliko vremena, koliko bih željela, za čitanje i uspijem pročitati mnogo manje knjiga nego što bih to željela tijekom godine. Najviše pet, šest knjiga, i to osobito kada s orkestrom idemo na dulja putovanja.

Željka Zelić, spisateljica

Uz brojne svakodnevne obveze, nastojim pročitati barem jednu knjigu mjesečno. Moje vrijeme za čitanje je poglavito navečer, prije odlaska

Željka Zelić

na počinak. Tijekom studija, normalno, morala sam čitati mnogo više, a danas se trudim barem održati kontinuitet druženja s knjigom. Bilo kao čitateljica, bilo kao spisateljica. Kao čitateljica, volim čitati religijske sadržaje, kao i naslove koji se bave problemima psihologije i znanosti, ali volim posegnuti i za dobrom beletristikom, osobito u trenucima odmora. Kao spisateljica i osoba koja piše knjige, nastojim se rukovoditi željom poticanja drugih na razmišljanje o onome o čemu pišem. Ukoliko će moj rad potaknuti druge na pisanje, to bi mi zbilja bilo drago i praktična materijalizacija moje prvobitne zamisli. Svi navedeni podaci u svezi »ne čitanja« na našim prostorima čine me pomalo depresivnom, jer se čini kako pišem uzaludno,

Dan hrvatske knjige

Hrvatski je sabor 1996. godine donio odluku da 22. travnja bude proglašen Danom hrvatske knjige, jer je na taj dan Marko Marulić napisao »Juditu«, jedno od najpoznatijih djela hrvatske književnosti koje čak prevedeno i na japanski jezik.

ali sam ipak uvjerena kako knjiga, dobrom preporukom, živi među čitateljima. Osobno dajem prednost kvaliteti u odnosu na kvantitetu, i najvažnije mi je da moja knjiga stigne do onih koji će je prepoznati i osjetiti.

Katarina Čeliković, knjižničarka

Jako mi je teško reći koliko knjiga uspijem pročitati tijekom godine dana, jer prirodom posla i osobnim zanimanjem čitam mnogo. Brojkama izraženo, bude i više od trideset naslova, a glede njihove tematike najviše obraćam pozornost na dječju književnost, potom na naslove iz psihologije i jezika, uvijek nastojeći prožimati profesionalni i osobni pristup. Kao osoba koja je i profesionalno vezana uz knjige moram izraziti žaljenje zbog premalog interesiranja građanstva za čitanje. Knjiga je medij koji je u kontinuiranom opadanju, barem na našim prostorima. Ipak, stanoviti broj ljudi se sve više interesira za stručnu literaturu i istraživanje građe, što svakodnevno mogu vidjeti u Gradskoj knjižnici u kojoj sam zaposlena. Ljude interesiraju materijali iz stare periodike, koja se, također, može naći i u Hrvatskoj knjižnici, koja primjerice danas broji više od stotinjak stalnih članova. ■

Katarina Čeliković

Prisjećanje na Balinta Vujkova (1912. – 1987.)

Predaja iz Vujkovljeva otiska minulosti

Prošla su dva desetljeća od kako se ugasio život Balinta Vujkova

(Subotica, 26. svibnja 1912. – 23. travnja 1987.), sakupljača i obrađivača narodne predaje, isprve samo u ovom podneblju, među Bunjevcima i Šokcima, a potom i u drugim rubnim prostorima gdje žive Hrvati

Usmena književnost je najstariji, najdugotrajniji, oblik umjetničkog stvaranja jezičnim medijem, a Vujkov je ustrajno sabirao te priče što su ih naši stari znali, pamtili, živjeli i prenosi- li iz naraštaja u naraštaj. Zimi uz ognjište ili banak, u mobu dok se komuša i kruni kukuruz, u mlinu, u berbi, u kovačnici, ili pekući rakiju, sjedeći na kućnom pragu, na klupici ispred vrataca za toplih ljetnih večeri. Pamtio je govorenja čobana na paši, težaka nakon povratka s poljskog rada, riječi izgovarane u vrijeme namirivanja blaga, tijekom obiteljskih okupljanja i blagdana, pri čuvanju umrloga. Nebrojeno mnoštvo pričica i priča što s ih ljudi umetali u svakodnevni razgovor, a svaka je riječ što ju je zabilježio bila dio zbilje koja bi do danas nestala u nepovrat. Naučio je slušati što govore odrasli djeci, odrasli odraslima, osluškivao riječi vojnika, prosjaka, redovnika, svećenika, putnika u svratištima.

Bio je posljednji naš a nesumnjivo najveći sakupljač, svjestan toga i zato uporan, temeljit, odgovoran prema svakoj riječi i govorničkom obliku. U razdoblju dok je još bilo živo sjećanje na posve drukčiji svijet i svijest o tomu, makar su već postupno jenjavale gdje koje tradicijske prigode okupljanja i pripovijedanja, Vujkov je neumorno zapisivao sve što je čuo: priče, pripovjedne fragmente, napose živi govor, osjetljiv i za sve dijalekatske nedosljednosti. Bilježio je točno od riječi do riječi, čuvajući vjernost izrečenoga, ali ne uvijek i ne pod svaku cijenu. Izostavljao je nefunkcionalna ponavljanja, slučajne ili manje pogreške pripovjedačeve i težio spajanju, srastanju, dijelova što ih je čuo na različitim mjestima, od kazivača koji se, možda, nikada nisu ni susreli – kadgod bi bio uvjeren da je prepoznao obrise razmravljenih pripovjednih cjelina! Ovaj je postupak nazivao »duhovnom arheologijom«, zbog čega je trpio i stanovite prigovore suradnika pojedinih instituta i katedri za etnologiju i/li folkloristiku, ali je odlučno otklanjao njihove zahtjeve. Razumije se, žanrovi su pojedinih kazivanja bili različiti

Ivan Pančić i Balint Vujkov

i Vujkov je o tome dosljedno skrbio, zapisavši neke među najljepšim pripovijetkama, a posebno bajkama, ikada stvorenim.

Njemu zahvaljujući starije od najstarijega, govorenja za dugih noćnih razgovora i pripovijedanja, što su se lagano i zauvijek iskradala iz bunja, nabijanica i salaša, hlapeći prije no što su se ove nastambe rastrošne i ruševne vratile zemlji, izravnavajući se s linijom susreta neba i ravnice, ostale su upisane i bilježnici, ili na magnetofonskoj vrpci. Vujkovljevom rukom zapisane i zapamćene, riječi što su stoljećima trajale u ovim obitavalištima, označavajući sve što postoji, svaki ma i najmanji predmet, sve

pojmove, i sve što čovjek može misliti i osjećati, i danas nam ne prestaju ulaziti u snove, i u nove naše domove – makar su i oni tek samo privremeni trijumf zemlje u nadmetanju s nebom. Opis tegobne svakodnevice, ali i ljepote življenja, uz prikaz različitih vjerovanja i nadnaravnih bića, što nam ih je Vujkov ostavio tvoreći zavidan stvaralački opus, bez premca u hrvatskoj književnosti, ostaje trajan poticaj za jezikoslovce, književne kritičare, povjesničare književnosti i dr.

Kako zapaža *Lazar Merković*, cjeloživotni prijatelj Balinta Vujkova i zacijelo najbolji poznavatelj njegova stvaralaštva, Vujkov je tijekom obilaska mjesta u kojima žive Hrvati, zabilježio iskaze preko tisuću kazivača, što ih je obradio i objavio u više od dvije tisuće priča obuhvaćenih u sedamnaest knjiga i dvije antologije izašle za njegova života, te u šest posthumno tiskanih knjiga. Posljednja među ovim knjigama je djelo »Krilati momak« objavljena 2005. godine u suizdavaštvu NIU »Hrvatska riječ« i Ogranka Matice hrvatske Subotica.

Balint Vujkov, po obrazovanju pravnik, neko vrijeme odvjetnik i dugogodišnji sudac, bio je, također, pjesnik, romanopisac, esejist, publicist, urednik, a također i glavni i odgovorni urednik onodobne »Hrvatske riječi« (od 27. kolovoza 1948. do 1. veljače 1949.), pokretač i urednik književnog časopisa »Bunjevačko kolo« (1933.–1935.) uređivao je i surađivao u subotičkim časopisima »Stvaranje«, »Njiva« i »Rukovet«.

U Kraljevini Jugoslaviji, nemilosrdno je proganjan i žigosan kako od režima tako i od dijela onodobne, ovdašnje, hrvatske oporbe. Zatim tijekom okupacije, kada je bio zatvaran, a rat je završio u logoru, ali i po okončanju II. svjetskog rata, od početka pedesetih godina zbog zalaganja za uvođenje hrvatskih škola, potom u razdoblju »hrvatskog proljeća«, nakon čega je desetljeće i pol bio osuđen na šutnju, sve do 1986. godine kada mu je objavljena knjiga »Jabuka s dukatima« i kada dobiva svoju prvu javnu književnu večer u svojem rodnom gradu.

»Malo je poznato – piše *Lazar Merković* – da je Vujkov s nekolicinom najbližih suradnika bio

glavni inicijator i nositelj svega što je imalo hrvatski predznak u sjevernoj Bačkoj, ali i mnogo šire. Nedovoljno je poznato kako je B. Vujkov uistinu, bio začetnik i realizator gotovo svih važnih i značajnih hrvatskih institucija u Subotici, radi čega su i njegove priče, što ih je sakupljao i obrađivao u narodu, nosile predznak 'opasnog nacionalizma, šovinizma', itd. Ovakve ocjene nisu mogle izmijeniti, ili umanjiti ni afirmativne prosudbe kompetentnih, uglednih i utjecajnih književnih kritičara iz Vojvodine, Srbije, Hrvatske, niti ocjene inozemnih književnih kritičara, koji su unatoč političkih osuda, punim glasom i bez ostatka ukazivali kako je opus B. Vujkova, ne samo u hrvatskoj književnosti, nego također i u cjelokupnom južnoslavenskom književnom prostoru, pravo otkriće, te da je svima darova veliko i iznimno djelo. Nije pomoglo ni što su ga stajali uz bok glasovite braće *Grim* i drugih velikana, sakupljača i obrađivača usmenog narodnog blaga.

Ne obzirući se na zlo koje mu priređuju suvremenici i suzavičajnici Balint Vujkov nije prestajao sakupljati priče svoga naroda i njegove riječi, o tome je u predgovoru knjige »Cvjetovi mećave«, (str. 25) među ostalim napisao: »...čovjek (je) sve dotle samosvojna ličnost dok poznaje svoj jezik. Zdanja nestaju u ruševinama, živa bića se pretvaraju u prah, godina odnosi plodove unepovrat – jedino riječ ostaje, prenosi se s pokoljenja na pokoljenje snagom neuništivog spomenika, njen iskonski bitak odolijeva svim strujama dotrajanja, reinkarnirajući se novim rezonancama, sjajem, treperenjem ...«

M. Miković

Obilježena 20. obljetnica od smrti književnika i sakupljača proznog narodnog stvaralaštva bunjevačkih Hrvata

Sjećanje na Balinta Vujkova

S komemorativnog skupa na grobu Balinta Vujkova

Povodom obilježavanja 20. obljetnice od smrti književnika *Balinta Vujkova* (1912.-1987.), u ponedjeljak 23. travnja, na njegovu grobu na Kerskom groblju u Subotici održan je skup obitelji, prijatelja i poštovatelja njegova lika i djela. Skup su organizirali njegova obitelj i Organizacijski odbor »Dana Balinta Vujkova« na čelu s *Katarinom Čeliković*, a ovom prigodom položeni su vijenci te postavljena ploča s njegovim citatom u kojem među ostalim

stoji: »Narodu pruži ono što najbolje razumije, a to je prije svega njegov govorni jezik koji je usisao s materinim mlikom...«.

Balint Vujkov je po profesiji bio pravnik, a po vokaciji pjesnik, pripovjedač, romansijer, esejist, dramski pisac, antologičar osnivač i urednik nekoliko listova i časopisa, te drugih publikacija. Kako je i ovom prigodom istaknuto, njegova je najveća zasluga što je gotovo 57 godina sakupljao, obrađivao i komentirao

prozno narodno stvaralaštvo Hrvata, posebice bunjevačkih Hrvata, na cijelom teritoriju nekadašnje SFRJ, potom Austrije, Čehoslovačke, Mađarske i Rumunjske. Do smrti mu je objavljeno više od dvadeset knjiga, a posthumno još desetak.

Njegove stihove ovom je prigodom kazivala recitatorica Hrvatske čitaonice *Nevena Mlinko*. Skupu je, između ostalih, nazočio i predsjednik HNV-a *Branko Horvat*.

D. B. P.

**MILENIJUM
OSIGURANJE**

- Registracija i osiguranje motornih vozila
- Najpovoljnije osiguranje imovine, tvrtke, kasko osiguranja motornih vozila i radnih strojeva plaćanjem na 12 rata
- Osiguranje transporta
- Osiguranje nezgoda, obvezna i sva imovinska osiguranja
- Sigurna i brza isplata štete
- Postanite i Vi član velike obitelji "Croatia osiguranja" D.D. iz Zagreba

"Milenijum osiguranje" A.D. Beograd - Filijala Subotica
24000 Subotica, Karađorđev put 38, telefon: +381 (24) 555-867 i 552-406
E-mail: mios@tippnet.co.yu
Radno vrijeme: od 8 do 16 sati

Potreban ponovni dijalog svih partnera u postupku izdavanja zemljišta

Problemi oko zakupa poljoprivrednog zemljišta

Izdavanjem zemljišta koje trenutačno obrađuju poljoprivredni kombinati u Općini Subotica umanjit će se proizvodnja, a kombinati lokalnoj samoupravi zamjeraju i pripremanje programa i natječaja bez sudjelovanja svih strana u postupku, čulo se u Regionalnoj gospodarskoj komori na sastanku predstavnika poljoprivrednih kombinata.

Kombinati inzistiraju na provođenju Zakona o poljoprivrednom zemljištu kako kod postupka davanja zemljišta u zakup, tako i na pravo prvenstva, te ukazuju da je ograničenje od 100 hektara za zakup nezakonito i dodaju da je potrebno ozbiljno poraditi na zemljišnoj politici koja mora biti stav države, a ne stranačke politike. Direktor »Nove Brazde« iz Đurđina *Dušan Bikicki* naveo je što to konkretno znači.

»Znači, ako se ne poštuje Zakon o poljoprivrednom zemljištu, dovodimo sebe u situaciju da bitno umanjujemo proizvodnju, ekonomski položaj tvrtki, dovodimo u pitanje uposlenost velikog broja djelatnika«, naveo je *Bikicki*.

Prema informaciji Općinskog povjerenstva za oglašavanje, Ministarstvo poljoprivrede nije prihvatilo prijedlog oglasa jer je licitiranje

dopušteno samo registriranim poljoprivrednicima i kombinatima. Ministarstvo, međutim, nije imalo primjedbu na uvjet o ograničavanju površina koje se pojedinačno mogu izdati u zakup. Kombinati su ranije najavili kako će podnositi tužbe na oglase za licitacije, a predsjednik Regionalne gospodarske komore Subotica *Slobodan Vujinović* danas je rekao da će se argumentirano boriti.

»Branit ćemo se doista argumentima, onoliko koliko budemo mogli, a vjerujte i obranit ćemo se. Povjerenstvo je moglo sjesti skupa s ovim ljudima, dogovoriti se i usuglasiti sve zahtjeve, a onda bi i Ministarstvo prihvatilo tekst natječaja«, rekao je *Vujinović*.

Na današnjem sastanku je rečeno i kako će 1000 do 1500 radnika bez razloga ostati bez posla ako se kombinatima ne dopusti obrađivanje zemlje koju trenutačno imaju u posjedu. Direktor D. D. »Kelebića« *Dragan Zvekanović* kaže kako se zakon nije poštovao ni kod izrade programa, ni kod prijedloga teksta natječaja, a dodao je i da su kombinati i poljoprivrednici uvijek imali dobre partnerske odnose.

Od predsjednika Općine *Géze Kucsere* kombinati traže da se sve strane u postupku izdavanja zemljišta opet sastanu i dogovore oko ove problematike.

M. K. K.

Omogućiti razvoj i zadržati mlade na selu

Na zahtjev poljoprivrednika, održan je radni sastanak predstavnika svih poljoprivrednih udruga s teritorija Općine Subotica. Donesena je odluka da udruge i dalje inzistiraju da Oglas za javnu licitaciju za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini, koji je Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije predan dana 17. travnja 2007. godine, ostane nepromijenjen, jer je to interes lokalnog stanovništva i dosadašnjih korisnika ovog zemljišta. Ovim dopisom apeliramo na mjerodavne da učine sve kako bi se na ovaj oglas dobila suglasnost, te kako bi licitacija bila održana u što kraćem roku, a najkasnije do 1. lipnja 2007. godine, a sve u cilju održanja i razvoja sela i zadržavanja mladih na selu. Podsjetili bismo mjerodavne i dosadašnje korisnike državnog poljoprivrednog zemljišta, da mogućnost zakupa zemljišta nije striktno ograničena na 100 ha, jer u našoj općini ima i funkcionalnih cjelina od 180, 220, 280, pa do 337 ha, koje jedan zakupac može zakupiti. Bez ovako napisanog oglasa, ni poljoprivrednici, a ni dosadašnji korisnici državnog poljoprivrednog zemljišta s teritorija Općine Subotica neće biti u prilici zakupiti nijedan jedini hektar.

Priopćenje potpisuju: *Udruga poljoprivrednika Subotica, Udruga seljaka Stari Žednik, Udruga seljaka Općine Subotica, Udruga zemljoradnika Sjeverne Vojvodine, Klub proizvođača Čantavir i Udruga odgajivača svinja Bajmok*

Većinski vlasnik ne odustaje od »Subotičkih novina«

Konzorcij koji je prošle godine kupio »Subotičke novine« do 5. siječnja ispuniti sve uvjete koje traži Agencija za privatizaciju, kako kupoprodajni ugovor ne bi bio raskinut, poručio je danas u »Subotičkim novinama« predsjednik Upravnog odbora i predstavnik većinskog vlasnika novina *Milovan Nedeljkov*.

To znači da će hipoteka sa »Subotičkih novina« biti skinuta, a bit će isplaćene i zaostale plaće, koje kasne 6 mjeseci. Premda je prošloga tjedna objavljeno kako je Agencija za privatizaciju već donijela odluku o raskidu ugovora s konzorcijem kojemu je na čelu *Rajko Stojnić*, predsjednik UO *Nedeljkov* danas je dao drukčije tumačenje.

»Po našem mišljenju, rok istječe 5. siječnja. Do tada će svi uvjeti koje je postavila Agencija biti ispunjeni. Znači, bit će skinuta hipoteka koja se inače nije morala skinuti. Evo, ugovor s Agencijom, gdje stoji da hipoteka nije razlog za raskid ugovora. Također, bit će isplaćene

zaostale plaće. Ali, da bi se plaće dijelile moraju se prije toga zaraditi«, kaže *Nedeljkov*.

Plaće se redovito isplaćuju samo suradnicima koji rade od veljače, poslije imenovanja nove uprave lista, rekao je *Nedeljkov* i dodao kako za ranije nepodmirene obveze prema uposlenicima nije odgovoran. Premda to, kako je rekao, ne utječe na cjelokupnu uspješnost lista, *Nedeljkov* je rekao da je duboko nezadovoljan nakladom novina koje se prodaju u 3500 primjeraka.

Republička Agencija za privatizaciju raskinula je ugovor o prodaji »Subotičkih novina« s konzorcijem koji je prošle godine kupio 70 posto toga poduzeća. Prošloga tjedna objavili smo da je ugovor raskinut na inicijativu malih dioničara koji su većinskog vlasnika »Subotičkih novina« *Rajka Stojnića* optužili da ne poštuje ugovorne obveze.

J. S.

Okrugli stol o sudbini zgrade Narodnog kazališta u Subotici

Rekonstrukcija, adaptacija i dogradnja?

Okrugli stol na aktualnu temu o rekonstrukciji, adaptaciji i dogradnji Narodnog kazališta u Subotici održan je u ponedjeljak 23. travnja, u Plavoj vijećnici Gradske kuće, a potvrdio je dosadašnje stavove lokalne samouprave, čije je mišljenje kako je ovaj projekt od izuzetne važnosti za Suboticu. Na ovaj način, ovim bi se projektom popravili uvjeti za rad, te bi zaposlenje dobili i novi ljudi, a novi dio zgrade ne bi narušio izgled grada, rečeno je na skupu.

Svi govornici sa svojih su stajališta iznijeli stručno i osobno mišljenje, a u okviru ovoga okruglog stola prikazan je i projekt, te su nazočni mogli vidjeti skicu buduće zgrade kazališta.

Narodno kazalište tema je koja pobuđuje oprečna mišljenja u Subotici, a ovaj stručni okrugli stol trebao je dati odgovore na neka pitanja, rekao je predsjednik Općine Géza Kucsera.

Na ovome okruglom stolu govorili su, osim predsjednika Općine Géze Kuscere, brojni sugovornici, arhitekti, povjesničari, predstavnici političkih stranaka Subotice, glumci u mirovini, predstavnici medija, pa i sami djelatnici kazališta. No, u ovaj događaj nije uključen onaj dio javnosti koji zastupa suprotno stajalište. Tako su neki predstavnici suprotnog mišljenja bezuspješno pokušali ući u Plavu vijećnicu, a isto tako odmah na početku, novinari su zamoljeni da ne postavljaju pitanja.

Ž. V.

Sjednica Skupštine Općine Subotica

Redovita, 35. sjednica Skupštine Općine Subotica održana je u srijedu, 25. travnja. Za ovo zasjedanje najavljeno je 30 točaka dnevnog reda, među kojima je bilo i donošenje odluke o raspisivanju referenduma vezanim za sudbinu zgrade Narodnog kazališta.

Među predloženim točkama dnevnog reda značajno mjesto zauzimaju odluke o izradi planova detaljne regulacije te planova detaljnog uređenja za pojedine prostore na teritoriju općine.

Program obilježavanja praznika rada

Prvosvibanjski program

- Teraristička izložba je otvorena od 28. travnja do 2. svibnja od 8 – 19 sati
- Hranjenje foke u razdoblju od 28. travnja do 2. svibnja moći će se vidjeti u 10 i 18 sati
- Hranjenje i kupanje slona od 28. travnja do 2. svibnja obavljat će se u 12 sati
- Hranjenje pataka od 28. travnja do 2. svibnja u 11 i 16 sati
- Jahanje za djecu će biti u razdoblju od 28. travnja do 2. svibnja u 10 i 15 sati
- Izložba vitraža MiK Tiffany je otvorena od 1. do 2. svibnja
- Koncert – Flotás će biti 1. svibnja od 10 – 12 sati i od 15 – 16 sati
- Prezentacija gmazova bit će održana 1. i 2. svibnja

JP »Palić-Ludaš«

27. 28. 29. i 30. travnja održat će se međunarodna prvosvibanjska regata – Jedriličarski klub Palić

1. svibnja

- 8 sati buđenje Subotičana uz puhački orkestar
- 9 sati prvi polazak »prvosvibanjskog vlaka« na Palić (besplatna vožnja) - željeznički kolodvor Subotica
- 10 sati početak rada press centra na »glazbenom paviljonu«
- 11 sati prvosvibanjska promenade stazama »velikog parka«, sudjeluju folklorne skupine
- 11,30 sati dolazak vlaka »romantika« iz Beograda i Novog Sada
- 12 sati promotivni programi
- 17 sati koncert *Biljane Krstić* i skupine »Bistrik« na »ljetnoj pozornici«

2. svibnja

- 10 sati nastavak svih programa
- 18 sati otvorenje Otvorenog prvenstva Jugoistočne Europe u jedrenju – klasa »Optimist«

Kulturno-umjetnički sadržaji će se moći vidjeti na »glazbenom paviljonu«, na »ljetnoj pozornici« i na pet punktova.

Zanimljive atrakcije koje će se ponuditi bit će zmajevi, balon, joystick na vodi, obiteljski bicikli.

Zabavni programi koji će biti u ponudi: najveći zabavni park u zemlji, parkiralište ispred »muškog štranda«, ZOO vrt, čamci za iznajmljivanje, kućica i ponton kod »ženskog štranda«, konji za jahanje – »abel park«.

Sportsko- rekreativni program će se održati u Jedriličarskom klubu »Palić«, u Teniskom klubu »Palić«, u Sportskom centru »Palić«, u Sportskoj udruzi »Olimpija« Palić, Flying aligator aeroclub Palić.

Organizatori priređuju i vašar starih zanata: korpari, nožari, papučari, remenari, grnčari, sarači, sedlari, užari, voskari, licitari, bombondžije, a sve će biti na obali *Lajoša Vermeša* – od poluotoka, dalje, na istok.

Svakako će biti prisutna i ugostiteljska ponuda: stabilni palićki ugostiteljski objekti, restorani iz Subotice, okolice i drugih mjesta (šatori), pokretni bifei, roštilji, štandovi za prodaju sokova, piva i vina i sladoleda.

Parkiralište: po redoslijedu dolaska: bit će osigurano veliko parkiralište kod hotela »Prezident«, u sportskom centru, parking na ulazu u Vikend-naselje, »Auto-kamp« Palić, ulica Ištvana Kizura, bit će kontroliran ulaz u ulice »Jožefa Hegediša« i Splitska aleja, a ulaz na parkiralište kod »Male gostione« će biti omogućen samo autima s određenim naljepnicama.

Ž. V.

Koncert Iuventus Cantat u Somboru

U spomen Silvesteru Hajnalu

U crkvi Presvetog Trojstva u Somboru je u nedjelju 22. travnja održan koncert Mješovitog omladinskog zbora »Iuventus Cantat« posvećen somborskom dirigentu *Silvesteru Hajnalu*, koji je bio i osnivač i ravnatelj

ovog zbora. Prije koncerta prikazana je misa za Silvestera Hajnala, a predvodio ju je župnik *Josip Pekaović*. Prisutne je u ime Somborskog pjevačkog društva pozdravila predsjednica *Vesela Savin*, koja je između ostalog rekla: »Ovaj je koncert Somborsko pjevačko društvo organiziralo u spomen velikom dirigentu grada Sombora, koji je proslavio ime ovog grada i ime zbora Iuventus Cantat ne samo u lokalnim razmjerima, već mnogo šire. Ovaj je koncert pokušao okupiti sve mlade koji su pjevali pod ravnateljskom palicom Silvestera Hajnala, ali i sve buduće generacije koje će se pridružiti ovom zboru i dječjem zboru koji je pod okriljem Somborskog pjevačkog društva, da bi nastavili tradiciju dugu 136 godina«.

Somborski je zbor ovoga puta bio pojačan beogradskim zborom »Bell Canto«, pod dirigentskom palicom *Nade Vuković*. Ova je dirigentica od prije nešto više od mjesec dana i voditeljica Iuventus Cantata, a nedavno su imali uspješnu turneju po Švicarskoj.

Nakon ovog koncerta, u velikoj dvorani Gradske kuće održan je koncert dječjeg zbora »Vojislav Voja Ilić«, pod dirigentskom palicom kćerke pokojnog Silvestera *Marije Hajnal*.

Z. Gorjanac

Proslava blagdana sv. Jurja u Golubincima

Poetsko-tamburaška večer

Povodom blagdana sv. Jurja, zaštitnika golubinačke župe, održano je i više programa koje je u čast sv. Jurja organiziralo HKPD »Tomislav«. Tako je u subotu 21. travnja, održan malonogometni turnir na kojem su sudjelovale ekipe »Matija Gubec« iz Rume, CRO-Golubinci (ekipa sastavljena od Golubinača koji žive Republici Hrvatskoj) i ekipe Sv. Juraj i HKPD »Tomislav« iz Golubinača. Pehar je pripao ekipi HKPD »Tomislav« koja je pokazala najbolje umijeće na terenu. Medalju najboljeg strijelca turnira osvojio je *Đura Liović* iz ekipe CRO-Golubinci.

U nedjelju, 22. travnja, u dvorištu crkve sv. Jurja organizirana je po prvi puta poetsko - tamburaška večer. Osim stihova posvećenih sv. Jurju recitatori (*Tamara Pekar*, *Kovačević Anita*, *Boris Udovičić*, *Damir Čačić* i *Petar Žuljević*) recitali su stihove iz dosad objavljenih knjiga s pjesničkih susreta »Lira naiva«. Glazbeni dio programa pripao je tamburaškom orkestru HKPD »Tomislav« sa solisticom *Dubravkom Čačić* pod ravnanjem *Ilije Žarkovića*, koji je i režirao cijeli program. Pokraj broj-

nih mještana, večeri su nažočili i župnik vlč. *Ivica Damjanović*, ispred Veleposlanstva Republike Hrvatske *Branimir Lončar* i *Rajka Raić*, predsjednici hrvatskih društava iz Novog Slankamena i Rume *Ivan Rukavina* i *Zlatko Kolarić*.

Najsvečanije je bilo u ponedjeljak, na sam dan sv. Jurja. Svečanu svetu misu predvodio je pomoćni đakovačko-srijemski biskup mons. *Đuro Gašparović* uz koncelebraciju dvadesetak svećenika iz župa u Srijemu i župa iz đakovačkog dijela biskupije iz Republike Hrvatske. Ovoj svečanoj svetoj misi također su nazočili i vjernici iz Strizivojne (Republika Hrvatska), rodne župe golubinačkog župnika vlč. *Ivice Damjanovića*.

I. Radoš

Uređenje Doma Šokadije u Sonti

Početak radova

Iako je do sada već ponešto i urađeno, pravi početak radova na uređenju Doma Šokadije u Sonti je u ponedjeljak, 30. travnja. Toga dana organizirat će se dragovoljna radna akcija članova i prijatelja KPZH »Šokadija«.

»Očekujem da će se pozivu na akciju odazvati svi kojima je naša udruga na srcu. U ponedjeljak planiramo očistiti cijeli plac, te srušiti nepotrebne dvorišne objekte i na taj način očistiti veliki broj opeka ugrađenih u njih, a koje ćemo iskoristiti prigodom zidanja, odnosno adaptacije glavnoga objekta. Nadam se dobrom odazivu, a svi oni koji to žele neka dođu, bez obzira jesu li članovi »Šokadije«, ili njezini prijatelji«, kaže predsjednik »Šokadije« prof. *Zvonko Tadijan*.

I. Andašić

Izabrano novo čelništvo somborske podružnice DSHV-a

Mata Matarić novi predsjednik

U budućnosti moramo voditi politiku kojom ćemo se svim relevantnim čimbenicima nametnuti kao ravnopravni partneri, kazao je Matarić

U petak 20. travnja, u prostorijama HKUD »Vladimir Nazor« u Somboru održana je izvanredna izborna Skupština Mjesne organizacije Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, a nakon desetominutne stanke i izvanredna izborna Skupština Podružnice Sombor. Skupštinu je otvorila i nazočne pozdravila članica Predsjedništva stranke Antonija Čota, uz konstataciju kako je ovaj skup sazvan da bi se prevladala kriza izazvana ostavkama i isključenjima iz stranke jednoga broja dužnosnika.

Skup su pozdravili i gosti: predstavnik Generalnoga konzulata RH u Subotici konzul Tihomir Šilović, predsjednik stranke Petar Kuntić, te dopredsjednici Martin Bačić, Josip Gabrić i Mata Matarić.

IZBOR ČELNIŠTVA: U nastavku zasjedanja, nakon što je utvrđen kvorum, član radnoga predsjedništva Ivan Karan iznio je prijedlog Pravilnika o radu MO DSHV-a Sombor, koji je potom usvojen jednoglasno. Pristupilo se i javnom izboru čelništva, a nakon glasovanja Antonija Čota je konstatirala kako je za predsjednika MO izabran Antun Borovec, za dopredsjednika Albina Budimčević, za tajnika Zoran Čota, za rizničara Josip Laslo, te preostali članovi Odbora Marija Matarić, Joso Firanj i Gojko Željko.

Nakon desetominutne stanke održana je i izvanredna izborna Skupština Podružnice DSHV-a Sombor. Po utvrđivanju kvoruma članstvu se obratio predsjednik stranke Petar Kuntić. Uz prezentaciju izvješća o radu, pojašnio je i specifičnost odnosa DSHV-a s koalicijskim partnerom Demokratskom strankom, te negirao optužbe šest vijećnika Hrvatskog nacionalnog vijeća glede utapanja DSHV-a u DS.

Željko Miko, Antonija Čota, Josip Gabrić, Antun Borovec i Martin Bačić

Govorio je i o predstojećim aktivnostima stranke, te napomenuo kako s optimizmom gleda na budućnost Podružnice u Somboru. U nastavku je usvojen Pravilnik o radu, a potom se pristupilo izboru čelništva Podružnice. Javnim glasovanjem izabrani su: za predsjednika Mata Matarić, za dopredsjednika Ivan Karan, za tajnika Željko Mikrut, za rizničara Hermina Malković, te za članove Stipan Silađev, Andrija Ađin, Ivan Ivakić, Adam Periškić, Manda Vidaković, Antonija Čota i Antun Borovac.

PRVI MEĐU JEDNAKIMA: U ime novoizabranoga čelništva članovima se zahvalio predsjednik Mata Matarić, uz konstataciju da je prijeko potreban povratak stranke na pozicije koje je nekada imala u Somboru. »Ovaj privilegij, da budem prvi među jednakima, shvaćam kao veliku čast, a još više kao obvezu. Bio sam dulje vrijeme odsutan iz Sombora, a po povratku sam bio zatečen kaotičnim stanjem u Podružnici. Stranka to nije zaslužila, pogotovu nakon burnih ratnih vremena i stradanja mnogih samo zbog toga što su bili naši članovi. U budućnosti moramo voditi politiku kojom ćemo se svim relevantnim čimbenicima nametnuti kao ravnopravni partneri, a bit ću sretan ukoliko se nametnemo kao zamjetna politička snaga ne samo Hrvatima, nego i pripadnicima drugih manjina, koji bi u našem programu prepoznali teme koje su i njima jako zanimljive, rješenja za probleme koji i njih tište. Uvijek mi je u mislima podatak da je u Somboru 1926. godine obitavalo 2500 Hrvata, a Stjepan Radić je na trgu okupio masu od 10.000 nazočnih, a bit ću zadovoljan tek onda, kad na izborima dobijemo više glasova no što ima Hrvata« – kazao je za Hrvatsku riječ novi predsjednik Podružnice DSHV-a Sombor Mata Matarić.

Predsjednik DSHV-a Petar Kuntić obratio se članstvu u Somboru

27. travnja 2007.

Ivan Andrašić

Kolonija mladih u Ernestinovu

U znaku kretanja

Dvije stotine i dvadeset djece i pedesetak odraslih okupilo se u 13 radionica, kiparskoj, keramičarskoj, grafičkoj, slikarskoj, literarnoj, novinarskoj, tamburaškoj, folklornoj, multimedijskoj, batik, slamarskoj i plamena ptica

Prošloga je tjedna u Ernestinovu bilo vrlo živo, održana je IV. Kolonija mladih, manifestacija koja okuplja nadarenu mladež iz čitave Hrvatske ali i susjednih zemalja, Slovenije i Srbije, ili točnije

smo mogli primiti samo 220 jer ima i odraslih, ima 15 voditelja i pratećeg osoblja.

KRETANJE KAO TEMA: Tema ovogodišnje kolonije bila je kretanje, a Ernestinovo je tih dana, od utorka do petka obilovalo kretanjem. Prije podne radilo se po radionicama, oko 13 sati je vrijeme rezervirano za ručak, zatim se ponovno radilo u radionicama, a navečer je vrijeme zabavnoga programa i opuštanja, a u četvrtak kada smo ih posjetili bili su i gosti iz nizozemskog Wageningena i osječki izviđači.

Drago Ciglar je voditelj keramičarske radionice već četvrtu godinu, a ove godine u njegovoj je skupini 24 djece sa svih strana, iz Nizozemske, Slovenije, Subotice i čitave Hrvatske od Osijeka do Zagreba i Rijeke. Kaže da nema problema jer su djeca doista nadarena, ali ima i takvih koji dolaze već drugu – treću godinu i njihovi radovi su prava mala remek-djela. Najveća radionica je kiparska i ove godine je okupila 26 nadarene djece, a vodio ju je akademski kipar *Mato Tijardović*, jedan od osnivača likovne udruge Petar Smaić i čovjek koji je osmislio ovu koloniju mladih. »Vidite, ovdje je polovica nadarene djece i dolaze na preporuku svojih učitelja, a neki nam dolaze i treći – četvrti put. Druga polovica su oni koji dolaze prvi put i uvijek bude 4-5 onih koji se ističu svojom vještinom. Ove godine imam i nekoliko učenika iz Subotice, a ovaj mladić ovdje dolazi od samog početka naše kolonije, i ne samo da je nadaren, on je, mogu to reći, kipar umjetnik«. To je *Ivan Pelhe*, učenik Politehničke škole iz Subotice, smjer visokogradnja. »Ovo što ovdje vidite je dinosaur i radim ga već treći dan i vjerujem da će sutra biti gotov za završnu izložbu. Lijepo je ovdje u Ernestinovu, dopada mi se to naše druženje, ekipa je dobra, a i

domaćin kod kojega smo smješteni. Dolazit ću dokle god me budu pozivali«, kaže Ivan.

RADIONICE: Novinarsku radionicu vodila je *Vlatka Bosutić-Cvijić*, profesorica iz Osijeka. »Ove godine po prvi puta radimo po sustavu Deska i svakoga dana prelamamo stranice i izdajemo dnevni bilten *Kolonijus – junior*, tako da dolje u holu možete svakodnevno naći što se tijekom dana dešavalo. Inače, po završetku kolonije mladih tiskamo časopis *Kolonijus*, a imamo i našu internetsku stranicu www.kolonijus.com«.

Kretanja je puno i na slamarskoj radionici, koju od početka kolonije mladih vodi *Jozefa Skenderović* iz Tavankuta, no ona je preporučila da ove godine za tisak govori zamjenica *Kristina Kovačić*. »Prošle sam godine prvi put bila ovdje s učiteljicom Jozefom pi dopalo mi se pa sam došla ponovno, a ona me prometnula u zamjenicu. Imamo 20-ak djevojčica i nekoliko dječaka, a samo iz Tavankuta i Subotice ima nas 7-8, zatim iz Osijeka, Ernestinova, Laslova i Bilja. Ovdje je jako lijepo, no program je zgusnut, pa kada ustanemo prvo doručak, pa radionica, ručak, pa ponovno radionica, a navečer

ako i nema nekakvog programa mi ga priredimo sami«.

Saša Sermak iz Kozarca u Baranji član je likovne udruge Petar Smaić i student na likovnoj akademiji u Osijeku. »Na koloniji sudjelujem već četvrtu godinu, ali prvi put sam voditelj slikarske radionice i imamo 22 djece. Cilj nam je ostvariti kontakt među tom djecom i djece s ovim predivnim mjestom, ostvariti krasno druženje i mogućnosti da se kroz igru boja i nijansi pokaže što su to učili i naučili i dokažu svoj talent. Tema ovogodišnje kolonije je kretanje i vidite, mi smo stalno u pokretu, sva ta djeca iz Osijeka, Laslova, Ernestinova, Rijeke i Zagreba, a imamo i dvije djevojčice iz Subotice«.

Na izlasku iz škole navraćamo na štand sa zlatovezom i zatječemo *Biserku Grajf* iz Ernestinova. »Na koloniji ne postoji ovakva radionica, ali ja sam pohađala tečaj u Osijeku kod Šokačke grane, zavaljela sam ovaj zlatovez i dogovorila se s upravom škole da to izložimo i zaintrigiramo djecu za ovaj dio naše baštine, da u ovom našem kraju ne izumre ova lijepa vještina«.

Slavko Žebić

rečeno iz Vojvodine. Od 10. do 13. travnja, 220 djece i pedesetak odraslih okupilo se u 13 radionica, kiparskoj, keramičarskoj, grafičkoj, slikarskoj, literarnoj, novinarskoj, tamburaškoj, folklornoj, multimedijskoj, batik, slamarskoj i plamena ptica.

»Od 2004. godine održavam ovu koloniju mladih, projekt koji je podržalo i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, a u organizaciji naše škole i likovne udruge Petar Smaić iz Ernestinova, a pod pokroviteljstvom Općine Ernestinovo, a cilj nam je okupiti prije svega nadarenu djecu i omogućiti im daljnje usavršavanje i multikulturalnu komunikaciju«, rekao je *Damir Škrlec*, ravnatelj OŠ Ernestinovo. »Ove godine imamo 13 radionica i mislim da je to nekakav optimum i glede broja djece i glede raspoloživoga prostora i doista mi je žao jer smo priličan broj djece morali odbiti. Naime, prijavljeno je 330, a mi

Godišnji koncert folklora Hrvatskog kulturno prosvjetnog društva »Matija Gubec« Tavankut

Riznica vojvođanske kulture

Izrazita dinamika koncerta, dobra uvježbanost plesača i ritmički koncipirane koreografije s prekrasno urađenom scenografijom, izazivale su pravu buru oduševljenja kod publike

U kratkom predahu folklornog uživanja nastupio je Tamburaški orkestar HKPD »Matija Gubec« s instrumentalno-zabavnom glazbom uz solo nastup *Borisa Godara*, time su ujedno, kako je i najavljeno, napravili uvod u promoviranje samostalnog koncerta koji se planira za 13. svibnja 2007. godine u Tavankutu.

Nakon dva i pol sata uživanja, koncert je priveden kraju prekrasnom koreografijom »Momačko kolo« i bjelinom šlinga koji je zasvijetlio sa pozornice.

Kako su mnogi posjetitelji istakli, bilo je to pravo uživanje za sva čula i prelijep spoj različitih kultura kroz glazbu i ples, oličen u entuzijazmu mladih koji znaju cijeniti tradiciju svoga kraja.

L. S.

U nedjelju 22. travnja 2007. godine u dvorani Doma kulture u Tavankutu održan je Godišnji koncert HKPD »Matija Gubec«. Pred prepunom dvoranom koja nije mogla primiti sve zainteresirane posjetitelje, nastupile su tri skupine Folklornog odjela, najmlađa, srednja i reprezentativna. Prvi puta, na veliko oduševljenje publike, predstavila se i obnovljena veteranska skupina, koja je nastupila koreografijom bunjevačkih igara, postavljenom još s početka 80-ih godina.

Koncert koji je trajao dva i pol sata, predstavljao je pravu riznicu vojvođanske kulture. Osim bunjevačkih plesova, koje ovo Društvo njeguje punih 65 godina svog postojanja, na sceni su se nizale skupine Folklornog odjela koje su nastupile s plesovima Posavine, Baranje, šokačkim plesovima, koreografijama vranjskih i romskih plesova te dječjim igrama.

Izrazita dinamika koncerta, dobra uvježbanost plesača i ritmički koncipirane koreografije s prekrasno urađenom scenografijom,

izazivale su pravu buru oduševljenja kod publike. Ovacije i buran pljesak odjekivali su dvoranom, nakon svake koreografije. Najveće oduševljenje priredila su djeca,

koja su s iskrenom spontanošću, savršeno kroz koreografiju, prikazala dječje igre koje su već zaboravljene, a nekada su se gajile na prašnjavim seoskim sokacima.

U organizaciji Udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata

Srijemska pjesnička večer u Zagrebu

Pjesničku večer otvorio je predsjednik Udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata Mato Jurić, naglasivši kako ta Udruga po prvi put predstavlja pjesničko stvaralaštvo nekog Srijemca koji živi izvan Srijema i matične domovine Hrvatske

Kada se spomene iseljavanje Hrvata iz Vojvodine, a poglavito iz Srijema, asocijacije se odmah vežu na devedesete godine prošlog stoljeća i masovni egzodus srijemskih Hrvata u vrijeme raspada bivše države.

Međutim, malo se zna da je iseljavanje Hrvata kontinuiran proces koji traje već sedamdesetak godina i da je u tom razdoblju iz Srijema u Hrvatsku, Europu i prekomorske zemlje iselilo oko preko stotinu tisuća Hrvata, a da su događaji za vrijeme Domovinskog rata bili samo kulminacija tog procesa.

VEČER PJESNIKA: Dokaz tog kontinuiteta iseljavanja srijemskih Hrvata je i dr. Đuro Palaić, Rumljanin, koji je daleke 1956. godine iz Srijema otišao u Zagreb, nakon šest godina diplomirao na Medicinskom fakultetu, a 1965. doktorirao znanstvenim radom u području neurofarmakologije. Te iste godine odlazi u Ameriku, u

Cleveland, gdje je radio kao liječnik u čuvenoj Cleveland Clinic i dvije godine istraživao uzrok bolesti visokog tlaka.

Iz Sjedinjenih Američkih Država 1967. godine odlazi u Kanadu, gdje kao sveučilišni profesor predaje na Medicinskom fakultetu Université de Montreal i radi kao liječnik u privatnoj praksi. Kako se dr. Palaić pokraj uspješne liječničke karijere bavi i pjesništvom, 2005. godine izašla mu je i zbirka pjesama »Pjesma za veselo umiranje«, Udruga protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata organizirala je 18. travnja ove godine u Zagrebu »Srijemsku pjesničku večer«, na koju je dr. Palaić pozvao i svoje prijatelje Miroslava Slavka Mađera, Ivana Bonusa i dr. Vlatka Rukavinu.

S obzirom na činjenicu da je dr. Đuro Palaić član Hrvatske seljačke stranke i njezin predsjednik za Kanadu, »Srijemska pjesnička večer« je održana u zagrebačkim

Dr. Đuro Palaić

prostorijama te hrvatske parlamentarne stranke, a Gradski odbor HSS-a Grada Zagreba bio je suorganizator ove večeri srijemskih pjesnika.

»Srijemsku pjesničku večer« otvorio je predsjednik Udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata Mato Jurić, naglasivši kako ta Udruga po prvi put predstavlja pjesničko stvaralaštvo nekog Srijemca koji živi izvan Srijema i matične domovine Hrvatske.

U ime suorganizatora Hrvatske seljačke stranke nazočne Srijemce, Bunjevce i prijatelje pjesničke riječi pozdravili su Darko Vuletić, predsjednik Gradske organizacije HSS-a Grada Zagreba i Božidar Pankretić, saborski zastupnik i potpredsjednik HSS-a.

STIHOM I PREDAVANJE: Svoje je stihove pred prepunom dvoranom prvo govorio dr. Đuro Palaić, a nakon njega pučki pjesnik, Slankamenac, Ivan Bonus. dr. Vlatko Rukavina, rođen u Zemunu,

također je pročitao jednu svoju pjesmu, a zatim održao kraće predavanje o ulozi Vladka Mačeka i Hrvatske seljačke stranke u Hrvatskoj i Srijemu.

Novinar i književnik Miroslav Slavko Mađer, podrijetlom iz Hrtkovaca, prvo je pročitao dvije pjesme svoga brata Slavka koji je umro u 24. godini života, a pjesme su mu objavljene u gotovo svim antologijama suvremene hrvatske poezije, prevedene, a neke i uglazbljene.

Zatim je pročitao nekoliko svojih pjesama uključujući i poemu »Hrtkovci – pjesma koja se piše bez prestanka«. Na kraju je dr. Đuro Palaić govorio o Hrvatskoj seljačkoj stranci u Kanadi, upoznao nas sa zanimljivom činjenicom da je početkom dvadesetog stoljeća svaka treća srijemska obitelj imala jednog člana HSS-a, a »Srijemsku pjesničku večer« zaključio s nekoliko svojih najnovijih pjesama.

Zlatko Žužić

Dr. Đuro Palaić, Miroslav Slavko Mađer, dr. Vlatko Rukavina i Ivan Bonus

Iz kuta mladih: Vladimir Lisić

Glazba je bitan dio života

*Maturski rad polako pripremam, a svojim profesorima prikazat ću novo pojačalo ili zvučnik **

Vladimir će biti novi urednik i voditelj emisije »U društvu s mladima«,

koja se emitira na valovima Radio Subotice u okviru programa uredništva na hrvatskom jeziku

Razgovor vodila: Olga Perušić

Vladimir Lisić (1989.) maturant je srednje Tehničke škole, na smjeru elektrotehničar elektronike. Iako su ga računala zanimala od malena, shvatio je kako se o njima puno može naučiti posredstvom raznih tečaja i putem interneta, te se odlučio izučavati elektroniku.

kako su u prvom razredu srednje škole imali praksu o prekidačima, elektromotorima i elektro-instalaterstvu općenito, dok su u višim razredima posjećivali tvornicu crepova u Kanjiži i tvornicu ambalaže u Subotici. Većinu radova, ipak, pravili su doma s točnim uputama profesora i to najviše zbog

i ne želi mijenjati struku, već upravo time se baviti u životu.

GLAZBA: Iako se bavi elektronikom, svoj omiljeni instrument, akustičnu gitaru, još uvijek nije zamijenio električnom. Vladimiru je glazba izuzetno bitan dio života i sviranju i slušanju posvećuje mnogo vremena. Ranije je svirao

duhu», pojašnjava Vladimir Lisić.

Zajednica mladih pri Crkvi okuplja šezdesetak srednjoškolaca iz svih subotičkih župa, a »Proroci« su nastali afirmiranjem dvadesetak mladih iz te zajednice. Vladimir svoje prijatelje najčešće nalazi u zajednici mladih, a u školi ima tek tri prijatelja koja su uključena u tu zajednicu. Osim njih, on se druži još s nekoliko kolega iz razreda, a daljnje školovanje će mu zasigurno donijeti još novih poznanstava. Posljednje dvije godine hodočastio je u Taize, a nada se kako će i ove.

RADIO: Vladimir Lisić bit će novi urednik i voditelj emisije »U društvu s mladima«, koja se emitira na valovima Radio Subotice u okviru programa uredništva na hrvatskom jeziku. Dosadašnja voditeljica Marija Vidaković Hadnađ, članica »Proroka«, predložila mu je preuzimanje vodstva emisije, što je Vladimir i prihvatio.

»Nisam znao točno ni što se od mene očekuje, ali smatram kako je to odlična stvar i da je to novo iskustvo i prilika naučiti nove stvari. Što se tiče emisije, želio bih kao što joj i u nazivu stoji, napraviti emisiju za mlade, što ne znači da bih se trudio prikazati je ne toliko ozbiljno s činjeničnim pristupom. Trudit ću se unijeti malo živahnosti u radio i napraviti opuštenu emisiju privlačnu mladima«, ističe Vladimir Lisić.

Zbivanja u gradu i u manjinskoj zajednici Vladimir u posljednje vrijeme vrlo aktivno prati, a najviše ga zanimaju tribine mladih i druge tribine koje se u gradu organiziraju, potom sve u svezi glazbe i primjerice posjet djeci u »Kolevcu«.

»Mlade, pa i mene, privlači druženje, putem sporta, glazbe ili bilo čega drugog, gdje bi se mogla sklopiti nova poznanstva i prijateljstva«, komentira Vladimir Lisić.

»Elektronika, kao znanost, nije teška ako čovjeka to zanima, pri tome treba dati maksimum od sebe. Ja uživam u izučavanju te znanosti, a u praksi su mi najviše u rukama audio pojačala i različiti strojevi koji se upravljaju elektronikom. Poput ostalih učenika Tehničke škole i ja sam se upoznao sa strujom, ali i doma kada sam neki dio sklapao. Elektronični uređaji uglavnom rade na struju malog napona, pa o opasnosti i ne razmišljam«, kaže Vladimir Lisić.

NAOBRAZBA: Elektronika se poput ostalih znanosti mora upoznati i praktično, pa Vladimir ističe

nedostatka školskog laboratorija. »Eksperimentirao sam na stroboskopu i pojačalima, a obično nam profesor da shemu dijelova, na temelju kojih mi izrađujemo proračune i pripremamo dijelove. Nas nekoliko prijatelja time se bavljamo i u slobodno vrijeme, pa sami dolazimo do novih rješenja«, ističe Vladimir Lisić. Maturski rad polako priprema, a svojim profesorima prikazat će novo pojačalo ili zvučnik. Po završetku škole Vladimir planira upisati Višu tehničku školu, pa ako nakon toga to bude želio, nastaviti će studij. Jedino u čega je potpuno siguran, jest to da se u elektronici pronašao

glasovir u KUD »Mladost«, a gitaru je počeo svirati tek prošle godine, nakon hodočašća u Taize.

»U posljednja tri mjeseca sviram mnogo aktivnije uz Nikolu Bašića, koji me redovito podučava kada sviramo skupa duhovne šansone u bendu »Proroci«. Iako sam u bend pristupio nakon njegova utemeljenja, moram priznati, odlično su me prihvatili. Sad se pripremamo za nastupe i vježbamo svaki dan, dok probe imamo jednom tjedno. Sljedećeg tjedna sudjelovat ćemo na Bona festu, a nakon toga na Hosana festu u Subotici. Sviđa mi se što su mladi iz benda aktivni i u Crkvi, te su nam i druženja u tom

Osim književnog jezika važno je njegovati i dijalekte: Profesorica Miranda Glavaš-Kul

Izučavanje materinjeg jezika

Značaj

Otkako postoji mogućnost slušanja nastave na hrvatskom jeziku u osnovnim školama, a kasnije i u srednjoj, postoje i pitanja zašto učiti hrvatski jezik i koji je značaj učenja ovoga jezika.

Mnogi na ova pitanja ne žele odgovoriti, dok će drugi vrlo jednostavno reći kako je normalno da pripadnik jednog naroda, u ovom slučaju Hrvat uči i poznaje svoj materinji jezik.

Trenutno se ova mogućnost pruža već u vrtiću, zatim u osnovnim školama pa i u srednjoj. Hoće li netko pohađati nastavu na hrvatskom jeziku u vrtiću i osnovnoj školi odlučuju roditelji, dok učenici u srednjoj školi sami donose tu odluku. No i ovdje je bitan utjecaj roditelja. Ukoliko djeca do polaska u srednju školu

Bojana Poljaković studentica je druge godine Filozofskog fakulteta u Zagrebu i studira etnologiju i kulturnu antropologiju i portugalski jezik i književnost. »Kada sam odlazila u Zagreb prije dvije godine, nisam imala ideju kako će mi tu biti. Mislila sam da ću odmah progovoriti hrvatski i, naravno, trudila sam se. Međutim, bilo mi je teško i prije svega neprimodno govoriti na ijekavici, te sam se ubrzo prestala truditi i nastavila na srpskom,

jer je ipak to jezik koji sam slušala i njime govorila cijeli život. Iako bi mi bilo lakše da sam imala priliku više se susretati s hrvatskim jezikom, shvatila sam kako će taj prijelaz doći postupno i sam od sebe. Na moje veliko iznenađenje naišla sam na mnoge pozitivne reakcije ljudi koji su mi govorili da me razumiju, ali bilo je i burnih reakcija. To je neizbježno. Na sreću, nije bilo ništa ozbiljno samo neke verbalne provokacije. Sada sam se već 'prebacila' na hrvatski i prvenstveno koristim hrvatske gramatičke konstrukcije i izraze, ali subotički naglasak ostaje, te mi se ponekad 'zalome' riječi na srpskom.

Što se tiče priprema, mi smo ih imali organizirane na Pučkom otvorenom učilištu. Premda mnogi iz moje generacije nisu bili

zadovoljni njima, meni su pomogle, pogotovu iz hrvatskog, u tom smislu da su mi ukazali na neke sitnice (ja sam mislila da su sitnice!) na koje ja nikad ne bih posebno obratila pažnju da sam se sama pripremala, a koje su mi puno pomogle«.

Marija Stantić je studentica druge godine Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu i o značaju učenja hrvatskog jezika kaže: »Kada sam odlučila studirati u Hrvatskoj, to je, naravno, donijelo i određene napore pogotovu glede jezika. S obzirom da sam pohađala osnovnu i srednju školu na srpskom jeziku i nisam imala priliku slušati hrvatski, čak ni kao fakultativni predmet, morala sam se, radi prijemnog, odlučiti za satove hrvatskog jezika. Sigurno bi mi bilo lakše da sam hrvatski jezik imala u školi, ali, naravno, da su mi i ovi sati puno pomogli. No, svatko tko ima priliku slušati nastavu na svom materinjem jeziku ili bar pohađati taj predmet, trebao bi iskoristiti svoje pravo, jer doista time može samo dobiti«.

zika u srednjim školama

učenja hrvatskog jezika

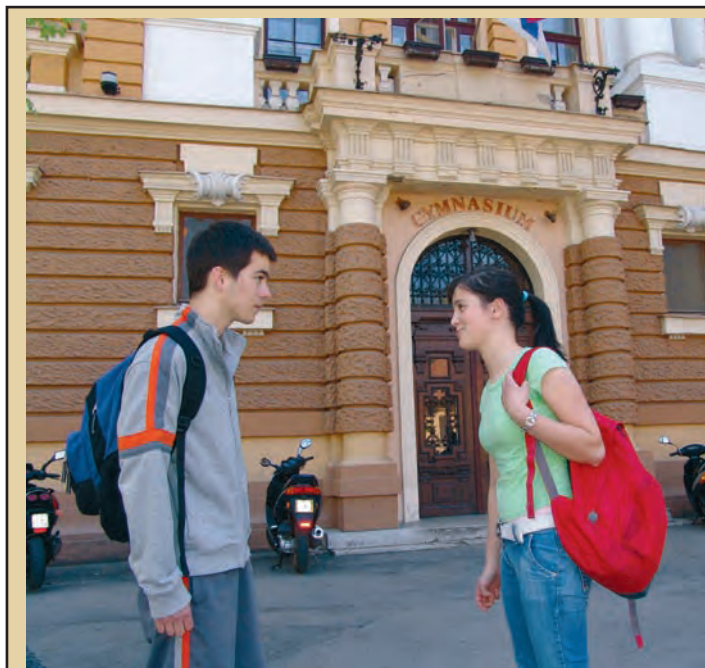
nisu imala priliku susresti se s materinim jezikom i ako u njima nije probuđena nacionalna svijest, teško će se tek tako upisati na još jedan dodatni predmet. Na ova pitanja odgovorila nam je i profesorica hrvatskog jezika i književnosti *Miranda Glavaš-Kul*. »Mnogi misle ako razumiju hrvatski jezik da ga ne moraju učiti jer ga već znaju, što nije točno. Hrvatski i srpski jezik pripadaju istoj porodici jezika. Nekada se na ovim prostorima učio srpsko-hrvatski ili hrvatsko-srpski jezik. Srpski je jezik, koliko je meni poznato, ostao onakav kakav je bio ili sličan, dok su se u hrvatskom jeziku dogodile i događaju bitne promjene. U rječnik su vraćene neke riječi koje su godinama bile potiskivane. Iako ima puno sličnosti između dvaju

jezika, postoji puno različitosti. Hrvatski jezik nije srpski jezik, nego su to dva različita jezika i samim tim je jasno zašto ga trebamo učiti. Izučavanje hrvatskoga jezika nije bitno samo za one učenike koji planiraju kasnije ići na studij u Hrvatsku, nego je jednako važno za sve koji se osjećaju Hrvatima. No, za djecu je posebno važno da znaju što su i kojem narodu pripadaju, a samim time i da uče svoj materinji jezik. U srednjoj školi učenici su već svjesni svog identiteta, no oni se susreću s nizom problema« objašnjava profesorica Miranda. Jedan od problema, kako je pojasnila Miranda Glavaš-Kul, je i faktor sredine. Djeca u obitelji govore ikavicu ili ekavicu, s prijateljima najčešće govore srpskim jezikom, a na satu hrvatskog jezika govore

hrvatski, ali to je u odnosu na svo ostalo vrijeme jako malo. Učenici u Gimnaziji »Svetožar Marković« u Subotici imaju jednom tjedno dva sata hrvatskog jezika što je u usporedbi s drugim predmetima premalo. Djeca ne mogu puno naučiti niti upoznati svoju povijest i kulturu u tako kratkom vremenu. »Svi koji su zainteresirani za svoj jezik i kulturu mogu posegnuti i za drugim oblicima učenja. Osim u školi pružaju im se i druge mogućnosti. Oni koji žele mogu kod kuće razgovarati na hrvatskom jeziku, imaju mogućnost koristiti medije: gledati HTV, čitati časopise i novine na hrvatskom jeziku, čitati knjige hrvatskih autora kao i one koje su prevedene na hrvatski jezik. Nije to neizvedivo, samo je potrebno malo više vremena. Na

taj način mogu proširiti svoje znanje. Ali najvažnije je da redovito pohađaju sate hrvatskog jezika jer u školi uče standardni književni jezik. Osim književnog jezika vrlo je važno njegovati dijalekte da se ne zaborave ili ne zanemare jer su oni dio bogatstva svakoga naroda. Problem je što samo gimnazijalci imaju mogućnost učenja materinjeg jezika. Trebala bi se pružiti mogućnost i u drugim srednjim školama, ne samo zbog kasnijeg studija u Hrvatskoj, nego zato da svi imaju istu mogućnost naučiti nešto o svom narodu. U očuvanju svog identiteta i jezika veliku ulogu ima i Crkva jer se služe mise na hrvatskom jeziku, ali svakako najveća odgovornost i uloga je na roditeljima.« objasnila je Miranda Glavaš-Kul.

Željka Vukov

Marija Šokčić je učenica prvog razreda Gimnazije »Svetožar Marković« u Subotici i pohađa predmet hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture: »Hrvatski jezik pohađam zbog toga što želim znati svoj materinji jezik. Poznata je činjenica da tko zna više jezika više vrijedi. Na satima hrvatskog jezika proširujemo znanje o općoj kulturi i veoma je zanimljivo jer je profesorica Miranda Glavaš Kul, koja nam predaje ovaj predmet, puna entuzijazma i želje da nam naš materinji jezik što više približi«.

Ivo Šokčić je učenik također prvog razreda Gimnazije »Svetožar Marković« u Subotici i pohađa već spomenuti predmet. »Sate hrvatskog jezika pohađam kako bih proširio svoje znanje materinjeg jezika. Ovdje stječemo i nova prijateljstva, a dokaz za to je naš nedavni posjet osječkim gimnazijalcima, gdje smo stekli nova saznanja iz opće kulture. Ponosan sam kada mogu u različitom društvu koristiti više jezika za sporazumijevanje«.

Josip Čović učenik je četvrtog razreda Gimnazije »Svetožar Marković« u Subotici i redovito pohađa sate hrvatskog jezika. »Na satima hrvatskog jezika imamo priliku naučiti osnove našeg, hrvatskog jezika, a ujedno i obogatiti svoje znanje. Meni osobno ovaj predmet puno znači, jer planiram upisati studij turizma u Opatiji, no, isto tako mislim da na ovaj predmet ne trebaju ići samo oni koji se spremaju studirati u Hrvatskoj, nego svi koji pripadaju našem narodu. Za sada imamo samo dva sata tjedno ovaj predmet, a nadam se i mislim da je svakako potrebno da se otvori i hrvatski odjel u Gimnaziji«.

Koncert orguljaša Višeslava Jaklina u subotičkoj Katedrali

Upečatljiva izvedba

Izniman talent i umjetnički potencijal, glazbenik je potvrdio upečatljivom izvedbom, posebice u koncertno efektnoj, 25-minutnoj sonati »94. Psalm« Juliusa Reubke

U okviru programa koncerta koji se održavaju u Katedrali i Franjevačkoj crkvi u Subotici, u nedjelju, 22. travnja, u katedrali-bazilici Svete Terezije Avilske nastupio je orguljaš *Višeslav Jaklin*. Rođen je 1982. u Varaždinu gdje je završio Glazbenu školu. Orgulje je studirao na Umjetničkoj akademiji (Kunstuniversität) u Grazu u klasi prof. *Michaela Kapsnera*, a trenutačno je na posljednjoj godini poslijediplomskog studija na Umjetničkoj akademiji (Universität für Musik und darstellende Kunst) u Beču, u klasi renomiranog profesora *Michaela Raduleskua*. Nastupao je u Austriji, Švicarskoj i Hrvatskoj. Dobitnik je nagrade Natjecanja publike (Publikumswettbewerb) u Grazu 2005. godine, te nagrade na međunarodnom natjecanju u Zürichu početkom ove godine. Na svojem prvom nastupu u Subotici, mladi se glazbenik predstavio

djelima u orguljskoj literaturi neizostavnog *J. S. Bacha* (Preludij Es-dur, BWV 552.1 i Fuga Es-dur, BWV 552.2), zatim njemačkog srednjovjekovnog skladatelja *Arnolta Schlicka* (»Salve Regina«), te njemačkog skladatelja, pijanista i orguljaša *Juliusa Reubke* (sonata »94. Psalm«).

Da posjeduje izniman talent i umjetnički potencijal, Jaklin je potvrdio upečatljivom izvedbom spomenutih djela, posebice se ističući u koncertno efektnoj, 25-minutnoj sonati »94. Psalm«, koja je ovom prigodom prvi puta izvedena u Subotici. Neosporna izvođačka kvaliteta gostujućeg

glazbenika prepoznala je i publika, što se moglo čuti u pljesku kojim je nakon koncerta nagrađen.

D. B. P.

Završen 57. Festival profesionalnih kazališta Vojvodine

Najbolja predstava »Istorija komunizma«

Predstava »Istorija komunizma (pričana duševnim bolesnicima)« *Mateja Višnjeka* u režiji *Anke Bradu*, i izvođenju Novosadskog pozorišta/ Ujvideki sinháza, proglašena je za najbolju u cjelini na 57. Festivalu profesionalnih kazališta Vojvodine, održanom od 16. do 22. travnja u Narodnom pozorištu »Toša Jovanović« u Zrenjaninu. Najboljom pred-

stavom za djecu proglašena je »Začarana pahuljica« *Tode Nikoletića*, u režiji *Miloša Jagodića*, i izvođenju Pozorišta mladih iz Novog Sada.

Nagrada za najbolju režiju dodijeljena je *Peteru Feketeu* za predstavu »Emma« Géze Csáta, u izvođenju Drame na mađarskom jeziku Narodnog pozorišta/ Narodnog kazališta/ Népszínháza iz Subotice. U ovoj predstavi nagrađena je i scenografija autora Black Point Arta i Petera Horgása.

Četiri ravnopravne glumačke nagrade dobili su: *Aron Balazs* za ulogu Stomila u predstavi »Tango« kazališta »Kostolany Dezso« iz Subotice; *Silvija Križan* za ulogu Kaće Jezove u predstavi »Istorija komunizma« Novosadskog pozorišta/ Ujvideki sinháza; i *Suzana Vuković* (Barunica) i *Jovan Ristovski* (Glembaj) u predstavi »Fritzspiel« Narodnog pozori-

šta/ Narodnog kazališta/ Nepszinhaza iz Subotice.

Erika Janovics je nagrađena za najbolji kostim u predstavi »Vila Jelena i Ardele« Dječjeg pozorišta/ Dječjeg kazališta /Gyermeksinhaza iz Subotice. U ovoj predstavi nagrađena je i glazba Arpada Bakosa. Nagrada »Tihomir Mačković« za suvremenu kreaciju lutaka dodijeljena je *Jeleni Milić - Zlatković* za predstavu »Korak po korak« Narodnog pozorišta »Toša Jovanović« iz Zrenjanina.

Marku Markoviću je pripala nagrada mladom glumcu koju dodjeljuje Savez dramskih umjetnika Vojvodine, za ulogu Petra u predstavi »Posljednja smrt Frenkija Suzice« *Slobodana Vujanovića*, u režiji *Kokana Mladenovića* i izvođenju Narodnog pozorišta iz Sombora. O nagradama je odlučivao žiri u sastavu: teatrolog *Mirjana Markovinović*, dramaturg *Kata Gyarmati* i književnik *Nenad Šaponja*. Selektor ovogodišnjeg festivala je glumac *Radoje Čupić*.

D. B. P.

Specijalna nagrada za »Fritzspiel«

Drama na srpskom jeziku Narodnog pozorišta / Narodnog kazališta / Népszínház iz Subotice dobila je specijalnu nagradu za predstavu u cjelini »Fritzspiel« Borisa Senkera, u režiji Roberta Raponje.

Predstava »Klupče« gostovala u Sonti

U subotu 21. travnja, u velikoj dvorani Doma kulture u Sonti gostovala je Dramska sekcija Hrvatskog kulturno-umjetničkog društva »Ljutovo«, s predstavom »Klupče« *Pere Budaka*, u režiji *Nandora Klinockog*. Dvjestotinjak gledatelja je s velikom pozornošću ispratilo ovu komediju u tri čina, nagrađivši glumce-amatere gromkim pljeskom. Tijekom predstave bilo je smijeha do suza, a gledateljima su se najviše dopali *Ivan Bukvić* u ulozi Josine, *Ana Ivković* u ulozi Rože i *Marija Bajić* u ulozi Mare. Nakon predstave Ljutovčane su u vjeronaučnoj dvorani župnoga doma ugostili članovi Kulturno prosvjetne zajednice Hrvata »Šokadija« i župnik vlč. *Željko Augustinov*.

»Bilo je to prekrasno druženje. U Sonti smo prvi put, nadam se ne i posljednji. Oduševila me je publika. Hvala našim domaćinima, oni su i dragi gosti u Ljutovu kad god nam dođu. Naša bi se suradnja svakako trebala nastaviti, jer ovo su dvije udruge koje rade srcem, a jedina nagrada za taj rad su nam putovanja i druženja, a iznad svega pljesak publike«, kaže za HR voditelj ove dramske skupine iz Ljutova *Antun Bajić*.

I. A.

Koncert »Plesati zajedno« u Subotici

Koncert pod nazivom »Plesati zajedno«, na kojem će nastupiti reprezentativne folklorne skupine i glazbenici OKUD »Mladost«, HKC »Bunjevačko kolo« i MKC »Nepkôr«, održat će se u nedjelju 29. travnja, u Dvorani sportova u Subotici, s početkom u 19 sati.

Cijena ulaznica je 300 dinara i mogu se kupiti u prostorijama triju društava, te na blagajni Dvorane sportova na dan koncerta.

Pokrovitelji koncerta su Općina Subotica i Pokrajinsko tajništvo za upravu, propise i nacionalne manjine.

Prijave za Inter-Theatre04

Dom učenika srednjih škola u Subotici i ove godine organizira kazališni festival Inter-Theatre04. Festival će se održati 17. svibnja 2007. godine. Smotra nije natjecateljskog karaktera. Na Festival se mogu prijaviti osnovne i srednje škole do 5. svibnja na sljedeću adresu: Dom učenika srednjih škola Subotica

(prijava za kazališni festival)

Harambašićeva 22

24000 Subotica

ili na e-mail adresu: barka@internatsu.edu.yu

Na prijavu naznačiti:

- ime ansambla (škole)
- naziv predstave
- autora, redatelja i dužinu predstave
- broj sudionika, uzrast
- potrebna scenografija
- ime kontakt osobe (broj telefona ili e-mail adresa)

Za sve dodatne informacije obratiti se *Karolini Bartus* (024/555 510).

Svečani koncert u Rumi

U povodu proslave 260 godina od doseljavanja prvih hrvatskih obitelji u Rumu i 88 godina rada Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva »Matija Gubec«, u subotu 28. travnja, u velikoj dvorani Kulturnog centra u Rumi bit će održan svečani koncert na kojem će

pokraj domaćina sudjelovati i druge hrvatske kulturne udruge iz Srijema, kao i Dječji tamburaški orkestar »Plavi čuperak« iz Rume. Svoje sudjelovanje na subotnjem koncertu potvrdili su HKPD »Tomislav« iz Golubinaca, HKPD »Stjepan Radić« iz Novog

Slankamena, HKPD »Jelačić« iz Petrovaradina i Zajednica Hrvata Zemuna »Čitaonica Ilija Okrugić«.

Također, istoga dana, s početkom u 18 sati, u Gradskoj knjižnici u Rumi bit će i predstavljena knjiga-monografija »Doseljavanje i duhovni život Hrvata u Rumi« autora *Ratka Rackovića*, objavljena u povodu ove obljetnice.

Organiziranje proslave pomogli su Općina Ruma, Izvršno vijeće AP Vojvodine, Hrvatsko nacionalno vijeće, Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Beogradu, kao i veliki broj članova i prijatelja Društva.

Početak koncerta je u 20 sati, a ulaz je slobodan.

N. J.

Atomsko sklonište nastupa u Subotici

Legendarna pulska rock skupina Atomsko sklonište nastupit će sutra (u subotu 28. travnja) na moto-bike susretu »Devils Wheels Meeting 2007.«, koji će se održati u Sportsko-rekreacijskom centru »AS&Trade« u Subotici. Osim spomenute skupine, čiji se nastup očekuje oko 22 sata, u glazbenom dijelu cjelodnevno programa nastupit će i nekoliko subotičkih rock skupina (Oroz, Non Stop Nosie, Cold Shot, Progressia, Morning Dew, Big Mama, Nafta i Faust).

Također, tijekom dana odvijat će se paint-ball natjecanje, egzibicijske vožnje, izložba veterana, defile Subotica-Palić-Subotica.

Početak programa je u 10 sati, a cijena ulaznica (koje se u preprodaji mogu kupiti u DVD klubu FLY) je 300 dinara.

Branko Ištvančić, filmski redatelj

Konkretna potpora izostaje

Mislio sam da ću na ovogodišnjim Danima hrvatskog filma moći prezentirati svoj dokumentarni uradak »Od zrna do slike« o našim slamarkama iz Subotice i okolice, na kojem radim već nekoliko godina. Ali, ispalo je da ću svoje aktualne projekte morati prolongirati za neko vrijeme...

Razgovor vodio: Davor Bašić Palković

Na 16. Danima hrvatskog filma, koji su prošloga petka završeni u Zagrebu, u kategoriji TV dokumentaraca prikazan je film »Gorom jaše kićeni svatovi« redatelja *Branka Ištvančića*, rađen prošle jeseni za potrebe Redakcije pučke i predajne kulture unutar Programa za kulturu HRT-a. »Gorom jaše kićeni svatovi« je priča o prošlosti i sadašnjosti Žumberka kroz priču o svadbenim običajima grkokatolika, fragmentarno rekonstruirana uz pomoć KUD-a »Žumberčani«.

Inače, ovogodišnji Dani, kako piše »Jutarnji list«, ostat će upamćeni po trijumfu veterana. Grand prix nagradu i nagradu »Oktavijan« za najbolji dokumentarni film dobio je 80-godišnji *Ante Babaja* za svoj film »Dobro jutro«. Nagradu za režiju dobio je nešto mlađi dokumentaristički veteran *Petar Krelja* za svoj film »Moja susjeda Tanja«, a nagradu za scenarij i »Oktavijana« za igrani film osvojili su redatelji srednje generacije – *Branko Schmidt* za »Panj pun olova« te *Snježana Tribuson* za film »Tri ljubavne priče«.

► **Kao filmski djelatnik, ali i sudionik, kako ocjenjujete selekciju i kvalitetu ovogodišnjih Dana hrvatskog filma – smotre kratkih igranih, dokumentarnih, eksperimentalnih, animiranih i namjenskih filmova?**

Kako je naveo selektor Dana *Eduard Galić*, polako se brišu granice između TV i drugih dokumentaraca, a tematika samoga filma iznimno je bitna i znači pola uspjeha. S tim u vezi mi se čini da je nepravredno uvedena kategorija za TV dokumentarce, jer su moji autorski dokumentarci poput »Plašitelja kormorana« i »Bunarmana« rađeni upravo u

televizijskoj produkciji, a smatraju se klasičnim dokumentarnim filmom. Mišljenja sam da je zbog averzije prema svemu što se na HRT-u proizvodi, podcijenjen položaj nas autora, kojima ništa drugo ne preostaje osim HRT kao dostupan producent, pa je zato kategorija dokumentarnog filma, kao dominantna i važna na ovom festivalu, razdvojena na dva dijela. Negodovanje su istaknuli i drugi autori, pa čak i sam selektor dokumentarnog filma *Nikica Gilić*. Njega je ta odluka iznenadila, oso-

dokumentarnog filma, a dijelom proširuje jedan festival vrlo jasnog profila u mutno područje gdje se taj profil lako može izgubiti. U konačnici će najlošije proći vjerojatno upravo filmovi i autori HRT-a, što je velika šteta, jer je riječ o najvažnijem žarištu dokumentarnog filma u samostalnoj Hrvatskoj. Jer tek se u novije vrijeme ozbiljnije razvila konkurencija Factuma, Hrvatskog filmskog saveza i drugih neovisnih producenata u Hrvatskoj. Televizijska je poetika odavno sastavni dio filmskog dokumen-

Brišu se granice između televizijskih i drugih dokumentaraca: Branko Ištvančić

bito stoga što je obrazloženo kako se time nadoknađuje slaba zastupljenost dokumentarnih filmova s HRT-a.

S druge strane, HRT je često nepravredno zanemarivala i svoje filmove i njihove autore i ovaj važan festival. Program Dana hrvatskog filma nepravredno se komplicira uvođenjem kategorije TV dokumentarca, jer ova je kategorija dijelom i produkcijski i poetički sadržana u kategoriji

tarizma. Film i televizija često i snažno utječu jedno na drugo u dokumentarističkom području, pa je tako i na Danima hrvatskog filma sjajne kritike dobilo i nekoliko dokumentaraca koje nije producirala HRT, ali su, svejedno, uvelike televizijski koncipirani, kao primjerice prošlogodišnji pobjednik »Sve pet« redateljice *Dane Budisavljević*. Produkcijski kriterij je postao nevažan, jer mnogi filmovi tvrtki Factum i Fade in

televizičnije su poetike od mnogih HRT-ovih dokumentaraca.

► **U okviru pratećeg programa »Mala Pula« prikazan je i Vaš prvi dugometražni film »Duh u močvari«. Kako ste zadovoljni uspjehom ovog filma koji je u prošloj godini bilo drugi domaći film po gledanosti u Hrvatskoj?**

Nakon svih odmađanja i muka u kojima je nastajao prvi hrvatski igrani film za djecu »Duh u močvari«, nakon što ga nije bilo više od dvadeset godina, prilično sam zadovoljan i mogu reći da je prava satisfakcija i uspjeh velika gledanost filma i reakcije nakon premijere i kino distribucije. Njegovo prikazivanje na Danima hrvatskog filma uspjelo je skupiti veći broj gledatelja od svih drugih igranih filmova s prošlogodišnje Pule koji su bili prikazivani u ovom pratećem programu. U siječnju je završena kino distribucija po Hrvatskoj, sprema se kino distribucija po Bosni i Hercegovini, a u tijeku je distribucija u videotekama na DVD-u. Stalno pristižu pozivi iz ureda stranih festivala, interes je dobar, a prvi poziv je došao od strane programske direktorice München Film Festivala, koja ga je uvrstila u program dječjeg filma i bit će prikazan u lipnju ove godine na spomenutom festivalu Münchenu, koji je, po njenim riječima, drugi festival po važnosti u Njemačkoj nakon poznatog Berlinalea.

► **Hoće li publika ovdje u Subotici imati prilike pogledati film?**

Nadam se da ćemo film imati prilike pogledati i u Subotici i da će djeca moći vidjeti film koji je rađen po istoimenoj knjizi *Ante Gardaša* iz Osijeka, koja se čita kao lektira u osnovnim školama i na kojoj su odrastale, sada već

Detalj iz filma »Gorom jaše kićeni svatovi«
prikazanog na ovogodišnjim Danima hrvatskog filma

možemo reći, generacije mladih ljudi. Ovo bi osobito moglo biti značajno za učenike hrvatskih odjela u školama u Subotici, a isto tako i drugih, jer govori o jednoj univerzalnoj i poučnoj temi. U filmu glumi i jedan glumac mađarske nacionalnosti iz Subotice, a to je *Nandor Szilagyi*, s kojim sam imao vrlo dobru i lijepu suradnju. Također možemo spomenuti i već poznatog i renomiranog hrvatskog glumca *Vlatka Dulića*, koji je rodom iz Subotice, a živi i radi u Zagrebu u Hrvatskoj, koji je oplemenio film svojom divnom ulogom i osobito ostavio simpatičan dojam kod djece glumaca tijekom snimanja filma i djece publike tijekom gledanja filma. Sam se uvjerio u dobre reakcije na moj film kada su me pozvali na neke organizirane projekcije u Zagrebu, nakon kojih su mi djeca iz publike mogla postavljati pitanja. Shvatio sam kako je ovakvih programa potrebno raditi više i da su djeca na taj način zanemarena, ali vrlo zahvalna i slatka publika.

► I na koncu razgovora, kažite nam više o Vašim aktualnim projektima...

Mislio sam da ću na ovim Danima

hrvatskog filma moći prezentirati svoj novi dokumentarni uradak u koji toliko ulažem i na kojem radim već nekoliko godina. Ali ispalo je da ću svoje aktualne projekte morati još prolongirati za neko vrijeme. Radi se o projektu snimanja dokumentarnog filma »Od zrna do slike« o našim slamarkama iz Subotice i okolice koji sam planirao raditi u potpuno profesionalnim uvjetima i sa odmakom od antologijskog filma »Slamarke divojke« *Ive Škrabala* i filma »Tri slamarke tri divojke« *Rajka Ljubića*, cijeneći ih i ne želeći ponavljati ih, naravno. Zamišljao sam i nadao se da će konačno biti moguće raditi jedan moderni film u profesionalnim uvjetima u zavičaju i s potporom Hrvatske i Srbije, ali razočarao sam se. Do sada projekt je jedino dobio malu potporu na natječaju Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba od prije dvije godine, odbijen na Ministarstvu kulture prije godinu dana, uvršten u uži izbor za sredstva UNESCO-a i više puta se neuspješno pokušavam prijaviti na natječaj Pokrajinskog tajništva za kulturu u Novom Sadu. Producent Olimp produkcije i ja kao redatelj,

pokušali smo projekt prijaviti i za koprodukciju na HRT-u, što se inače radi i što bi ovaj projekt privelo kraju. Urednica Dokumentarnog programa HRT-a *Nana Šojlev* se iznimno zauzela za projekt od početka svoga mandata i smatra ga vrlo važnim za realizaciju u koprodukciji s HRT-om. Čak je dobila i podršku svojih nadređenih. Apсурдно, jer je nakon toga povjerenstvo za vanjske produkcije na HRT-u u kojem sjede uglavnom nekompetentni ljudi, odbilo koprodukciju i agonija s formiranjem produkcije i realizacija ovoga filma, koji bi se trebao snimati u četiri godišnja doba, se nastavlja. Koprodukcije su po Zakonu o HRT-u predviđene u određenom postotku koji ne zanemaruje druge programe i projekti ovakve

vrste se trebaju poticati upravo zato što je HRT određena i kao javna ustanova i kao javni servis za proizvodnju domaćeg kreativnog i kulturnog programa. Na žalost, ovo je simptomatično ako se uzme u obzir da su i predsjednik *Stjepan Mesić* i premijer *Ivo Sanader* prilikom službenog posjeta Srbiji boravili i u Subotici i obećavali potporu i pomoć. Na ovaj način, čini se, da već u ovako malom osjećamo ignoriranje Hrvata u Vojvodini, a kako nećemo onda i u velikom. Nadam se da će projekt ipak naići na razumijevanje nadležnih i da će se mjerodavni zauzeti i smatrati značajnim za našu zajednicu, jer svi u njemu vide mogućnost svjetskog uspjeha i plasmana, a konkretna potpora izostaje. Trudim se realizirati ga u profesionalnim uvjetima, što bi značilo studiozan i ozbiljan autorski pristup i priznavanje nekih svjetskih standarda u snimanju i posebice odnosu prema hrvatskoj dijaspori i našoj kulturi i identitetu uopće.

Osim ovoga, u iščekivanju sam rezultata natječaja Ministarstva kulture gdje sam predao scenarij za novi dugometražni igrani film po scenariju *Josipa Mlakića* »Čuvari mostova«, koji govori o tome kako smo promijenili karaktere. Ne bi me ništa čudilo da i za taj projekt dobijem odbijenicu. Ali, neću odustat.

Također, pripremam i dokumentarni film »Album« o izgubljenim obiteljskim fotografijama u ratu za koji sam dobio sredstva Ministarstva kulture i nadam se da ćemo nakon započetog istraživanja ove jeseni moći početi snimanje i dovršiti ga tako da ga premijerno prikazemo na idućim Danima hrvatskog filma ili na Zagrebdox festivalu. To će se našim slamarkama jedno vrijeme još odužiti... ■

Dobitnik dvaju »Oktavijana«

Na prijašnjim Danima hrvatskog filma Branko Ištvančić je ostvario dva zapažena uspjeha. Njegov dokumentarac »Plašitelj kormorana« osvojio je Grand prix za najbolji film festivala i Nagradu »Oktavijan« za najbolji hrvatski dokumentarni film 1998. godine, dok je ostvarenje »Bunarman« osvojilo nagradu za najbolju režiju i Nagradu »Oktavijan« za najbolji hrvatski dokumentarni film 2003. godine.

U Pučišću na otoku Braču, od 25. lipnja do 4. srpnja 2007.

Radionica narodnih nošnji »Hrvatsko narodno ruho«

Hrvatska matica iseljenika i Posudionica i radionica narodnih nošnji u mjestu Pučišća na otoku Braču, od 25. lipnja do 4. srpnja 2007. organiziraju, petu po redu, radionicu za izradu hrvatskih narodnih nošnji pod nazivom »Hrvatsko narodno ruho«. To je vrlo koristan program namijenjen svima onima koje zanimaju hrvatske narodne nošnje, njihova izrada, održavanje i primjena u folklornim društvima, kao i osobama koje žele same izrađivati narodne nošnje ili jednostavno uživaju u ručnome radu i žele proširiti svoja znanja. Voditelj radionice i autor programa je prof. *Josip Forjan*, ravnatelj Posudionice i radionice narodnih nošnji iz Zagreba. Uz njega će u nastavi sudjelovati i skupina vrsnih asistenata i demonstratora s terena, specijaliziranih za pojedina tematska područja. I ove godine Radionica narodnih nošnji nudi dvije skupine predavanja: za početnike i napredne polaznike. Rad obiju skupina održavat će se istodobno u prostorima Klesarske škole. U rad

napredne skupine moći će se uključiti samo oni polaznici koji su do sada već sudjelovali u ovoj radionici i stekli određena osnovna znanja. Podučavat će se tkanje, krojenje, šivanje, sve vrste vezova, aplikacija i ukrašavanja, te rekonstrukcija i održavanje narodnih nošnji. Također, planiraju se i posebni sadržaji: izrada paške i lepoglavske čipke. Na kraju će se održati izložba radova svih polaznika pod nazivom

»Otvoreni dan«, koju će moći posjetiti i razgledati mještani Pučišća i turisti i tako se upoznati s bogatstvom i raznolikostima hrvatskih narodnih rukotvorina.

Smještaj: Klesarska škola, Pučišća, otok Brač. Cijena punog pansiona po osobi dnevno 25 € plus boravišna pristojba.

Školarina: 80 € po osobi. Polaznici se mogu prijaviti za sudjelovanje u ovoj radionici najkasnije do 1. lipnja 2007. godine. Potrebno je popuniti prijavni listić koji možete zatražiti zajedno s detaljnim rasporedom predavanja u Hrvatskoj matici iseljenika na adresi:

HRVATSKA MATICA ISELJENIKA

Voditeljica Odjela za kulturu:

Srebrinka Šeravić, prof.

E-mail: folklor@matis.hr

Trg Stjepana Radića 3

10 000 ZAGREB

HRVATSKA

tel: (+385 1) 61 15 116

fax: (+385 1) 61 11 522

www.matis.hr

Na Paliću pokraj Subotice sutra počinje »Trenchtown«

Cubismo otvara Festival

Na šestom po redu festivalu »Trenchtown« koji počinje sutra (u subotu, 28. travnja) i traje do 1. svibnja, nastupit će 101 izvođač iz preko deset europskih zemalja. Festival se održava na specifičnoj lokaciji, duboko u srcu paličke šume pokraj Subotice, na starom, napuštenom salašu (Etno Camp), u okviru kojega funkcionira i kamp za posjetitelje festivala.

Kao glavne zvijezde prve večeri nastupaju Cubismo (Hrvatska) i Ghetto Campania (Italija), a preostalih dana publika će imati prigodu vidjeti i imena kao što su Anima Sound System (Mađarska), Darkwood Dub, Rambo

Amadeus, Ajs Nigrutin, Eyesburn i Orthodox Celts.

Glazbeni dio programa održavat će se na tri bine: Glavni trg (na kojoj će nastupiti navedeni izvođači), DJ Plato i Rege sokak. Na DJ Platou nastupit će MKDSL, Steve Gerrard (Velika Britanija), Pöli (Mađarska), Amor (Hrvatska), Dejan Milićević, Oliver Ho (Njemačka), Tarmo Vannas (Estonija), Bokee, dok će Rege sokak ugostiti imena kao što su Chalice Sound System (Francuska), Memo Records & Love Alliance night & Friends (Mađarska), Jahstice soundsystem (Hrvatska) i Miss I Dread & Darkaya.

U okviru festivala posjetiteljima će biti ponudeno i sudjelovanje u radionicama na srpskom i mađarskom jeziku (umjetnička, književna, filmska, foto, psihodramska). Trenchtown od ove godine organizira Fondacija za omladinsku kulturu i stvaralaštvo »Fokus« iz Subotice (<http://www.fokus-su.org.yu>), a ovogodišnji moto festivala je »Tolerancija je uživancija!«, što najbolje ilustrira misiju projekta koji se odnosi na zbližavanje mladih i razvoj demo-

kratskog duha u multikulturalnoj sredini kao što je Palić i Subotica.

Festival su podržali Apatinska pivara (Jelen pivo), Zlatibor Voda, Pokrajinsko tajništvo za sport i omladinu, Skupština općine Subotica, Direkcija za izgradnju Općine Subotica, B92, Exit festival, te nevladine udruge »Arci« i Balkan Rock Council. Više informacija o festivalu možete pronaći na službenoj internetskoj stranici www.trenchtown.org.

D. B. P.

Cijene ulaznica

Cijene dnevnih ulaznica u pretprodaji su 490 dinara (nedjelja, ponedjeljak) i 520 dinara (subota, utorak), a u kompletu za sva 4 dana 1590 dinara. Kako ističu organizatori, na dan koncerta ulaznice će biti skuplje. Inače, mogu se kupiti u knjižarama IPS-a u Subotici, Novom Sadu i Beogradu.

Izložba fotografija »NY Nights« i »Modrine« otvorena u Subotici

Slike svijeta u Subotici

Riječ je dvama zasebnim ciklusima predstavljenim sa po 25 fotografija, koji objedinjeni na jednom mjestu stvaraju novu umjetničku cjelinu

S otvorenja izložbe: Tonči Staničić, Olga Šram i Davor Vidiš

Nakon prošlogodišnjeg premijernog predstavljanja u Norwolu u SAD i nedavnog gostovanja u Galeriji »25. Maj« Muzeja istorije Jugoslavije u Beogradu, izložba fotografija pod nazivom »NY Nights« i »Modrine« autora *Lorencea Fericha* i *Tončija Čorića* otvorena je u ponedjeljak 23. travnja,

u Salonu Moderne galerije »Likovni susret« u Subotici. Riječ je dvama zasebnim ciklusima predstavljenim sa po 25 fotografija, koji objedinjeni na jednom mjestu stvaraju novu umjetničku cjelinu. Naime, kako nazivi ciklusa sugeriraju, radovi njujorškog fotografa podrijetlom iz Hrvatske *Lorencea Fericha* »otkrivaju«

noćni život grada u kojemu živi, dok na drugoj strani, prizori s fotografija *Tončija Čorića* iz Baške Vode prikazuju »modrine« hrvatskoga primorja.

Specijalni gost

Osim što je izložbu otvorio, veleposlanik Tonči Staničić je ujedno i njezin specijalni gost, budući da je autor dviju fotografija (pod nazivom »Zalazi«), koje se također mogu pogledati.

Nazočne na otvorenju pozdravila je ravnateljica Galerije *Olga Šram*, a izložbu je otvorio veleposlanik Republike Hrvatske u Beogradu Tonči Staničić. »Iako su nastali u posve drukčijim sredinama, radovi ova dva autora, na jedan poseban način, funkcioniraju skupa«, istaknuo je veleposlanik Staničić, dodavši kako bi izložbu uskoro trebala vidjeti i publika u Japanu i Maleziji. Izložba je realizirana pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske, a organizatori su Generalni konzulat Republike Hrvatske u Subotici i Moderna galerija »Likovni susret«.

Izložbu »NY Nights« i »Modrine« moguće je pogledati do 16. svibnja.

D. B. P.

U Splitu počeli 17. Marulićevi dani

Dodijeljene nagrade »Marin Držić«

lišta. Izbornica ovogodišnjega Festivala *Željka Turčinović* odlučila se za devet predstava, u produkciji kazališta iz Hrvatske, Crne Gore, Litve i Slovenije, piše hrvatski Vip portal.

Oni će se natjecati za nagrade što će se dodijeliti 28. travnja, završnog dana tog festivala. Prije otvorenja dodijeljene su nagrade »Marin Držić« što ih Ministarstvo kulture svake godine na tom festivalu dodjeljuje neizvedenim domaćim dramskim tekstovima kao poticaj domaćemu dramskom stvaralaštvu. Prvu nagradu za godinu 2006. dobila je *Vlatka Vorkapić* za dramski tekst »Judith French«.

U okviru Marulićevih dana, u nedjelju 22. travnja, dodijeljene su i nagra-

de najboljim prošlogodišnjim knjigama u povodu Dana hrvatske knjige: »Judita«, »Davidias« i »Slavić«. Nagrade su dobili *Nikica Kolumbić*, talijanski prevoditelj *Ruggero Cattaneo* i *Svetlan Lacko Vidulić*. U sklopu festivalskog programa održat će se okrugli stol o hrvatskoj drami na europskim pozornicama, bit će predstavljena knjiga našega najizvođenijeg suvremenog dramatičara *Mire Gavran* »Četiri drame«, a studenti zagrebačke, osječke i splitske glumačke akademije izvest će prvonagrađene drame s ovogodišnjeg natjecanja za nagradu »Marin Držić«.

D. B. P.

Prošle subote, 21. travnja, u splitskome HNK svečano su otvoreni 17. Marulićevi dani, Festival hrvatske drame i autorskog kaza-

U ZKV-u obilježen 23. travnja – Svjetski dan knjige i autorskih prava

Predstavljene književnosti nacionalnih zajednica u Vojvodini

Na stručno-znanstvenom skupu, predsjednica Sekcije za njegovanje hrvatskog jezika pri HKUPD »Stanislav Preprek« Jelisaveta Buljovčić govorila je o književnom stvaralaštvu Balinta Vujkova

Dan knjige i autorskih prava – 23. travnja – u Novom Sadu protekao je bez većih manifestacija i događaja, no ipak, institucija vjerna obilježavanjima datuma koji se tiču književnosti, literature i jezika, Zavod za kulturu Vojvodine (ZKV), odnosno Koordinacijski odbor društava za jezik, književnost i kulturu, upriličio je po treći put znanstveno-stručni skup »Najpoznatiji prozni pisci naroda i nacionalnih zajednica u Vojvodini«.

U prvom dijelu skupa dodijeljena su priznanja književnicima, teoretičarima književnosti, suradnicima i sudionicima kako ovog tako i prethodnih skupova i radionica, za doprinos književnosti i jeziku. Tijekom drugog, radnog dijela skupa, sudionici, predstavnici 12 udruga i sekcija nacionalnih zajednica (hrvatske, mađarske, makedonske, bugarske, rumunjske, rusinske, romske, slovačke) te većinskog naroda i esperantisti iz Vojvodine, govorili su o situaciji glede proze u njihovim nacionalnim zajednicama, čime su razmijenili informacije i upoznali ostale sudionike sa situacijom u književnosti nacionalnih zajednica Vojvodine.

KNJIŽEVNOST NACIONALNIH ZAJEDNICA: Osim romske populacije o čijem je proznom stvaralaštvu govorio *Išvan Farkaš*, koji je istaknuo kako romskih prozaista ima malo, dok proznih djela uopće i nema, te je otvorio neka pitanja glede ove teme, ostali su sudionici govorili o povijesti i razvoju književno-proznog stvaralaštva svoje nacionalne zajednice u Vojvodini. Doktor *Stevan Konstantinović* iz udruge za rusinski jezik, književnost i kul-

Sa Stručno-znanstvenog skupa u Zavodu za kulturu Vojvodine

turu, kao najveći problem, o kojem ipak nije govoreno na skupu, u izjavi za naš list istaknuo je nepostojanje prevodenja književnih djela s jednog na drugi manjinski jezik posljednjih desetljeća. »U multijezičnoj Vojvodini ranije je postojala, u nekoj mjeri, obveza prevodenja najznačajnijih djela s jednog na drugi jezik nacionalne zajednice – s mađarskog na slovački, s rusinskog na rumunjski ili slovački i tako dalje. Taj sustav je funkcionirao odlično, razmjena informacija je postojala, kao i mogućnost da netko prati dešavanja u književnosti u drugoj nacionalnoj zajednici. Onda su došle godine 'mršavih krava', te sada godine komercijalizacije, kontakti su oslabili, broj prevodenja djela smanjio se na minimum. Sada se prevodi samo u pojedinačnim slučajevima i prevode se samo iznimna djela«, objasnio je Konstantinović.

HRVATSKA KNJIŽEVNOST: Poseban značaj skupa, kako je istaknula voditeljica odjela za nevladine organizacije pri ZKV i organizatorica skupa *Irina Papuga*, bilo je sudjelovanje hrvatske, makedonske, bugarske i romske nacionalne zajednice, budući da su oni posljednji dobili status nacionalne manjine i da se prethodnih godina nije čula njihova riječ u ZKV, čime su ostali bili uskraćeni za informacije glede književnosti ovih naroda.

ževnosti ovih naroda.

Tako su sudionici od predsjednice Sekcije za njegovanje hrvatskog jezika pri HKUPD »Stanislav Preprek« *Jelisavete Buljovčić*, pokraj njezinih pjesama, mogli čuti detalje o stvaralaštvu *Balinta Vujkova*. »Za nas, hrvatsku zajednicu u Vojvodini, ovaj skup ima poseban značaj imajući u vidu dešavanja tijekom 90-ih, koja su ugrozila dobre susjedске odnose, a naš doprinos, pogotovu imajući u vidu da smo prezentirali rad i stvaralaštvo *Balinta Vujkova*, koji je bio iznad uskih interesa naciona, iznimno je velik i značajan za transformiranje suživota u multijezičnoj Vojvodini. Značaj sudjelovanja na znanstvenom skupu također se nalazi i u samom radu *Vujkova*, koji je pisao jednim 'vojvodanskim narječjem' u kojem je povezivao ijekavicu, ikavicu i ekavicu, te koristio germanizme, mađarizme i rumunizme, što je vrijednost, jer pokazuje kako je jezik živa materija koja se prilagođava narodu kao i obrnuto«, kazala je *Buljovčić* za naš list nakon skupa, istaknuvši kako se doprinos skupa ogleda u učenju tolerantnosti i poboljšanju suživota i zajedničkog rada.

D. Popov Gaulhet

Multijezični bilten »Most«

Radovi s ovogodišnjeg skupa bit će tiskani u Multijezičnom biltenu »Most«, šestom po redu, u nakladi ZKV. »Bilten 'Most' bit će prezentiran na sajmovima i salonima knjiga, podijeljen društvima i sekcijama za jezik i književnost, knjižnicama fakulteta i knjižnici Matice srpske, te zainteresiranim pojedincima«, rekla je za HR *Irina Papuga*.

»Apocalypto« u režiji Mela Gibsona

Propagandno, ali umjetnički vrijedno ostvarenje

Kada film budete gledali, ako to već niste učinili, nemojte se truditi išta naučiti nego samo uživajte u onome što se zove savršeno izveden film

Piše: Miroslav Šokčić

Klasična škola filmske kritike koju je započeo još *André Bazin*, a nastavili je »mladoturci« na čelu s *Truffautom* kaže da prilikom pisanja kritike prvo sve treba staviti u društveno-povijesni koncept. To može voditi u velike probleme jer dolazi do interpretacije ne samo filmskog djela nego i društveno-povijesnog koncepta, koji je uvjetovan geografskim i socijalnim položajem kritičara, ali je i više nego korisna u slučaju kada pred vama stoji novi film *Mela Gibsona* »Apocalypto«.

POVIJESNO NETOČAN?: »Apocalypto« je priča smještena o razorenoj obitelji američkih Indijanaca i snažnoj želji da se ona naporima oca ponovno ujedini, a sekundarno to je priča o civilizaciji Maya. Inače, ovaj su film svi eminentni svjetski povjesničari ocijenili kao povijesno »netočan« i samim tim nas upozorili da ga ne promatramo kao povijesni spektakl, već kao avanturu i dio masovne industrije zabave. S druge strane, Mel Gibson je inzistirao na vjerodostojnosti i točnosti filma. Postavlja se pitanje je li ovaj čovjek poznat po svom fundamentalističkom kršćanstvu i antisemitskim izjavama, naravno kada je riječ o osobinama koje su nam značajne za »dekodiranje« »Apocalypta«, zaista u stanju sagledati svijet u očima ili naprosto samo želi prodati svoj film i obogatiti se još malo kako bi imao za skupe klinike za borbu od alkoholizma. Kako god bilo, plavooki ljepotan iz pustinje Australije odavno je postao lobista za razne interesne skupine i prestao biti ono što najbolje zna i zbog čega smo ga svi voljeli – »šmeker«. Njegovi filmovi u doba kada Amerika kolonizira svijet i kada je ten-

zija između zapada i istoka na vrhuncu, dolaze kao poručeni. Zato kada budete gledali »Apocalypto«, ako ga niste već pogledali, a i u tom slučaju ga pogledajte ponovno, nemojte se truditi išta naučiti nego samo uživajte u onome što se zove savršeno izveden film.

SVE NA MJESTU: Zaista dugo nisam gledao film u kojem je sve tako na mjestu. Ambijent u kojem je sniman je prelijep, a kada se tome dodaju kostimografija i scenografija prve klase dobivate melem za oči (za nas interesantna trivia je da je šminku na filmu radio tim ljudi iz Srbije). Ono što također fascinira je činjenica da je film snimljen na jeziku domorodaca, koji je vrlo sličan jeziku Maya o čijoj propasti bi film trebao da bude, a da su utisnuti engleski titlovi (mada to kod Gibsona nije ništa novo i ponovno možemo smatrati marketinškim trikom). Scene borbe i lova i neke »jače akcije« režijfski i dramaturški nalaze se u rangu s najboljim avanturističkim filmovima poput »Indiane Jonesa«, ali u danim momentima imaju karakteristike spektakla što ih izdiže na razinu više. Također, važno je istaknuti i izradu piramida, kao i drevnog grada Maya, koji ispunjen stotinama statista i još toliko CGI ljudi izgleda više nego realno. Osim dobre akcije, film suštinski ne donosi ništa osim sladunjave ljubavne priče i naravno gomile mel-gibsonovke propagande. Film počinje natpisom koji otprilike glasi – nijedno društvo ne može se uništiti (izvana), ukoliko se samo ne uništi iznutra, a završava dolaskom konkvistadora na južnoameričko tlo.

Kršćanska tribina posvećena katoličkom mjesecniku »Zvonik«

Svečana primopredaja uredničke dužnosti

Ova tribina nije bila uobičajena, te možemo reći kako je to ipak bila svečanost posvećena dosadašnjem izlaženju ovoga lista

Kršćanska tribina grada Subotice, koja je bila posvećena katoličkom mjesecniku »Zvonik«, održana je u utorak 24. travnja u Velikoj dvorani HKC »Bunjevačko kolo«, a okupila je lijepi broj posjetitelja.

Ova tribina nije bila uobičajena, te možemo reći kako je to ipak bila svečanost posvećena dosadašnjem izlaženju ovoga lista, kao i svečanoj primopredaji uredničke dužnosti. Nekadašnji urednik mjesecnika »Zvonik« preč. *Andrija Anišić* sa zadovoljstvom je predao svoju titulu urednika, mlađem bratu u svećeništvu vlč. *Mirku Štefkoviću*.

Da podsjetimo, novi urednik »Zvonika« izabran je, na prijedlog preč. Anišića, od strane hrvatskih svećenika na sjednici koja je održana 16. travnja. Naime, svećenici Hrvati Subotičke biskupije »Zvonik« su osnovali 1994. godine i njima pripada pravo birati urednika. Oni izabranom uredniku povjeravaju sastavljanje uredničkog vijeća i slobodu da predloži koncepciju lista. Dosadašnji urednik »Zvonika«, preč. *Andrija Anišić*, poslije 150. broja odlučio je povući se s te odgovorne dužnosti. U obrazloženju svoje odluke istaknuo je: »Mislim da ne treba isti čovjek biti trajno urednik jed-

Preč. Andrija Anišić uručuje pečat »Zvonika« novom uredniku vlč. Mirku Štefkoviću

noga lista. Motiv moga povlačenja je isključivo želja da tu dužnost prepustim mlađem čovjeku koji će moći, s novim žarom, nastaviti započeto djelo, unoseći svježinu u njegovo uređivanje«.

Na ovome skupu govorili su *Katarina Čeliković*, dr. *Slaven Bačić*, *Zlatko Romić*, preč. *Andrija Anišić* i vlč. *Mirko Štefković*, dok su svečanosti glazbom pridonijeli mladi članovi VIS »Proroci«. U svom je izlaganju dr. *Slaven Bačić*

govorio o proteklih 150 brojeva »Zvonika«, te o njegovoj povijesti, značenju i napretku ovoga lista. Nazočnima se obratio i novinar »Subotičkih« *Zlatko Romić*, koji je u nekoliko navrata obučavao mlade novinare ovoga lista. U svom izlaganju naglasio je kako je »Zvonik« od početka ispunio svoje obveze, bez obzira što se nitko nije profesionalno bavio novinarstvom, ali je svaki čitatelj za sebe mogao pronaći interesantne stranice, od

najstarijih do najmlađih čitatelja. Nekadašnji urednik se osvrnuo na dosadašnjih 150 brojeva ovoga lista, te je pročitao dio svojih uvodnika iz prvog, pedesetog, stotog i stopedesetog broja. Nakon zahvale svima koji su sudjelovali u stvaranju »Zvonika«, a napose obitelji Čeliković, svečano je predao dužnost novom uredniku. Predstavio je vlč. *Mirka Štefkovića*, kojem je uručio pečat »Zvonika« i knjigu troškova. Na kraju se nazočnima predstavio i obratio novi urednik ovoga lista, koji iznio neke svoje planove, te je pozvao medije i pojedince na suradnju.

Kako je istaknula *Katarina Čeliković*, do sada u ovih 150 brojeva sa »Zvonikom« je surađivalo 950 osoba, koji su pridonijeli raznovrsnosti i svestranosti ovoga lista.

Na kraju programa skupu se obratili mons. *Stjepan Beretić*, generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici *Davor Vidiš*, predsjednik HAD-a *Dužo Runje*, župnik iz Odžaka i Apatina vlč. *Jakob Pfeifer*, te suradnik iz Titela *Radomir Hucki*. Svi su se zahvalili dosadašnjem uredniku i poželjeli uspjeh novom vlč. *Mirku Štefkoviću*.

Ž. V.

Obavljen obred blagoslova žita

Po dugogodišnjoj tradiciji, obred blagoslova žita obavio se na blagdan sv. Marka, 25. travnja. Ovim činom službeno su započele i žetvene svečanosti »Dužijanica 2007.«. Njiva na kojoj je posijano žito blagoslovljeno, te na kojoj će se održati i ovogodišnje natjecanje risara, nalazi se u Đurđinu, pokraj bajmočke ceste, a započinje od dvorišta župe sv. Josipa Radnika. Misno slavlje za usjeve i plodove zemlje predvodio je đurđinski župnik vlč. *Lazar Novaković*, koji je nakon svete mise po crkvenom obredniku blagoslovio žito. O ovome događaju detaljnije ćete moći čitati u sljedećem broju »Hrvatske riječi«.

Ž. V.

Dopuna programa »HosanaFesta«

Na prijedlog Stručnog povjerenstva za odabir skladbi, sukladno čl. 44. Pravilnika Festivala hrvatskih duhovnih pjesama »HosanaFest« a

temeljem čl. 13. i 48. istog, Organizacijski odbor Festivala je dana 20. travnja 2007. godine donio je odluku da se poveća broj skladbi koje će biti izvedene na Festivalu hrvatskih duhovnih pjesama »HosanaFest« 19. travnja 2007. godine za pet skladbi, te će ukupan broj skladbi koje će biti izvedene biti dvadeset.

Abecedni popis pet dodatnih skladbi je sljedeći:

1. Hvala Ti, Isuse – Tamara Babić (Subotica)
2. Klečim Oče – »Mihovil« (Split / HR)
3. On donosi mir – »Amos« (Sombor)
4. Što je to Bože moj – »Sv. Benedikt« (Zagreb / HR)
5. Živim od Tebe – Marija Stantić (Subotica)

Svi izvođači, čije su skladbe ušle među pet dodatno odabranih, obvezni su studijsku snimku iste skladbe dostaviti najkasnije do 20. lipnja na adresu: HosanaFest 2007, Gajeva 2. 24000 Subotica.

Organizacijski odbor »HosanaFesta«

Kršćanstvo se temelji na izvještaju svjedoka, a ne učitelja

Ne-europsko kršćanstvo

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Kršćanstvo koje je i svjedočanstvo, je živo kršćanstvo. Ima perspektivu, ima budućnost, ali ima i zadatak. Kršćanstvo koje je samo naslijeđe, u sebi je već prošlost, nema životnosti, stoga nema ni budućnosti. Na tom se raskršću nalazi danas Europa. Nije pitanje samo Europskog Ustava što se u njemu ne spominje Bog, nego je daleko veće pitanje što se Europa ovaj čas odriče svojih korijena i apostatira.

U svijetu postoje mnoge zablude. Nažalost i u životu vjernika također. Već više od sto pedeset godina se provlači u svijesti vjernika da je vjera skup vjerskih istina, dapače, da je vjera vjersko znanje. Čuju se često »tužaljke« kako je niski stupanj vjerskoga znanja i zbog toga su nam crkve sve praznije.

Vjersko je znanje potrebno. Vjerska je naobrazba neophodna. Često i danas u medijima susrećemo »nebulozni rječnik« koji odaje strahovito vjersko neznanje i nepoznavanje ne samo materije nego i osnovne terminologije koja je vlastita crkvama i vjerskim zajednicama. Nije grijeh to ne znati, ali je grijeh o tome pisati, a ne znati ni osnovne pojmove ispravno i točno. Ali, eto, događa se.

VJERA I ZNANJE: Vratimo se prvoj tvrdnji. Kada se je počelo »uvlačiti« u svijest vjernika poistovjećivanje stupnja vjere s vjerskim znanjem? U vrijeme racionalizma. Vrijeme kada je čovjek htio prodrijeti vlastitim umom u sve pore tajni, ne samo zemaljskih, nego i nadnaravnih. Nije krivo prosvjetiteljstvo što je tako željelo, ali je kriv način na koji se je to željelo.

S druge strane, u isto se vrijeme javlja jedan drugi fenomen, a to je slabljenje obiteljskog odgoja kao jedinog zakonitog mjesta integralnog odgoja osobe. Bez sumnje potrebne su škole i potrebno je učenje. Potrebno je znanje bez kojega se ne može. Samo je pogreška u tome što se na »umjetni« način djeca »izvlače« iz naravnog obiteljskog kruga i škola im se, pa i crkva, nude kao zamjena obitelji. To je nemoguće. Obitelj, crkva i škola se trebaju nadopunjavati, a nikako isključivati. Problem, dakle, nastaje kada se ta tri čimbenika ne stapaju u jedno. To je početak opadanja vjerske prakse i vjerskog znanja.

Nikada ne smijemo zaboraviti da kršćanstvo nije vjera »znanja« koja bi nikla na vjerskoj nauci kao

takvoj, nego je ona čin opredjeljenja na ponudu milosti utemeljena na svjedočanstvu. Isusa su u Jeruzalem na Cvjetnicu dopratile desetine tisuća učenika. Na Kalvariju je s njim uzišlo samo troje ljudi. Majka, koja gubi sve u svom sinu, pa joj je predanje u smrt i tako »oslobođenje«. Uzišao je prijatelj koji je stavio »glavu u torbu« i uzišla je obraćenica kojoj je Nazarećanin oprostio njeno zlo i izliječio je od njenoga grijeha. On je nije osudio. A gdje su ostali? Napustili su Isusa i pobjegli. Dakle, nisu povjerovali Isusovoj nauci, makar su ga slušali tri godine. Kada je došla kušnja, pa i Kalvarija, postotak vjernosti se smanjio za 99 posto.

POTREBA SVJEDOČENJA: Međutim, čin uskrsnuća, kao nadpovijesni čin, nadmašuje mogućnost spoznaje u smislu razumijevanja, nego ostaje samo čin prihvaćanja tog nadnaravnog fenomena i potreba svjedočenja: »Ja sam ga vidio, ja sam s njim bio, ja sam s njim razgo-varao.« Koje čudo da je onda prvi svjedok uskrsnuća Marija Magdalena ili učenici? Jasno, oni su imali iskustvo susreta i to su iskustvo **podijelili s cijelim čovječanstvom**. Kršćanstvo se, dakle, temelji na izvještaju svjedoka, a ne učitelja. Ono što sada začuđuje je naša situacija danas. Naime, i crkvena zajednica okupljena na euharistiji mora imati iskustvo susreta s Uskrsim. Koliko puta je svaki vjernik, ako je iskren, morao priznati, doživio činjenicu da mu je Krist pomogao, da ga je Krist spasio, da je Bog milosrdan? Zašto o tom šutimo? Ako smo vjernici, to iskustvo svatko ima. **Zašto ga ne predaje dalje?** Jednako tako je pitanje jesmo li u svojim zajednicama, susretima, događajima, slavljenjima prepoznali prisutnost Kristovu? Ako jesmo, opet ostaje pitanje zašto nismo nikome to posvjedočili? Ako pak nismo, što smo onda slavili? Čemu smo se sastajali? To su pitanja koja daju naslu-

titi neviđene posljedice kršćanstva koje je svjedočko i kršćanstva koje je samo naslijeđe. Kršćanstvo koje je i svjedočanstvo, je živo kršćanstvo. Ima perspektivu, ima budućnost, ali ima i zadatak. Kršćanstvo koje je samo naslijeđe, u sebi je već prošlost, nema životnosti, stoga nema ni budućnosti.

EUROPA NA RASKRŠĆU: Na tom se raskršću nalazi danas Europa. Nije pitanje samo Europskog Ustava što se u njemu ne spominje Bog, nego je daleko veće pitanje što se Europa ovaj čas odriče svojih korijena i apostatira. Ona u času svoje apostazije više nema uporišta za moralni preokret, obraćenje, jer gubi vezu sa moralnim vrednotama svoga naslijeđa koje ne oživotvoruje ekonomijom, jer je ekonomija u sebi ne-životvorna, nego samo uporište kao sredstvo, a ne kao cilj. Ekonomsko blagostanje, ako postane cilj, osiromašuje čovjeka, makar mu daje uvjete za bolji život, ali ako nema kičme i to one duhovne, onda zarobljava čovjeka. Zar nam trebaju robovi? Ali, pogledajmo istini u oči. Europa postaje robovlasnička. Prodaje se sve i svakoga. I nacionalni kapital i nacionalni interes, a onda i nacija. A da ne govorimo o pojedincu koji je predmetom prodaje. Tko se može usprotiviti tom mentalitetu? Samo svjedoci da je Nazarećanin drugačije činio i naučavao. Ali naša snaga nije u naučavanju nego u svjedočenju i životnoj praksi.

Dakle, uskrsno kršćanstvo je snaga, a ne ideologija. Čovjek u središtu povijesti koji je zato jak jer je oslobođen na onoga tko jakost daje. Jakost nadnaravnu, trajnu i svjedočku. Došao je čas ili oživjeti kršćanstvo u njegovoj autentičnoj snazi života ili će vrlo brzo Europska područja postati plijenom nekih drugih religija ili područje bez religije. Ne želim ja Europu zato što će možda nestati kršćanstvo, ono će živjeti drugdje. Želim čovjeka Europe što će bez kršćanstva postati ne-Europljanin. ■

Dragi Hrckovci, u ovome broju donosimo vam nekoliko stihova i crteža, a kako je i uobičajeno, tu su i dva poznata lika iz crtanih filmova. Ujedno vas ovoga puta pozivamo na suradnju, vaše učiteljice, odgojiteljice i roditelje da vam pomognu svoje crteže, stihove, priče ili neke zanimljivosti poslati na adresu: NIU »Hrvatska riječ« s naznakom »za Hrcka«, Trg cara Jovana Nenada 15/II. Sve vaše radove željno očekujemo!

Uredništvo

Ivana Vojnić Tunić, III. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Martina Vujković Lamić, IV. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Mario Saulić, IV. h,
OŠ »Matko Vuković«, Subotica

Bambi II.

»**B**ambi II.« priča priču o odrastanju mladog princa jelena u razdoblju nakon što ostane bez majke i shvati da je njegov otac Veliki Princ Šume. Na početku priče Veliki Princ Šume traži savjet prijatelja Sove kako bi pronašao odgovarajuću košutu da se brine za njegovog sina Bambija koji je nedavno ostao bez majke. Iako je veličanstveni srdač uvjeren kako odgajanje laneta nije posao jednog Princa, s oklijevanjem poslušna savjet mudre sove i pristane brinuti se za Bambija nekoliko mjeseci dok ne dođe proljeće. Nenaviknut na provođenje vremena

NOVI DAN

Sunce se već diglo,
Svi prekidamo san,
Svi su se probudili,
Počeo je novi dan.

I cvjetići su se probudili
Ukrašavaju nam bašče,
Ovaj novi dan je lijep
Kao iz mašte.

Na cvijetovima leptirići
Lete oko njih,
Novi dan je stigao
Na veselje svih.

Radosne ptičice pjevaju nam
na grani,
Novi dan stigao je već,
Sad će nama bistri potok
Radosno teć.

Eto tako teče
Jedan novi dan,
A kad dođe mrak
Mi utonemo u san.

Ivana Vojnić Tunić, III. h,
OŠ »Matko Vuković«

s mladuncima, Princ se marljivo, iako pomalo ukočeno, trudi naučiti svog sina tajnama šume, te odgovornostima važnog položaja kojeg će Bambi jednog dana naslijediti. Iako se Bambi očajnički želi dokazati svome ocu, njegova mladenačka znatiželja, prirodna zaigranost i želja da se igra sa svojim prijateljima Lupkom i Cvjetićem često tome stane na put. Kako Bambi i Princ provode sve više vremena skupa, odmak između njih počinje se smanjivati. Bambi počne pokazivati tračak hrabrosti i fizičke snage koju će jednog dana imati, a Princ omekša kada se počne prisjećati vlastite mladosti i radosti koja se može naći u igri. Baš kada se otac i sin počnu osjećati ugodno u svojoj novopronađenoj bliskosti, dođe vrijeme da se Bambi odseli svojoj novoj majci. Dok Bambi s oklijevanjem započinje to novo poglavlje svog života, prisiljen je pokazati svoju hrabrost i poznavanje učenja svoga oca na način koji se dojmi čak i Velikog Princa. Bambi odrasta.

Batman i Superman

Batman nastoji stati na kraj Jokeru u Metropolisu dok ovaj pokušava ubiti Supermana u suradnji

s Lexom Luthorom. U trenutcima besparice Joker se obraća multibilijunašu Lexu Luthoru nudeći mu svoje usluge. Tvrdi kako uz pomoć svoje statue od Kryptonita može ubiti Supermana, što se Lutheru čini vrlo zanimljivim. Gdje je Joker tu je i Batman koji ga prati u Metropolis. Tu će se upoznati i dva najveća super heroja i njihovi alter egoi Clark Kent i Bruce Wayne. Suradnja između Luthora i Jockera ubrzo će se pokazati nemogućom što će uvelike zakomplicirati situaciju u gradu s previše ultra zlikovaca i super heroja.

Zoltan Sič

Piše: prim. dr Marko Sente, specijalist za bolesti uha, nosa i grla, subspecijalist audiolog

Jedna trećina našeg života otpada na spavanje. Ono ima značajnu ulogu u održavanju psihičkog i tjelesnog zdravlja i organizaciji životnih funkcija.

Najznačajniji predstavnik sa stajališta i mortaliteta (smrtnosti) i morbiditeta (oboljevanja) poremećaja disanja vezanih za spavanje je sindrom opstruktivne slp apnee.

PREKID STRUJANJA ZRAKA: Glavna karakteristika sindroma opstruktivne slp apnee (OBSTRUCTIVE SLEEP APNEA SYNDROME, OSAS) je da se gornji dišni putovi tijekom spavanja djelomično ili u potpunosti zatvore, što uzrokuje apneju (prekid disanja) ili hipopneju (smanjeno disanje). O apnei govorimo onda kada dođe do prekida strujanja zraka preko nosa ili usta najmanje tijekom 10 sekundi. Pod hipopnejom podrazumijevamo smanjenje zračnog strujanja za 30 do 50 posto u trajanju od 10 sekundi.

Ovu bolest treba razlikovati od – prostog hrkanja koje nastaje od

Poremećaj disanja u snu

Opstruktivna slp apnea

vibracije mekog nepca prilikom protoka zraka tijekom spavanja zbog povećane relaksacije mišića. Učestalost zastoja disanja smatraju patološkim ukoliko je broj apnea po satu spavanja pet ili veći od pet, tj. ako im zbirni broj prelazi deset po satu spavanja.

Ovaj skup simptoma je teško oboljenje i zahvaća značajan broj populacije. Učestalost bolesti nije u potpunosti poznata, ali se procjenjuje na 4 posto ukupne populacije. Bolest se pojavljuje u svim starosnim uzrastima, ali je najučestalija među srednjim generacijama, češće se javlja kod muškaraca nego žena. Incidenca u dječjem uzrastu je od 0,7 do 4 posto.

PATOLOŠKO HRKANJE: Najveći broj bolesnika glasno hrče. Značajno je da u hrkanju prepoznamo važan klinički znak koji nam skreće pozornost da se ne radi samo o neprijatnosti, koje se treba stidjeti, nego o opasnoj kliničkoj slici čiji je on upozoravajući znak osobito ako se radi o njegovom promjenljivom karakteru.

Moramo razlikovati prosto i patološko hrkanje. Za SOSA karakteristično je glasno, s prekidima disanja obilježeno hrka-

nje, bolesnik nemirno spava, baca se, a može se javiti i noćno prenožavanje. Bolesnici se najčešće žale na povećanu pospanost tijekom dana kao i povećan umor. Karakterističan znak tijekom dana je i razdražljivost, depresija, impotencija ili smanjeni libido, kao i jutarnja glavobolja.

Težak nedostatak kisika dovodi do poremećaja srčane i moždane cirkulacije i dovodi do teških, po život opasnih poremećaja srčanog

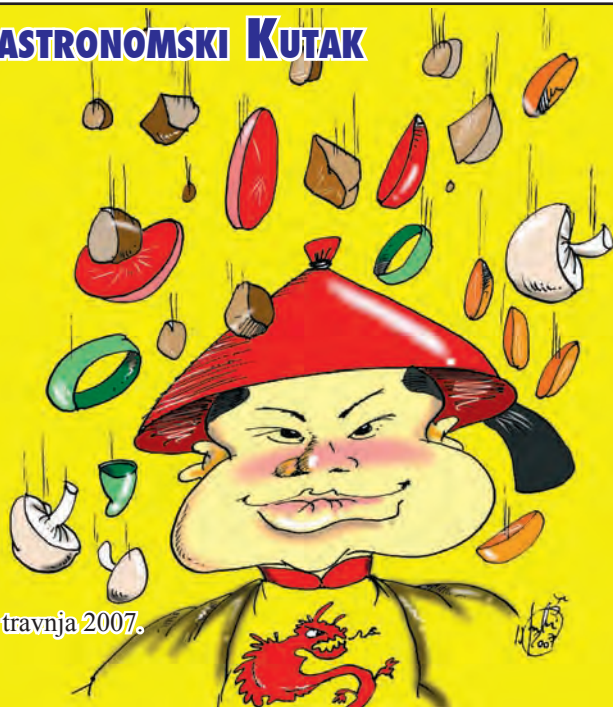
ritma, a može izazvati i smrt zbog zastoja srčane radnje.

Znaci koji ukazuju na teško stanje oboljelih od SOSA:

- patološka pospanost
- poremećaji srčanog ritma,
- hiperkapnija (povećanje postotka ugljičnog dioksida u krvi) u budnom stanju,
- poliglobulija,
- cor pulmonale (uvećanje srca)

Nastavak u sljedećem broju

GASTRONOMSKI KUTAK

Azijska piletina

Sastojci:

1 kg pilećeg bijelog mesa
2 glavice luka
2 mrkve
2 rajčice
2 paprike
200 g šampinjona
ulje, vegeta

Priprema:

Crni luk sitno narezati i dinstati na malo ulja, potom dodati papriku isječenu na kolutiće, piletinu narezanu na kocke, te sitno narezanu rajčicu i šampinjone. Dodati vegete po okusu, doliti malo vode i ostaviti na tihoj vatri do završetka kuhanja. Služiti uz kuhani krumpir ili rižu. Salata po izboru.

Bela Vojnić, predsjednik KK »Bačka« iz Subotice

Bogat kalendar nove kasačke sezone

Na subotičkom hipodromu bit će organizirano ukupno 12 utrka tijekom ove natjecateljske sezone

Razgovor vodio: Dražen Prčić

U nedjelju, 15. travnja, Prvim trkačkim danom započela je ovogodišnja sezona kasačkih utrka na hipodromu pokraj Somborske kapije u Subotici. Na radost svih ljubitelja konjičkog sporta. U želji da ovu tradicionalnu disciplinu žitelja sjevera Bačke približimo i onima koji je manje prate, zamolili smo *Belu Vojnića*, predsjednika konjičkog kluba istoimenog naziva, za kraći razgovor u vidu svojevrsnog uvoda nastupajućih sezonskih događanja.

► **Prvim trkačkim danom otvorena je nova sezona kasačkih utrka na hipodromu KK »Bačke« i nastavljena dugogodišnja tradicija organiziranja konjičkih natjecanja u Subotici. Otkada datira prošlost kasačkog natmetanja?**

Povijest kasačkih utrka u Subotici danas bilježi 86. godinu postojanja i s novom sezonom u tekućoj 2007. godini nastavljamo lijepu i dugu tradiciju organiziranja službenih utrka. U nedjelju, 15. travnja, tzv. Prvim trkačkim danom, pred oko 2.000 gledatelja, otvorili smo »vrata« našeg hipodroma pokraj Somborske kapije.

► **Koliko članova broji vaš klub, točnije, koliko ima aktivnih »konjara«, osoba koje odgajaju konje i natječu se skupa s njima?**

Trenutačno u klubu imamo oko 140 registriranih članova, dok se oko 80 njih i aktivno natječe na utrkama kod nas i u inozemstvu.

► **Kako izgleda kalendar natjecanja predviđenih za ovogodiš-**

nju sezonu na subotičkom hipodromu?

Sljedeća utrka je već ovog vikenda, točnije u nedjelju, 29. travnja, kada je na programu Drugi trkački dan, potom slijede: Treći trkački dan (20. svibnja), Subotička milja (10. lipnja), Fliger derbi (24. lipnja), Probni derbi (15. srpnja), Dužijanica (28. i 29. srpnja), Kasački derbi (19. kolovoza), Trka grada (2. rujna), Naknadni derbi (16. rujna), Zatvaranje sezone (14. listopada) i posljednja utrka sezone pod nazivom klupske utrke na kojoj pravo sudjelovanja imaju isključivo članovi kluba (28. listopada), s kojom završavamo ovogodišnju natjecateljsku sezonu.

► **Koju biste od navedenih utrka izdvojili kao najvažniju?**

U biti, nama je svaka utrka koju organiziramo na našem hipodromu jednako važna i svakoj pristupamo s velikom ozbiljnošću. Ipak, tradicionalna »Dužijanica«, koja jedina traje dva dana, i Kasački derbi predstavljaju posebne konjičke praznike i tada imamo najviše gledatelja na našim tribinama. Ovog puta ćemo u sklopu Kasačkog derbija imati i dodatnu utрку Mediterana, tradicionalno natjecanje vozača iz zemalja tog podneblja kojemu je ove godine domaćin upravo Subotica.

Bela Vojnić uručuje pobjednički pokal

► **Koliko je interesiranje gledateljstva za konjički sport na sjeveru Bačke?**

U odnosu na ostale sportove u gradu posve je pristojno i mogu reći kako su naše tribine uvijek ispunjene solidnim brojem ljubitelja konjičkog sporta. Na tzv. manjim utrkama redovito imamo između 1.500 i 2.000 posjetitelja, dok ove velike utrke znaju privući i svih 7.000 gledatelja.

► **Tome zasigurno doprinose i glasovita grla iz nekoliko subotičkih »štala«, koja su poznata nadaleko izvan lokalnih granica. Trenutačno najpoznatije subotičko grlo je, jamačno, Tumbasov Fantastic Lobel, s najboljim subo-**

tičkim vremenom 1:16,2, a respektabilna vremena i rezultate imaju još i konji iz štale Čakanj i Mukić, koji redovito pobjeđuju na brojnim utrkama diljem države.

► **Na koncu, kao predsjednik KK »Bačka«, kako vidite budućnost konjičkog sporta na ovim prostorima?**

Osobno mislim kako će konjički sport još dugo biti popularan u Subotici i okolici, jer konji su dio našeg folklor, a utrke čine nezaobilazni dio povijesti naroda s ovih prostora. Istina, glavni problem će uvijek biti financije i način njihovog osiguranja, jer, primjerice, jedna manja utrka košta i do 300.000 dinara, dok se za velike manifestacije mora uložiti između 7.000 i 8.000 eura. Ipak, uz pomoć raznih donacija, fondova, sponzorstva i sličnih novčanih pomoći uspijevamo realizirati svaku planiranu utрку.

Najstariji natjecatelj

Uz brojne mlađe i starije vozače popularnih sulki (dvokolica) redovito se natječe i najstariji aktivni subotički vozač čika Albe Tumbas, koji u svojoj 74. godini još ne pomišlja na sport-sku mirovinu.

NIKONOV JEFTIN SLR APARAT

Prije nekoliko godina, cijena digitalnih SLR fotoaparata od tisuću dolara bila je neprijelazna zapreka za kupce, a sada se tvrtke utrkuju kako bi što prije proizveli aparate koji će koštati 500 dolara. Nijedna još nije uspjela u tom naumu, ali se Nikon svojim modelom D40 približio postavljenom cilju: za 600 USD dobiva se SLR fotoaparat koji daje izuzetne snimke.

Uz ovaj mali i lagan fotoaparat priloženi su i zasebni objektiv od 18 do 55 mm (ali se oni ne dobivaju kada se kupuje samo tijelo aparata). Usprkos tako povoljnoj cijeni, D40 je odličan aparat – u Nikonu su uspjeli napraviti model podesan za držanje i rukovanje.

Osjetilo od 6 megapiksela omogućava vrlo kvalitetne snimke, tako da se bez problema mogu printati fotografije do veličine 20x25 cm. Ovaj model koristi ista kola za obradu slike poput Nikonovih skupljih aparata. Na testovima je postigao neznatno slabije rezultate od tih skupljih modela.

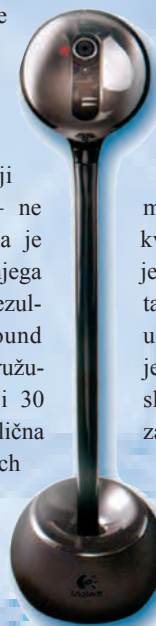
LCD zaslon dijagonale 2,5 inča omogućuje detaljno prikazivanje podešenih parametara. Osim već standardnih informacija, na zaslonu se pojavljuje i jedan pokazatelj koji je toliko koristan da je teško povjerovati da ga se nitko dosada nije sjetio. Naime, dok mijenjate otvor blende, na zaslonu se prikazuje animirana dužica koja se otvara i zatvara, pa ne morate ni pamtiti označava li veliki broj manji ili veći otvor blende. Ta je funkcija objašnjena i u sustavu pomoći, uz prikaz kako će utjecati na izgled snimke. Model D40 je odličan alat za fotografe koji žele napredovati. Ugrađeni sustav pomoći i prikaz otvora blende su izuzetne osobenosti, ali aparat uz njih ima još puno mogućnosti i funkcija kojih se nećete morati odreći kako stupnjevito budete usavršavali snimateljsku vještinu.

BUDITE VIĐENI

Uporaba web kamera u poslovne i zabavne svrhe odavno se uobičajila u razvijenim zemljama, jer one štede i vrijeme i novac, a to danas svima nedostaje. Zbog naših slabih tehničkih uvjeta i nenaviknutosti, mi još uvijek zaostajemo u tom vidu komuniciranja. Dok se prilike barem malo ne poboljšaju, samo će mali broj radoznalih korisnika moći koristiti novu Logitechovu Web kameru QuickCam Sphere MP.

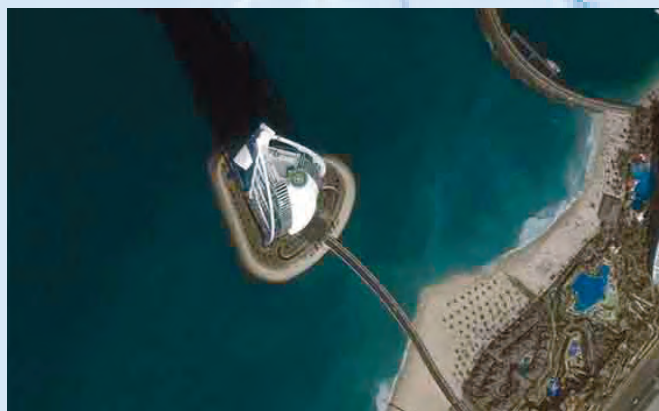
Kamera je oblika i veličine teniske loptice i smještena je na malo veće loptasto podnožje, a s njim je spojena mini USB priključkom. Ako nemate

odgovarajuću policu gdje biste jednostavno je razdvojite njen držač, dug dvadesedobili najbolji kut za snimajućuje vidljivost do i 102 stupnja okomito. a zahvaljujući tehnologiji pratit će vaše pokrete – ne te li izaći iz kadra. Slika je od 1,3 megapiksela, a u njega Tehnologija Right Sound daje čist zvuk, što zaokružurazlučljivosti 640 x 480 i 30 s brzom internet vezom odlična pratećeg programa Logitech čak izabrati i neki animipokrete na vašem licu, neobvezne video razposlužiti i za snimanje interpolirana 4 megapiksavim poznatim prograpoput: MSN Messenger, AOL Instant Messenger, Ya-hoo! Messenger i Windows Messenger.

kameru postavili u visini lica, od postolja i priključite na tak centimetara, kako biste manje. Širokokutna leća 189 stupnjeva vodoravno. Objektiv je motoriziran, Intelligent Face Tracking, morate brinuti o tome hoćekvalitetna zaslugom osjetila je ugrađena tehnologija Right tate i pri slabijem osvjetljenju. u mikrofону uklanja odjek i je funkcionalnost uređaja. S slika u sekundi, ova je kamera za video konferencije. Pomoću Video Effects Avatars možete rani lik koji će oponašati što će zasigurno osvježiti govore. Kamera može fotografija, kvalitete do sela. Ona je kompatibilna mima za video konferenci-

NAJBOLJE SATELITSKE FOTOGRAFIJE

Space Imaging je vodeći svjetski izvor fotografija Zemlje snimljenih iz satelita i davatelj srodnih usluga komercijalnim i državnim tržištima, a na ovoj lokaciji predstavlja deset najboljih fotografija koje je snimio satelit Ikonos.

Priređuje: Siniša Jurić

Odlazak najbolje hrvatske sportašice svih vremena

Janičino zbogom

U četvrtak 19. travnja, na prigodnoj pressici, Kostelićeva se oprostila od natjecateljske karijere

Piše: Dražen Prčić

Tijekom proteklih pet godina izlaženja »Hrvatske riječi«, mnogo puta smo pisali na stranicama sporta o brojnim uspjesima Snježne kraljice i najbolje hrvatske sportašice svih vremena. Jedne i vjerojatno neponovljive, *Janice Kostelić*. A, imali smo brojne »razloge«. Jer, Janica je osvojila sve što se može osvojiti u najpopularnijem zimskom sportu!

BIOGRAFIJA: Iako svi već znaju gotovo sve u svezi nje, red je na koncu njezine aktivne natjecateljske karijere spomenuti još jednom najvažnije crtice iz života ove neponovljive šampionke. Rođena je 5. siječnja 1982. godine u Zagrebu, od oca *Ante* (poznatiji pod nadimkom Gips) i matere *Marice*. Ima brata *Ivicu*, također uspješnog skijaša i osvajača olimpijskog odličja.

- 30 pobjeda u Svjetskom kupu (slalom 20, kombinacija 4, veleslalom 2, superkombinacija 2, spust 1, superveleslalom 1)
- Ukupna pobjednica Svjetskog kupa 2001, 2003, 2006. godine (ukupna pobjednica slaloma u istim godina)
- Olimpijske igre: 4 zlata i 2 srebra (2002. i 2006.)
- Svjetska prvenstva: 5 zlatnih medalja
- Uz *Wiberg* (Švedska) i *Kronberger* (Austrija)

jedina skijašica koje je pobjeđivala u svih pet disciplina.

ŽIVOT TEČE DALJE: Možda će se netko manje upućen zapitati zbog čega je Janica u svojoj 25. godini odlučila »kazati zbogom« bijelim stazama, »skinuvši« zauvijek natjecateljske pancerice i odloživši šampionske skije u stranu svojih daljnjih životnih interesiranja. Ali, Snježna kraljica je već bezmalo 20 godina u natjecateljskom »žrvnju«, u koju ju je ambiciozni otac »ubacio« još prije njezina polaska u osnovnu školu. Iza nje su godine i godine mukotrpnog treninga u često nehumanim uvjetima kakvi znaju biti u prostorima visokog gorja, gdje jedino zna biti snijega u atipičnim razdobljima kalendarske godine. Još gore, uza sva brojna odličja, naslove i rekorde, jednako je ispunjen i njezin bolesnički karton mnoštva ozljeda i operativnih zahvata. A ne zaboravimo, tek joj je dvadeset i pet...

Kozmetika

Nedavno je Janica Kostelić otvorila kozmetički salon u Rijeci, pa će umjesto o skijaškim suparnicama sada voditi skrb o ljepoti svojih budućih mušterija. Možda će neka od ski zvijezda ponekad navratiti na koji tretman...

Janica Kostelić je odista dala sve skijanju, koje joj je ruku na srce i »dalo sve«. Uvela je hrvatsko skijanje i svoju malu državu na velika vrata pozornice, koja je oduvijek bila rezervirana samo za najveće države snježnog biznisa, poput Austrije, Francuske, Italije. A ne zaboravimo kako u vrijeme njezina odrastanja Hrvatska nije imala niti jednu ski stazu, pa su se Kostelići morali snalaziti u Sloveniji ili u već spomenutim državama, često »sastavljajući kraj s krajem« vječitog financijskog minusa. Bilo, pa prošlo. Uslijedili su uspjesi, stigla je i financijska sigurnost, no Janica je odlučila zaustaviti kotač impresivne sportske karijere koja će zauvijek biti zapisana u analima svjetskog sporta. Po vlastitom priznanju, osim ozljeda i zdravstvenih problema, jednako važan razlog prekida aktivne natjecateljske karijere je i činjenica da se zaljubila, i želi provoditi vrijeme sa svojim dečkom *Borisom*.

Tako se Janica oprostila od aktivnog skijanja, tog povijesnog 19. travnja 2007. godine, na terasi Tomislavova doma na Sljemenu. Na Sljemenu koje, zahvaljujući umnogome njoj, danas ima svjetsku slalomsku utrku i za koje zna cijeli, veliki, skijaški svijet. A zna, i to jako dobro, i za Hrvatsku. Hvala ti Janice i uživaj svoj život! ■

Mirko Matlari, najstariji subotički plivač-natjecatelj

Uživam u plivanju

Na pragu osamdesete godine i dalje se natječe u svojim disciplinama, prsnom i leđnom plivanju

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Profesor tjelesne kulture i odgoja, *Mirko Matlari* (1928.) u sportu je cijeli svoj život, kao aktivan sportaš, pedagog ili rekreacijski natjecatelj. Danas, na pragu osamdesete godine i devetog decenija života, i dalje je aktivan, ovog puta u plivačkom sportu i natjecanjima plivačkih veterana. O njegovoj ljubavi prema sportu, kojemu je ostao vjeran do današnjih dana, pričali smo u kraćem razgovoru za naš tjednik.

► **Sport je obilježio cijeli vaš život, od rane mladosti sve do današnjih »veteranskih« godina. A kako je sve to počelo?**

Poput mnogih mojih vršnjaka, u djetinjstvu sam prvo počeo s nogometom u »Spartaku«, potom su uslijedile godine bavljenja atletikom i boksom u »Jedinstvu« i »Spartaku«, za koji sam boksao u I. ligi u pero i lakoj kategoriji. Kasnije sam se počeo i rekreativno baviti tenisom, a od prije nekoliko godina i natjecanjem u veteranskoj konkurenciji plivača.

► **Kako ste se odlučili okušati u natjecanjima starijih plivača?**

Bilo je to 2000. godine, kada sam na nagovor svojih prijatelja braće Ladocki, odlučio okušati se na jednom plivačkom natjecanju u Subotici. Istina, još danas jako davne 1946. godine bavio sam se jedno vrijeme i plivanjem, ali to je ostalo samo na nekim sporadič-

nim pokušajima, bez ozbiljnijeg angažmana u natjecateljskoj konkurenciji.

► **U kojoj ste disciplini tada »debitirali« u konkurenciji plivačkih veterana, a koje su Vaše današnje natjecateljske discipline?**

Na svom prvom veteranskom natjecanju plivao sam samo u štafetnoj utrci 4 x 50m mješovitim stilom, dopalo mi se i odlučio sam se »ozbiljnije« uključiti u aktivnosti subotičkih plivača seniora. Danas se natječem u disciplinama 50 i 100 m prsno i leđno.

► **Koja su Vaša prosječna »plivačka vremena« u spomenutim natjecateljskim disciplinama?**

Na 50 m prsno plivam oko 1 minute, leđno istu dužinu prelazim za 59 sekundi, dok duplo duže dionice (100 m) prsno plivam za oko 2 minute i 12 sekundi, dok mi za leđni stil treba 2 minute i 15 sekundi.

► **Za takva odlična vremena u Vašim je godinama jamačno zaslužan i redoviti trening. Koliko puta tjedno trenirate plivanje?**

Izuzev nedjelje i ponedjeljka, svakog jutra od 6.30 do 7.30 redovito sam na gradskom bazenu u Dudovoj šumi, uživajući u plivanju. Moram priznati kako me plivanje izuzetno relaksira i prije svega rekreira, pa se poslije tih sat vremena u vodi osjećam svjež i spreman za novi dan.

► **S takvim redovitim treningom zasigurno Vam brojna natjecanja na kojima ste sudjelovali i nisu predstavljala veći problem. Gdje ste sve plivali tijekom proteklih godina?**

Odišao sam sudjelovao na mnogo plivačkih veteranskih natjecanja, a ponajviše u susjednoj Mađarskoj. Skupa s mojim »veteranima« plivao sam u: Hodmezovasarhelyu,

Szentešu, Csongradu. Gyuli, Bekescsabi, Egeru, Kaposvaru i mnogim drugim gradovima.

► **Svi ti gradovi imaju lijepe pokrivene bazene, a naša Subotica još uvijek čeka.**

Nažalost, godinama se priča o pokrivenom bazenu, a njega još uvijek nema. Sve veća je potreba za kompleksom bazena, jer postojeći gradski bazen u Dudovoj šumi više ne može zadovoljiti potrebe

brojnih plivača različitih starosnih konkurencija.

► **Što biste poručili mladim ljudima u svezi potrebe bavljenja sportom?**

Sport ne mora uvijek značiti neko natjecanje, najvažniji je ispravan pristup prema vlastitom zdravlju, a on se ponajprije može izraziti češćim sportskim aktivnostima. Jer sport, iznad svega, donosi radost i užitek... ■

Prvi s desna: Mirko Matlari

Zauvijek sportaš

Profesor Mirko Matlari radni je vijek proveo u Građevinsko-tehnološkom školskom centru i Sportskom savezu Subotice, a 1996. godine otišao je u mirovinu. Ali, u onu sportsku, po svom priznanju, nikad neće otići.

HRVATSKA SKAKAČICA U VIS, NA SVJET- SKOM DVORANSKOM PRVENSTVU OSVOJILA SREBRNU MEDALJU	POSUDA ZA KEM. POKUŠE U OBLIKU KUGLE	SILOM UZETI	JAHAČI OGRTAČ	OSOBNJA ZAMJENICA	OSOBNJA ONOG KOJI NE VOLI RADITI	RANA OD OJEDANJA	ŽITELJ JEDNE AFRIČKE DRŽAVE
HAVARIJA							
BALTIČKA DRŽAVA							
UMJET- NIČKA RADIONICA							
GLAZBENA OZNAKA				PISAC POPOVIČ RASTEZ- LJIVOST			
KRIVIČNO DJELO, ZLOČIN						"KALIJ" SLOVEN, GLUMICA, VIDA	
"ASTATIN"			BILJKA S MESNATIM LISTOVIMA DROŽDE, KOMINA				
JEDINICA ELEKTR. ENERGIJE				OSNIVAČ VELIKE BUGARSKE DINASTIJE RIJEKA U SLAVONIJI			
"LITRA"		GOVOR- NICA U STAROM RIMU STAZA					
NALOG PSU DA DONESI LOVINU					RIMSKI: 1100 DOBITNIK NOBELOVE NAGRADE		
ŠUPLJI PROSTOR						OSTATAK AMPUTIRA- NE RUKE ŠALJIVA DOSJETKA	
IGOR TUDOR			NAJVIŠI VRH ANDA (7035 m) STIŠAVATI				"RIJEKA" GRAD SA SAMO- STALNOM UPRAVOM (LAT.)
SLOVO S CRTICOM		BJELOGO- RIČNI GRM NEDO- SLJEDNOST U SLAGA- NJU MISLI			ŠARENA PAPIGA KATARINA (KRAČE)		
SASTAVIO: IVICA ŠUBAT	NEPROFE- SIONALKA GLJIVA LISTI- ČARKA					GRAD U ISTRI LOŠ VODIČ ELEKTR. ENERGIJE	
AMERIČKA PTICA KUKAVICA			AMERIČKI REŽISER ("SJAJ U TRAVI") PJEVAČ RA- HIMOVSKI				RIMSKI: 50 IZUMRLO EUROPSKO GOVEDO
NAJDUŽA ATLETSKA UTRKA					ISCRPITI ZAGREB. REŽISER, LUKAS		
DRAGI KAMEN, AHAT				DIVLJAK, RUŠITELJ DRAMA HENRIKA IBSENA		"BAKAR" NERAZ- VIJENI LJUDSKI PLOD	KOCKA (LAT.)
INOVACIJA, NOVO- TARIJA					MJESTO IZUZETO OD RATNIH ZBIVANJA STARI TIP "CITROENA"		
CRNA ŠUMSKA KREDA			ČELIK, NADO 21. I 4. SLOVO			RASTVOR, OTOPINA "GOSPIČ"	"LUKSEM- BURG" JANICA KOSTELIČ
SKRBNIK, STARATELJ				UKRASNA BILJKA (MNOŽ.) "DUŠIK"			
ŽITELJI POLU- OTOKA ATIKE						ŽENA IZ GLAVNOG GRADA BIH	

REGISTRACIJA VOZILA

DDOR NOVI SAD - a.d.o.

TEHNIČKI PREGLED

OSIGURANJE

REGISTRACIJA

ZELENI KARTON

Info telefon: 024/621-394

www.ddor.net

METALS BANKA

KREDIT
DO **12**
MJESEČNIH RATA

KOMPLETNU USLUGU REGISTRACIJE VAŠEG VOZILA MOŽETE DOBITI NA ŠALTERIMA DDOR A NA SLEDEĆIM FUNKCIJAMA TEHNIČKOG PREGLEDA:

* Interšped 623-107 * SME Mehhanizacija i transport 555-088 * AUTOMOTOKLUB 555-740

* JP Suho i osušnice 541-048 * Grupa Bravari 996-020 * Servis Auto, Čenguzi 753-207 * Senna d.o.o. Hajdukova 758-496

* Dimenzioniranje 523-581 * AMK Karlova 874-043 * EURO DDOR Karlova 878-723

**BENEŠ
BUS PREVOZ**

PALIĆ, BANATSKA 20, TEL.:0637394750

**PETAK
27.4.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Ubojstvo, napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic: U izgubljenom svijetu
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Među nama, emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.15 - Ed 4., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Znanstvena petica
16.35 - Život uživo
17.35 - Vijesti
17.45 - Znanstvene vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
20.10 - Držite malog, američki film
22.00 - Vijesti
22.10 - Emisija opće prakse
23.15 - Vijesti iz kulture
23.25 - Nikad ne umri sam, američki film
01.20 - Vijesti dana
01.30 - Lažljive oči, američki film
03.00 - Izvan granica, američki film
04.35 - Ed 4., serija
05.20 - Bez oduševljenja, molim 4. - serija
05.40 - M.A.S.H. 8., humoristična serija
06.05 - Znanstvena petica
06.30 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.20 - Čarobna ploča
08.55 - Moomini, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.35 - 10 minuta
09.55 - Navrh jezika
10.20 - Sjedinica Hrvatskog sabora, prijenos
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - Taksijem do Kanade, američki film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas

16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Dokumentarna emisija
16.45 - Pričekajmo
17.00 - Pričekajmo
17.15 - Dva i pol muškarca 3., humoristična serija
17.35 - Život je lijep
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola
19.25 - M.A.S.H. 8.
19.50 - Bez oduševljenja, molim 4. - serija
20.15 - Genijalci
20.50 - Naši i Vaši, serija
21.25 - Vijesti na Drugom
21.40 - Ljubaznost stranaca, mini-serija
22.55 - Ljubaznost stranaca, mini-serija
00.00 - Dva i pol muškarca 3., humoristična serija
00.20 - Pričekajmo
00.35 - Pričekajmo
00.50 - Pregled programa za subotu

07.20 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Čarobnice, serija
09.00 Kontakt, talk show
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Vijesti
12.10 Cosby show, serija
13.10 Večernja škola - Praksa
13.50 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Oluja, serija
18.10 Sekunde do katastrofe, dokumentarna serija
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
21.00 Cimmer fraj, serija
21.30 Lovci na ubojice, igrani film
23.20 Vijesti Nove TV
23.30 Seinfeld, serija
00.00 National geographic report:
00.10 Navy CIS, serija
01.00 Mike Hammer: Ubojstvo odnosi sve, igrani film
02.20 Padobranici protiv volje, igrani film
03.50 JAG, serija
04.40 Istraga, kriminalistički magazin
06.00 Kraj programa

07.00 Fifi i cvjetno društvo
07.15 Ed, Edd i Eddy
07.40 Transformers Energon

08.05 Princ iz Bel-Aira, (R)
08.30 Puna kuća, humoristična serija (R)
09.00 Pod istim krovom, humoristična serija (R)
09.25 Bračne vode, humoristična serija (R)
09.55 Deseta policijska
10.50 Sudnica, show (R)
11.50 Vijesti
11.55 Eksploziv, magazin (R)
12.25 Sanja: U velike grudi buljim da si život produljim, show
13.15 Zabranjena ljubav, (R)
13.45 Amerika, telenovela (dvije epizode)
15.30 Princ iz Bel-Aira
15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom, humoristična serija
16.55 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.20 Bračne vode, humoristična serija
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 Koledžicom po svijetu, zabavna emisija
21.00 Celebrity Fear Factor, show
22.00 Ubojice, igrani film
00.10 Vijesti
00.20 Opasna zona, igrani film, akcijska drama
01.55 15 minuta, igrani film, kriminalistički (R)

**SUBOTA
28.4.2007.**

07.20 - TV raspored
07.25 - TV kalendar
07.35 - Žutokljunac
08.30 - Vijesti
08.35 - Velike filmske zvijezde: Carole Laure
09.05 - Kinoteka - filmovi Kirka Douglassa: Mladić s trubom, film
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Meta, emisija za branitelje
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.10 - Duhovni izazovi - međureligijski magazin
14.30 - Vijesti
14.45 - Oprah Show
15.35 - Reporterji: U potrazi za Kineskinjama
16.45 - Vijesti
17.00 - Uzmi ili ostavi, TV igra

17.40 - Prirodni svijet: Bitka za spas tigrova
18.35 - TV Bingo Show
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Kazalište u kući, TV serija
20.45 - Zvijezde pjevaju (4.), 1. dio
22.00 - Zvijezde pjevaju (4.), 2. dio
22.35 - Kad jaganjci utihnu, američki film
00.35 - Vijesti dana
00.45 - Vijesti iz kulture
01.00 - Zabranjen prolaz, film
02.40 - Jahači na duge staze, američki film
04.15 - Nepobjedivi, američko-njemački film
05.45 - Oprah Show
06.30 - Dvoboj strasti, serija

08.00 - TV vodič
08.10 - TV raspored
08.15 - Obični ljudi, serija
10.30 - Kućni ljubimci
11.05 - Briljantteen
11.55 - O.C. 3., serija
12.40 - Automagazin
13.15 - Filadelfijski eksperiment, film
14.55 - Držite malog, film
16.40 - Američka predsjednica, serija
17.25 - HNL: Hajduk - Slaven Belupo, prijenos
19.25 - M.A.S.H. 8.
19.50 - Skica za portret
20.00 - Zabavni program
21.00 - HNL - emisija
22.45 - Sportske vijesti
22.55 - Zakon i red: Odjel za žrtve 7., serija
23.40 - Obavještajci 3., serija
00.35 - Lovci na natprirodno, serija
01.20 - Odbrojanje do Eurosonga (2/3)
01.45 - Pregled programa za nedjelju

07.20 Atom, crtana serija
07.50 Power Rangers S.P.D.
08.10 Otok s blagom, crtani film
09.30 Moja ekipa, serija
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Kviskoteka, kviz
13.20 Sekunde do katastrofe, dokumentarna serija
14.30 Lovci na ubojice, film
16.30 Interijeri, lifestyle magazin
17.00 Vijesti Nove TV

17.10 Kod Ane, kulinarski show
18.00 Nad lipom 35, glazbeni show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Cimmer fraj, serija
20.40 Zuhra light show, SPECIJAL, zabavna emisija
22.30 Iza rešetaka, igrani film
00.20 Scene zločina, igrani film
01.50 JFK, igrani film
05.00 Kraj programa

06.55 Nikola, serija
07.25 Trollz, crtana serija
07.45 Jagodica Bobica
08.10 SpužvaBob Skockani
08.35 Veseli kamperi, film
10.05 Zabranjena ljubav, (R)
12.35 Everwood, dramska serija (dvije epizode)
14.15 Vijesti uz ručak
14.25 Doba nevinosti, film
16.45 Davno izgubljena stvorenja, dokumentarni film
17.45 Zvijezde Ekstra: Najseksi europske zvijezde, zabavna emisija
18.45 Vijesti
19.10 Žuta minuta, zabavna emisija
20.05 Čvrsti momci, film
21.30 Unutarnji svemir, film
23.30 Progonjeni, igrani film, horor/triler
01.15 Ubojice, igrani film, akcijski triler (R)
03.25 Opasna zona, igrani film, akcijska drama (R)

**NEDJELJA
29.4.2007.**

07.20 - TV raspored
07.25 - TV kalendar
07.35 - Barbie u Krcko Oraščiću, američki animirani film
09.00 - Nove pustolovine medvjedića Winnieja Pooha
09.25 - Lilo i Stitch
09.50 - Vijesti
10.05 - Inspektor Morse, serija
12.00 - Dnevnik (T)
12.15 - TV kalendar
12.25 - Syngenta - poljoprivredni savjetnik, emisija pod pokroviteljstvom
12.27 - Mali savjeti za poljoprivrednike
12.30 - Plodovi zemlje

13.25 - Split: More
14.00 - Nedjeljom u dva
15.10 - Vijesti
15.30 - Planet Zemlja -
budućnost
16.25 - Jelovnici izgubljenog
vremena (12/18)
16.50 - Uzmi ili ostavi, TV igra
17.30 - Folks!, američki film
19.15 - LOTO 6/45
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Tko želi biti milijunaš?,
kviz
21.10 - Odmori se, zaslužio si
II. - TV serija
21.50 - Shpitzza
22.40 - Lica nacije
23.38 - Vijesti
23.50 - Vijesti iz kulture
00.05 - Emilia, serija
01.35 - Vijesti dana
01.40 - Godina opasnog
življenja, australski film
03.30 - Planet Zemlja -
budućnost
04.20 - Plodovi zemlje
05.10 - Nedjeljom u dva
06.10 - Split: More

08.00 - TV vodič
08.25 - TV raspored
08.30 - Obični ljudi, serija
10.00 - Opera Box
10.30 - Skica za portret
10.40 - Vijesti iz kulture
10.50 - Biblija
11.00 - Zagreb: Misa, prijenos
12.05 - Emilia, serija
13.40 - Mir i dobro
14.10 - Instinkt, američki film
16.10 - Dokumentarni /
zabavni program
17.15 - Vaterpolo, LP: Jug -
Marseille, prijenos
18.30 - Arena
19.30 - Magazin nogometne
Lige prvaka
20.05 - Godina opasnog
življenja, australski film
22.00 - Sportske vijesti
22.10 - Evergreen - filmovi
Paula Newmana:
Egzodus, američki film
01.30 - Pregled programa
za ponedjeljak

06.00 Pokemon: Sudbina
Deoxysa, crtani film
07.30 Atom, crtana serija
08.00 Power Rangers S.P.D.
08.20 National geographic
report:
08.30 Automotiv, auto
moto magazin

09.00 Navigator,
nautički magazin
09.30 Smallville, serija
10.20 Kuća na plaži, serija
11.20 Svi mrže Chrisa, serija
11.50 Cimmer fraj, serija
13.10 Naša mala klinika, serija
14.10 Iza rešetaka, igrani film
16.10 Vijesti Nove TV
16.20 Zuhra light show -
Specijal, zabavna emisija
18.10 Epicentar, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Nad lipom 35,
glazbeni show
21.10 Preko svih granica,
igrani film
23.20 Red Carpet,
zabavna emisija
00.20 Najbolji prijatelji, film
02.10 Maratonac, igrani film
04.00 Def Leppard: Histerija,
igrani film
05.40 Kraj programa

06.20 Nikola,
humoristična serija
06.45 Fifi i cvjetno društvo,
crtana serija
08.00 Jagodica Bobica,
crtana serija
08.25 SpužvaBob Skockani,
crtana serija
08.50 Ed i Starck: snažni i
odvažni,
humoristična serija
09.45 Jednom lopov,
kriminalistička serija
10.30 Mijenjam ženu,
dokumentarna
sapunica (R)
11.40 Koledžicom po svijetu,
zabavna emisija (R)
12.40 Nadreality show (R)
13.10 Bibin svijet,
humoristična serija (R)
13.55 Vijesti uz ručak
14.05 Bratska krv, igrani film,
akcijski
15.55 Zajedno protiv vremena,
igrani film, drama
17.35 Odred za čistoću,
zabavna emisija
18.05 Ekkluziv, magazin
18.45 Vijesti
19.10 Salto, zabavna emisija
20.05 Policijska patrola,
dokumentarna sapunica
20.50 Zakon braće,
kriminalistička serija
21.40 Opravdana sumnja,
igrani film, triler
23.20 Doktori smrti,
dokumentarno-
kriminalistička serija
00.10 FBI istraga,
dokumentarno-
kriminalistička serija

01.05 Novi forenzičari,
dokumentarno-
kriminalistička serija
01.55 Progonjeni, igrani film,
horor/triler (R)

**PONEDJELJAK
30.4.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Ubojstvo,
napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic:
Potraga za parobrodom
"Republika"
11.00 - Vijesti iz kulture
11.10 - Ekumena, religijski
kontakt-program
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.15 - Ed 4., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Eko zona
16.35 - Život uživo
17.40 - Vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Latinica: Ugovor, 1. dio
21.00 - Latinica: Ugovor, 2. dio
21.30 - Na posebnom zadatku:
Kuba
22.05 - Otvoreno (+Vijesti)
23.00 - Vijesti iz kulture
23.10 - Na rubu znanosti
00.15 - Vijesti dana
00.20 - Vrijeme je za jazz:
Ususret Proletnoj reviji
jazza - Mirokado Quartet
01.20 - Ed 4., serija
02.00 - CSI: Las Vegas 7.,
serija
02.45 - Bez oduševljenja,
molim 4. -
humoristična serija
03.15 - M.A.S.H. 8.,
humoristična serija
03.40 - Na posebnom zadatku:
Kuba
04.10 - Eko zona
04.40 - Latinica: Ugovor
06.05 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Moomini, crtana serija
09.20 - NULTI SAT

09.35 - Pročitani
09.55 - Kratki spoj
10.20 - Crtani film
10.35 - Vremenski putnici,
serija za mlade
11.00 - Mali titani, crtana serija
11.25 - Folks!, američki film
13.10 - Vijesti na Drugom
13.15 - Inspektor Morse, serija
15.00 - Ubojstvo, napisala
je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Kazalište u kući,
TV serija
16.45 - Bez oduševljenja,
molim 4. -
humoristična serija
17.15 - Dva i pol muškarca 3.,
humoristična serija
17.35 - Direkt
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola:
TV novinarstvo
19.25 - M.A.S.H. 8.,
humoristična serija
19.50 - Pričekajmo,
serija za mlade
20.10 - CSI: Las Vegas 7.,
serija
20.55 - Luda kuća 2., serija
21.40 - Vijesti na Drugom
21.55 - Buđenje mrtvih 4.,
serija
23.25 - Dva i pol muškarca 3.,
humoristična serija
23.45 - Pričekajmo,
serija za mlade
00.00 - Pregled programa
za utorak

07.10 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Čarobnice, serija
09.00 Slučajni partneri, serija
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.10 Cosby show, serija
13.10 Večernja škola - Praksa
13.50 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani
Vukmirice, court show
18.20 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Kućanice, serija
21.30 Uvod u anatomiju, serija
22.30 Vijesti Nove TV
22.40 Sex inspektori, serija
23.40 Medicinska istraga, serija
00.30 Seinfeld, serija
00.50 Navy CIS, serija
01.40 Prvi radni dan, serija
02.30 Pobjednici, igrani film

04.10 Medicinska istraga, serija
05.00 Red Carpet,
zabavna emisija
06.00 Kraj programa

07.00 Fifi i cvjetno društvo,
crtana serija
07.15 Ed, Edd i Eddy,
crtana serija
07.40 Transformers Energon,
crtana serija
08.05 Deseta policijska,
dramska serija
09.00 Sudnica, show (R)
09.55 Nastup života, igrani
film, komedija
11.40 Vijesti
11.45 Ekkluziv, magazin (R)
12.25 Sanja: Dolje konfekcijski
broj 36!, show
13.15 Zabranjena ljubav,
sapunica (R)
13.45 Amerika, telenovela
(2 epizode)
15.30 Princ iz Bel- Aira,
humoristična serija
15.55 Puna kuća,
humoristična serija
16.25 Pod istim krovom,
humoristična serija
16.55 Sam svoj majstor,
humoristična serija
17.20 Bračne vode,
humoristična serija
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav,
sapunica
20.05 CSI: Miami,
kriminalistička serija
20.50 Zakon braće,
kriminalistička serija
21.35 Univerzalni vojnici:
Povratak, film, akcijski
23.00 Vijesti
23.15 Zakon braće,
kriminalistička serija
(dvije epizode) (R)
00.50 Opravdana sumnja,
igrani film, triler (R)

**UTORAK
1.5.2007.**

06.45 - TV raspored
06.50 - TV kalendar
09.08 - Mali savjeti za
poljoprivrednike,
emisija pod
pokroviteljstvom
09.10 - Ubojstvo, napisala
je - serija
10.00 - Vijesti

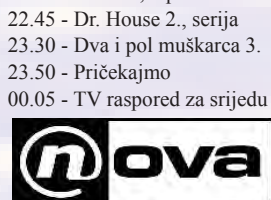
10.06 - National Geographic:
Arlingtonsko polje časti
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Normalan život, emisija
za osobe s invaliditetom
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.15 - Ed 4., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Potrošački kod
16.35 - Život uživo
17.35 - Vijesti

17.45 - Znanstvene vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Globalno sijelo
20.40 - Kontraplan
21.35 - Poslovni klub
22.10 - Otvoreno (+Vijesti)
23.05 - Vijesti iz kulture
23.15 - Naša Tvornica,
dokumentarni film
00.10 - Vijesti dana
00.20 - Ponoćna antologija:
Tako su se smijali,
talijanski film
02.25 - Ed 4., serija
03.05 - Dr. House 2., serija
03.50 - Bez oduševljenja,
molim 4.
04.20 - M.A.S.H. 8.
04.45 - Skica za portret
05.00 - Poslovni klub
05.30 - Potrošački kod
06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
07.50 - TV kalendar
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Pčelica Maja,
crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Abeceda EU
09.55 - Promjene
10.20 - Crtani film
10.35 - Vremenski putnici,
serija za mlade
11.05 - Mali titani, crtana serija
11.30 - Mali titani, crtana serija
11.50 - Zmajevo srce: Novi
početak, američki film
13.10 - Vijesti na Drugom
13.15 - Clarino srce, film
15.00 - Ubojstvo,
napisala je - serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Luda kuća 2., serija
16.45 - Bez oduševljenja,
molim 4.
17.15 - Dva i pol muškarca 3.,
humoristična serija
17.35 - Umnjak,
znanstveni magazin

18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola:
Natalitet
19.25 - M.A.S.H. 8.
19.50 - Pričekajmo
20.10 - Pritisak na tlak,
humoristična serija
20.35 - Nogometna Liga
prvaka: Liverpool -
Chelsea, 1.pol.
21.35 - Vijesti na Drugom
21.40 - Nogometna Liga
prvaka: Liverpool -
Chelsea, 2.pol.

22.45 - Dr. House 2., serija
23.30 - Dva i pol muškarca 3.
23.50 - Pričekajmo
00.05 - TV raspored za srijedu
07.10 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Čarobnice, serija
09.00 Slučajni partneri, serija
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Vijesti
12.10 Cosby show, serija
13.10 Večernja škola - Praksa
13.50 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani
Vukmirice, court show
18.20 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Naša mala klinika, serija
21.30 Jezgra, igrani film
23.50 Vijesti Nove TV
00.00 Medicinska istraga, serija
01.00 Seinfeld, serija
01.20 Navy CIS, serija
02.10 Zanimemiti od straha,
igrani film
03.50 Sex inspektori, serija
04.30 Medicinska istraga, serija
05.20 Epicentar, talk show
06.20 Kraj programa

07.15 Fifi i cvjetno društvo
07.30 Ed, Edd i Eddy
07.55 Transformers Energon
08.20 Deseta policijska
09.15 Sudnica, show (R)
10.10 Stranac u kući,
igrani film, drama
11.50 Vijesti
11.55 Exploziv, magazin (R)
12.25 Sanja: Kad odmor
postane noćna mora..., show
13.15 Zabranjena ljubav (R)
13.45 Amerika,
telenovela (dvije epizode)
15.30 Princ iz Bel- Aira

15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.55 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 Bibin svijet
20.40 Nadreality show
21.10 Glup i gluplji 2, film
22.40 Reži me, dramska serija
23.35 Vijesti
23.50 Univerzalni vojnici:
Povratak,
igrani film, akcijski (R)
01.10 CSI: Miami,
kriminalistička serija (R)
01.55 Reži me,
dramska serija (R)

**SRIJEDA
2.5.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Ubojstvo,
napisala je - serija
10.00 - Vijesti
10.06 - National Geographic:
Afrički grabežljivci u krizi
11.00 - Vijesti iz kulture
11.05 - Treća dob, emisija
za umirovljenike
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.15 - Ed 4., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Glas domovine
16.35 - Život uživo
17.29 - Vijesti
17.39 - Metro express, emisija
pod pokroviteljstvom
17.45 - Najslabija karika, kviz
18.30 - Obični ljudi, serija
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik (T)
20.05 - Piramida
21.10 - Sudski poziv
21.45 - Otvoreno (+Vijesti)
22.40 - Vijesti iz kulture
22.50 - Drugi format
23.45 - Vijesti dana
23.55 - Festivali filmovi:
Ljudski potencijali,
francuski film
01.35 - Ed 4., serija
02.20 - Galactica 2., serija
03.05 - M.A.S.H. 8.
03.30 - National Geographic:
Afrički grabežljivci u krizi
04.25 - Skica za portret
04.40 - Drugi format
05.35 - Euromagazin
06.00 - Dvoboj strasti, serija

08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Pčelica Maja
09.20 - NULTI SAT
09.35 - Športerica
10.00 - Otokar
10.20 - Crtani film
10.35 - Vremenski putnici,
serija za mlade
11.05 - Mali titani, crtana serija
11.30 - Mali titani, crtana serija
11.50 - Obitelj Stevens, film
13.20 - Vijesti na Drugom
13.25 - Skočiti sutra,
britansko-američki film
15.00 - Ubojstvo,
napisala je - serija
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Globalno sijelo
16.40 - Dva i pol muškarca 3.
17.00 - Euromagazin
17.25 - HNL, 1. poluvrijeme
18.20 - Vijesti na Drugom
18.25 - HNL, 2. poluvrijeme
19.25 - M.A.S.H. 8.
19.50 - Pričekajmo
20.10 - Emisija
20.40 - Milan - Manchester
United, 1. poluvrijeme
21.35 - Vijesti na Drugom
21.40 - Milan - Manchester
United, 2. poluvrijeme
22.40 - Emisija
22.50 - HNL - emisija
23.25 - Galactica 2., serija
00.05 - Metro express, emisija
pod pokroviteljstvom
00.10 - Dva i pol muškarca 3.
00.30 - Pričekajmo
00.45 - Pregled programa
za četvrtak

07.10 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Smallville, serija
09.00 Slučajni partneri, serija
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Vijesti
12.10 Cosby show, serija
13.10 Večernja škola - Praksa
13.50 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani
Vukmirice, court show
18.20 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Kviskoteka, kviz
21.50 U sridu, društveno
politički magazin
23.00 Vijesti Nove TV
23.10 Novac,
business magazin

23.40 Seinfeld, serija
00.10 Ništa zajedničko, serija
00.40 Sve što znam o
muškarcima, serija
01.05 National geographic
report
01.10 Navy CIS, serija
02.00 Vrijeme hrabrosti, film
03.30 JAG, serija
04.20 Ništa zajedničko, serija
04.40 Sve što znam o
muškarcima, serija
05.10 U sridu, društveno
politički magazin
06.10 Kraj programa

07.00 Fifi i cvjetno društvo
07.15 Ed, Edd i Eddy
07.40 Transformers Energon
08.05 Princ iz Bel- Aira, (R)
08.30 Puna kuća, serija (R)
09.00 Pod istim krovom, (R)
09.25 Bračne vode, (R)
09.55 Deseta policijska
10.50 Sudnica, show (R)
11.50 Vijesti
11.55 Exploziv, magazin (R)
12.25 Sanja: Ja imam 30
godine, a on 16,
pa što?!, show
13.15 Zabranjena ljubav, (R)
13.45 Amerika, telenovela
15.30 Princ iz Bel- Aira
15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.55 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Exploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 CSI: New York, serija
20.50 Zaboravljeni slučaj,
kriminalistička serija
21.40 Ubojiti nagon, serija
22.35 Reži me, dramska serija
23.30 Vijesti
23.40 Fear Factor, show (R)
00.40 Glup i gluplji 2,
igrani film, komedija (R)
02.05 Reži me, serija (R)

**ČETVRTAK
3.5.2007.**

06.45 - TV raspored
09.10 - Ubojstvo,
napisala je - serija
10.06 - National Geographic:
Roniti s tuđincima
11.35 - Recenzija
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Dvoboj strasti, serija
13.17 - Radni ručak
14.15 - Ed 4., serija

15.00 - Vijesti
15.10 - Aladdin, crtana serija
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Boje nevidljivog, dokumentarni film
16.35 - Život uživo
17.40 - Vijesti
17.55 - Najslabija karika, kviz
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Tko želi biti milijunaš?
21.10 - Brisani prostor
22.05 - Pola ure kulture
22.40 - Otvoreno (+Vijesti)
23.45 - Wasabi, francuski film
01.20 - Ed 4., serija
02.00 - Bez oduševljenja, molim 4. - serija
02.30 - M.A.S.H. 8.
02.55 - National Geographic: Roniti s tudincima
03.50 - Skica za portret
04.05 - Boje nevidljivog, dokumentarni film
04.40 - Pola ure kulture
05.10 - Brisani prostor
06.00 - Dvoboj strasti, serija

07.45 - TV raspored
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Pčelica Maja
09.35 - Glazbeceda
09.55 - Kokice
10.20 - Vremenski putnici, serija za mlade
10.50 - Mali titani, crtana serija
11.15 - Mali titani, crtana serija
11.35 - Prašumska mačka, film
12.45 - Dokumentarna emisija
13.30 - Crveni pas, film
15.00 - Ubojstvo, napisala je - serija
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Sudski poziv
16.40 - Bez oduševljenja, molim 4. - serija
17.10 - Dva i pol muškarca 3.
17.35 - Sasvim obični ljudi: Plastična kirurgija
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Večernja škola: SRZ
19.25 - M.A.S.H. 8.
20.00 - Bitange i princeze 3.
20.40 - Nogometni Kup UEFA - polufinale, 1. poluvrijeme
21.35 - Vijesti na Drugom
21.45 - Nogometni Kup UEFA - polufinale, 2. poluvrijeme
22.40 - Luka i igara
23.05 - Vrtoglavlava 2
23.35 - Psi od slame, film
01.30 - Dva i pol muškarca 3.
01.50 - Pregled programa za petak

07.10 Yu-Gi-Oh, crtana serija
07.40 Šaljivi kućni video
08.10 Smallville, serija
09.00 Slučajnin partneri, serija
10.00 Nova lova - TV igra
12.00 Vijesti
12.10 Cosby show, serija
13.10 Večernja škola - Praksa
13.50 Skrivena istina, serija
15.00 Ljubav i mržnja, serija
16.00 Oluja, serija
17.00 Vijesti Nove TV
17.20 Sudnica Melani
Vukmirice, court show
18.20 Kontakt, talk show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Večernja škola - Praksa
20.40 Istraga, kriminalistički magazin
22.10 Vijesti Nove TV
22.30 Slijepa pravda, serija
23.20 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
00.20 Seinfeld, serija
00.50 Navy CIS, serija
01.40 Tri slijepa miša, film
03.10 JAG, serija
04.00 JAG, serija
04.40 Slijepa pravda, serija
05.30 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
06.10 Novac, business magazin
06.40 Kraj programa

07.00 Fifi i cvjetno društvo
07.15 Ed, Edd i Eddy
07.40 Transformers Energon
08.05 Princ iz Bel-Aira, (R)
08.30 Puna kuća, serija (R)
09.00 Pod istim krovom, (R)
09.25 Bračne vode, serija (R)
09.55 Deseta policijska
10.50 Sudnica, show (R)
11.50 Vijesti
11.55 Eksploziv, magazin (R)
12.25 Sanja: Seks na prvom spoju, show
13.15 Zabranjena ljubav, (R)
13.45 Amerika, telenovela
15.30 Princ iz Bel-Aira
15.55 Puna kuća
16.25 Pod istim krovom
16.55 Sam svoj majstor
17.20 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.35 Zabranjena ljubav
20.05 Mijenjam ženu specijal
21.40 Otrovnost Ivy: Novo zavođenje, erotski
23.10 Reži me, dramska serija
00.10 Vijesti
00.25 CSI: New York, serija (R)
01.10 Zaboravljeni slučaj, (R)
02.00 Ubojiti nagon, (R)
02.50 Reži me, dramska serija (R)

TV TJEDNIK

Emisija na hrvatskom jeziku »TV Tjednik« na programu YU ECO televizije emitira se petkom u 22,30. Repriza je nedjeljom u 10,30 sati.
E-mail: tvttjednik@yahoo.com

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o hrvatskim manjinama i iseljeništvu »Glas domovine«, emitira se srijedom na programu HRT1, u terminu od 16 sati.

HRVATSKA KRONIKA

Program o hrvatskoj nacionalnoj manjini u Mađarskoj na hrvatskom jeziku uz mađarski prijevod emitira se srijedom s početkom u 12 i 30 sati na programu MTV 1.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

PROGRAMSKA SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 – 19,00

- Najava programa
- Večernji dnevnik
- Agencijske vijesti iz zemlje
- Agencijske vijesti iz RH
- Kronologija
- Jezični savjetnik 'Govorimo hrvatski'

19,00 – 19,30

- Poetski predah
- 'Popularne melodije' – zabavna glazba (ponedjeljkom)
- 'Na valovima hrvatske glazbene tradicije' – narodna glazba (utorkom)
- 'Veliki majstori glazbe' – ozbiljna glazba (srijedom)
- 'Rock vremeplov' (četvrtkom)
- 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 – 20,00

- 'Ususret Europi' (ponedjeljkom)
- 'Kulturna povijest' (utorkom)
- 'Putokazi' (srijedom)
- 'Iz hrvatske književne baštine' (četvrtkom)
- 'Kamo za vikend' (petkom)

20,00 – 20,30

- 'Aktualije' (ponedjeljkom)
- 'Gospodarski magazin' (utorkom)
- 'Otvoreni studio' (srijedom)
- 'Kultura četvrtkom' (četvrtkom)
- 'U društvu s mladima' (petkom)

20,30 – 21,00

- Glazba, izvanredne emisije (specijali, reportaže)
- Blic vijesti i odjava programa

PROGRAMSKA SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana, glazba
- 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
- 20,00 'Razgovor s povodom', zabavna glazba
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana
- 18,10 'Nedjeljni mozaik' (zanimljivosti, moda, Tjedni vodič)
- 19,30 'Priča za laku noć' – Dječja emisija
- 20,00 'Ljudi nizine'
- 20,30 Narodna glazba

Mali oglasi

Prodajem kuću u Starom Žedniku, u centru sela, 84 m², dvije sobe, kuhinja i kupatilo. Plac je dvije motike s postojećim objektima. Interesirati se na broj tel. 787-091 ili 063 80 87 840.

Kupujem sređenu četverosobnu kuću ili kuću za rušenje s većim placem u Subotici, prvenstvo lokacije imaju Mjesne zajednice: Bajnat, Novo selo, Ker ili Gat. Tel. 063 80 87 840.

Prodajem šarplanince, štenad šampionskog podrijetla i odrasle ženke i mužjake izuzetnog eksterijera i karaktera. Tijekom cijele godine prodajem, Karan. Tel: 025 830 475 i 063 71 74 888.

Dajem u zakup lijep poslovni prostor u centru grada (35 četvornih metara) sastavljen iz dvije prostorije plus sanitarni čvor. Tel: 064 22 96 773

Prodajem kuću u centru Subotice (Zagrebačka ulica) – 2,5 sobna (76 m²), komforna, visoki plafon (3,6 m), parketi, veliki podrum, malo dvorište. Odmah useljiva! Kontakt: 062 368 040

Cjenik reklamnog prostora

POSLEDNJA STRANA / KOLOR

cijela strana	iznos	iznos sa PDV
1/2	6.000 din	7.080,00 din
1/4	3.600 din	4.248,00 din
1/4	2.000 din	2.360,00 din

DRUGA I PREPOSLEDNJA STRANA / KOLOR

cijela strana	iznos	iznos sa PDV
1/2	5.000 din	5.900 din
1/4	3.000 din	3.540 din
1/4	1.700 din	2.040 din

UNUTARNJE STRANE / KOLOR

cijela strana	iznos	iznos sa PDV
1/2	4.000 din	4.720,00 din
1/4	2.400 din	2.832,00 din
1/4	1.360 din	1.604,80 din
1/6	950 din	1.121,00 din
1/12	600 din	708,00 din

Iskoristite popuste!

Za vezane cipele u 4 ili više brojčava odobravamo popust od 20%. SPECIJALAN POPUST ZA GODIŠNJU UGOVOR O REKLAMIRANJU.

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Štovani čitatelji našeg i vašeg tjednika, I dalje nastavljamo s objavljivanjem rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon koji ćemo objavljivati u svakom broju »Hrvatske riječi«.

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

HRVATSKARIJEČ

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađorđev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

"URNA"

A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PREDUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PREVOZ I CEREMONIJAL
SAHRANE

Tel.: 024/558-011

Cvečara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavlja putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb, važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno
- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)
- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

S GODIŠNJEG KONCERTA HKPD «MATIJA GUBEC» IZ TAVANKUTA